

Şuşa

AZƏRBAYCANIN MƏDƏNİYYƏT PAYTAXTI
THE CULTURAL CAPITAL OF AZERBAIJAN

Azərbaycan Respublikası
Mədəniyyət Nazirliyi

Ş u Ş a

Azərbaycanın Mədəniyyət Paytaxtı
The Cultural Capital of Azerbaijan

MƏDƏNİ İRSİN QORUNMASI, İNKİŞAFI VƏ BƏRPASI
ÜZRƏ DÖVLƏT XİDMƏTİ

Bakı-2022

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi yanında Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidmətinin təşəbbüsü, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi (BBMM) və Mədəni Dəyərlərin Təbliği Fondunun (MDTF) dəstəyi ilə hazırlanmışdır.

At the initiative of the State Service of Cultural Heritage Protection, Development and Restoration under the Ministry of Culture of the Republic of Azerbaijan
Supported by: Baku International Multiculturalism Center (BIMC) and Moral Values Promotion Foundation (MVPF)

İdeya müəllifi:

Anar Kərimov, *mədəniyyət naziri*

Original concept by:

Anar Karimov, *Minister for Culture*

Layihə rəhbəri:

Azad Cəfərli, *Dövlət Xidmətinin rəisi*

Principal-in-Charge (Project Manager):

Azad Jafarli, *Head of the State Service*

Nəşrin koordinatorları:

Rəvan Həsənov, *BBMM-in icraçı direktoru*
Mehman İsmayılov, *MDTF-nin icraçı direktoru*

Publishing Coordinators:

Ravan Hasanov, *CEO at BIMC*
Mehman Ismayilov, *CEO at MVPF*

Redaksiya heyəti:

Ruslan Ənvərli, Pərviz Nəcəfov,
Seyran Quliyev, Elşən Məhərrəmov, Ağacəlil Rəhimov

Editorial Staff:

Ruslan Anvarli, Parviz Najafov,
Seyran Guliyev, Elshan Maharramov, Aghajalil Rahimov

Elmi məsləhətçilər:

Ədalət Məmmədov, Səbuhi Hüseynov

Scientific consultants:

Adalat Mammadov, Sabuhi Huseynov

Dizaynerlər:

Elcan Hüseynəliyev, Təhmasib Mehdiyev

Designers:

Eljan Huseynaliyev, Tahmasib Mehdiyev

Qeyd: Bütün hüquqlar qorunur. Kitabın materiallarından yalnız Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidmətinin icazəsi ilə istifadə edilə bilər.

Note: All rights reserved. The material in this book can be used only upon the approval of the State Service of Cultural Heritage Protection, Development and Restoration under the Ministry of Culture of the Republic of Azerbaijan.

Əziz Şuşa, sən azadsan!

Əziz Şuşa, biz qayıtmışıq!

Əziz Şuşa, biz səni dirçəldəcəyik!

Our beloved Shusha, you can enjoy your freedom now!

Our beloved Shusha, we have returned back!

Our beloved Shusha, we will revive you!

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin Şuşa işğaldan azad olunan gün - 8 noyabr tarixində Şəhidlər xiyabanından xalqa müraciətində verdiyi bu xoş xəbər bütün Azərbaycan xalqını böyük sevinc və qürur hisslərinə qərq etmişdir.

Şuşa zəfərindən dərhal sonra şəhərdə infrastrukturun yenidən qurulmasına və tarix-mədəniyyət abidələrinin bərpasına başlanılmışdır.

Şuşa şəhərinin Baş Planının hazırlanması, Molla Pənah Vəqifin büstünün və muzey-məqbərə kompleksinin öz ilkin görkəminə qaytarılması, Bülbülün ev-muzeyinin və Üzeyir Hacıbəylinin heykəlinin açılışları, habelə buradakı tarixi, dini və memarlıq abidələrinin bərpası istiqamətində görülən işlər Azərbaycan Respublikası Prezidentinin şəhərin dirçəldilməsi ilə bağlı söylədiyi fikirlərin həqiqətə çevrildiyini göstərməkdədir.

Azərbaycanın memarlıq və şəhərsalma baxımından ən möhtəşəm şəhərlərindən biri olan Şuşa şəhərinin əsasının qoyulması Qarabağ xanlığının banisi Pənahəli xan Cavanşirin adı ilə bağlıdır. Müvafiq olaraq 1748-ci ildə və 1751-52-ci illərdə salınmış Bayat və Şahbulaq qalalarının daha etibarlısı ilə əvəzlənməsi məqsədilə Pənahəli xan strateji baxımdan möhkəm və keçilməz yerdə qala tikdirmək qərarına gəlmişdir. Onun tapşırığı ilə 1752-ci ildə dəniz səviyyəsindən 1300-1600 metr hündürlükdə yerləşən əlçatmaz dağ yaylasında yeni şəhər-qalanın tikintisi işlərinə başlanılmışdır.

Ərazisi bir neçə məhəlləyə bölünmüş Şuşada qədim şəhərlərə xas olan məhəllə mərkəzləri və həmin mərkəzlərin atributları mövcuddur. Məhəllə mərkəzlərindən başqa, böyük şəhərlərə xas olan Cümə məscidi və məscidqabağı meydan da şəhər üçün xarakterikdir. Şuşanın üç əsas küçəsi (inkişaf xətti) olmuşdur: Rasta Bazar, Aşağı Bazar və Şeytan Bazar. Bu küçələrin ətrafında karvansaralar, ticarət yerləşmələri və irihəcmli imarətlər yerləşmişdir.

Tarixi mənbələrə əsasən, Şuşa qalasının dörd giriş qapısı olmuşdur. Çıxış istiqamətlərindən asılı olaraq hər qapı özünəməxsus adı ilə fərqlənmişdir. Sonrakı dövrlərdə şəhər inkişaf edərək yeni məhəllələr salınmış və iri dəbdəbəli imarətlər tikilmişdir.

Şuşa öz tarixi-mədəni irsi ilə insanı valeh edir. Möhtəşəm təbii mühitin şəhərsalma ilə uzlaşması, müdafiə və istehkam xarakterli hərbi memarlığın təbii mühitə uyğunluğu şəhərə orijinallıq verən cəhətlərdəndir. Memarlıq məktəbinin mükəmməlliyi, hərbi və yaşayış memarlığı ilə ətraf mühit arasında davamlı mübadilə mədəniyyət, şəhidlik və dirçəliş şəhəri olan Şuşanın əhəmiyyətini müstəsna dərəcədə artırır.

Ölkənin bir çox tanınmış ictimai və mədəniyyət xadimləri burada öz möhtəşəm iqamətgahlarını tikərək, onu şairlər, musiqiçilər və elm adamları üçün müstəsna məkana çevirmişlər. Məhz bu səbəbdən "Qafqazın Konservatoriyası" adlandırılan Şuşa Azərbaycanın Mədəniyyət Paytaxtı elan olunmuşdur. Şəhərsalma və memarlıq baxımından unikal məkan və Azərbaycan tarixinin rəmzlərindən olan Şuşa şəhəri 2001-ci ildə UNESCO-nun Ümumdünya İrsinin İlk Siyahısına daxil edilmişdir.

Təqdim olunan nəşr Şuşa şəhərində yerləşən dövlət qeydiyyatına alınmış daşınmaz tarix və mədəniyyət abidələrinin işğaldan əvvəlki vəziyyətini və işğal dövründə məruz qaldığı dağıntıları özündə əks etdirir. Nəşrə abidələrin müxtəlif dövrlərə aid olan fotosəkilləri, arxiv materialları, eləcə də onların yerləşdiyi ərazini göstərən xəritələr və digər məlumatlar da daxil edilmişdir.

Əminik ki, illər keçəcək və Şuşa öz abidələri ilə yenidən Azərbaycanın qədimliyini, mədəniyyətinin müstəsnalığını, təbiətlə harmoniyanın məxsusi nümunəsini canlandıracaq, insanlara həmişəkitək həyat eşqi bəxş edəcəkdir.

Our beloved Shusha, you can enjoy your freedom now!
Our beloved Shusha, we have returned back!
Our beloved Shusha, we will revive you!

On the 8th of November, the day when Shusha was liberated from the occupation, the President of the Republic of Azerbaijan, Mr. Ilham Aliyev shared this good news with the Azerbaijani people in his message to the nation in the Alley of Martyrs, spreading a great deal of happiness and pride among them.

The reconstruction of infrastructure and restoration works of the historical and cultural monuments have started right after the Azerbaijani Army's triumph in Shusha.

The development of Shusha's Master Plan, the restoration of Molla Panah Vagif's bust and museum-mausoleum complex, coupled with the opening of Bulbul's House Museum and Uzeyir Hajibeyli's statute, as well as the restoration of the historical, religious and architectural monuments show that the ideas voiced out by the President of the Republic of Azerbaijan have now become a reality.

The foundation of Shusha, one of the most magnificent cities of Azerbaijan in terms of architecture and urban planning, is tied up with the name of the founder of the Karabakh Khanate, Panahali khan Javanshir. He decided to build a city-fortress in a strategically strong and impassable place, since the strongholds he built earlier, namely, Bayat (1748) and Shahbulag (1751/52) Castles, did not fully meet the defence requirements of the time. Upon his instructions, the construction of a new city-fortress began in 1752, on an inaccessible mountain plateau located at an altitude of 1,300-1,600 meters above sea level.

Shusha is divided into several neighbourhoods or mahallas, and like in ancient cities, these neighbourhoods have centres and facilities. In addition to the neighbourhood centres, there are the Juma Mosque and the main square, meydan, in front of the mosque in Shusha, which is typical for large cities. Shusha had three main streets: Rasta Bazaar, Ashaghy Bazaar and Sheytan

Bazaar. These streets were surrounded by caravanserais, shopping stores and large mansions.

According to historical sources Shusha Fortress had four entrance gates. Depending on the exit directions each gate had its unique name. In later periods the city developed and new neighbourhoods with large luxury mansions were built.

Shusha fascinates with its historical and cultural heritage. The combination of the magnificent natural environment with urban planning, the compatibility of defence and military fortification architecture with the natural surrounding are the features that shape the city's authenticity. The excellence of the school of architecture, the constant exchange between military and residential architecture, and the environment increase the significance of Shusha, a city of culture, martyrdom, and revival.

Many well-known public officials and cultural personalities of Azerbaijan built their magnificent residences here, thus turning the city into an exclusive place for poets, musicians, and scientists. That is why Shusha is called "Conservatory of the Caucasus" and has been declared the Capital of Culture of Azerbaijan. Shusha, a unique place in terms of urban planning and architecture, and one of the symbols of Azerbaijan's history, was included into the Tentative List of UNESCO World Heritage Sites in 2001.

The present publication reflects the pre-occupation state of the enlisted immovable historical and cultural monuments of Shusha and the destruction they underwent during the years of the occupation. The publication includes photographs of monuments of different time periods, including location maps, archival materials, and other relevant information.

We are confident that over time Shusha and its numerous monuments will revive Azerbaijan's antiquity and unique culture, setting an example of harmony with nature and spreading a love of life among the people as always.

Şuşa qalası (Qala divarları)

Abidənin inventar №-si: 337

Tarixi: 1752-ci il

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

Qarabağ xanı Pənahəli xan Bayat qalası və Şahbulaq qalasının əlverişsiz coğrafi mövqeyini nəzərə alaraq, 1752-ci ildə Şuşa qalasının tikilməsi haqqında qərar verir. Zəruri işlər tamamlandıqdan sonra Pənahəli xan Qarabağ xanlığının mərkəzini yeni inşa olunmuş şəhər-qalaya köçürür. Qalanın 4 giriş qapısı olmuşdur. Onlardan 3-nün (Gəncə qapısı, Ağoğlan qapısı və İrəvan qapısının) yerləri bu gün də mövcuddur.

Shusha Fortress (Fortress walls)

Inventory No.: 337

Date: 1752

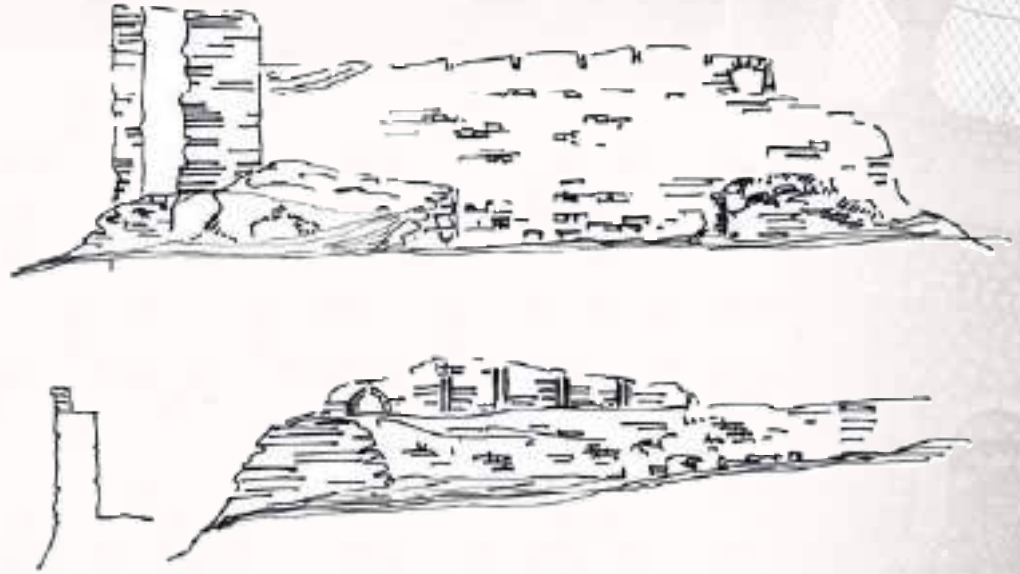
Importance: National importance

Due to the fact that Bayat and Shahbulag fortresses were geographically unreliable, the Karabakh Khan, Panahali khan, decided to build Shusha fortress in 1752. After the necessary works were done Panahali khan moved the capital of the Karabakh Khanate to the newly built city-fortress. There were 4 gates on the castle wall, three of which have survived until today, namely, 'Ganja Gate', 'Iravan Gate' and 'Aghoghlan Gate'.

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Pənah xanın sarayı (qəsri)

Abidənin inventar №-si: 338

Tarixi: XVIII əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

Şuşada inşa edilmiş səkkiz qəsrdən yalnız ikisi dövrümüzdə çatmışdır ki, onlardan biri qalanın cənub-şərq tərəfində yerləşən Qara Böyük xanım qəsri, digəri isə Pənahəli xanın qəsridir. Strateji və əlçatmaz nöqtədə inşa edilən Pənahəli xanın qəsrinin inşasına Şuşa qalasının inşası ilə eyni dövrdə başlanılmışdır.

Panah khan's Palace (Castle)

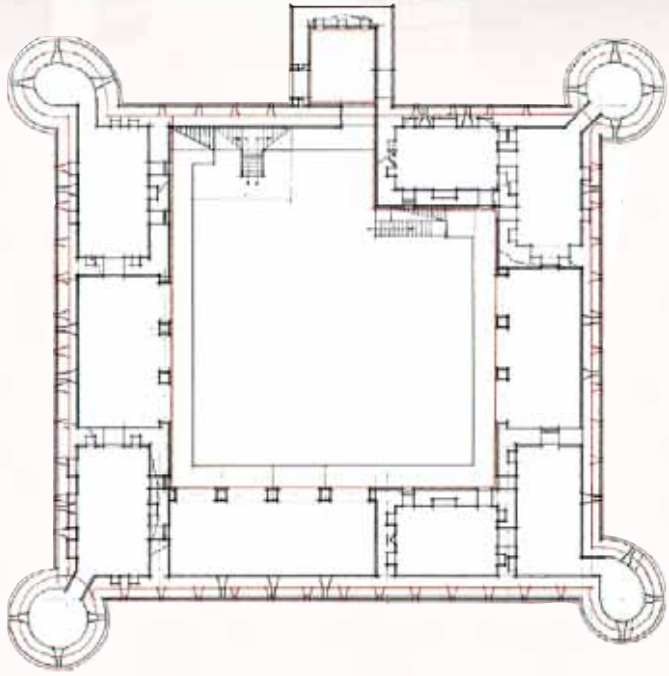
Inventory No.: 338

Date: 18th century

Importance: National importance

Only two of the eight castles built in Shusha have survived until this day: one is the castle of Gara Boyuk khanum, which is located on the south-eastern side of the fortress, and the other is the castle of Panahali khan. The construction of Panahali khan's castle began in parallel with the construction of Shusha fortress and was built on a strategic and inaccessible point.

Qara Böyük xanım qəsri

Abidənin inventar №-si: 339

Tarixi: XVIII əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

Qara Böyük xanım qəsri Pənah xanın qəsrinin yaxınlığında inşa edilmişdir. Dördbucaqlı formada və bürclərlə əhatələnmiş qəsr ikimərtəbəlidir və sərt relyefdə inşa edilmişdir.

Gara Boyuk khanum's castle

Inventory No.: 339

Date: 18th century

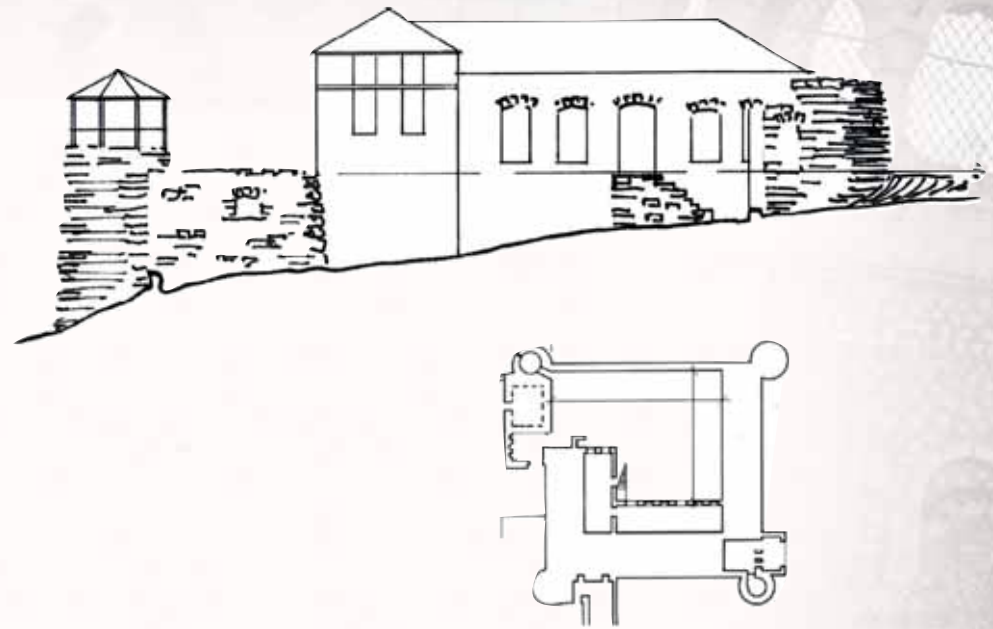
Importance: National importance

Gara Boyuk khanum's castle was built in the close vicinity of Panah khan's castle. The quadrangular shaped two-floor castle has towers and was built on rugged terrain.

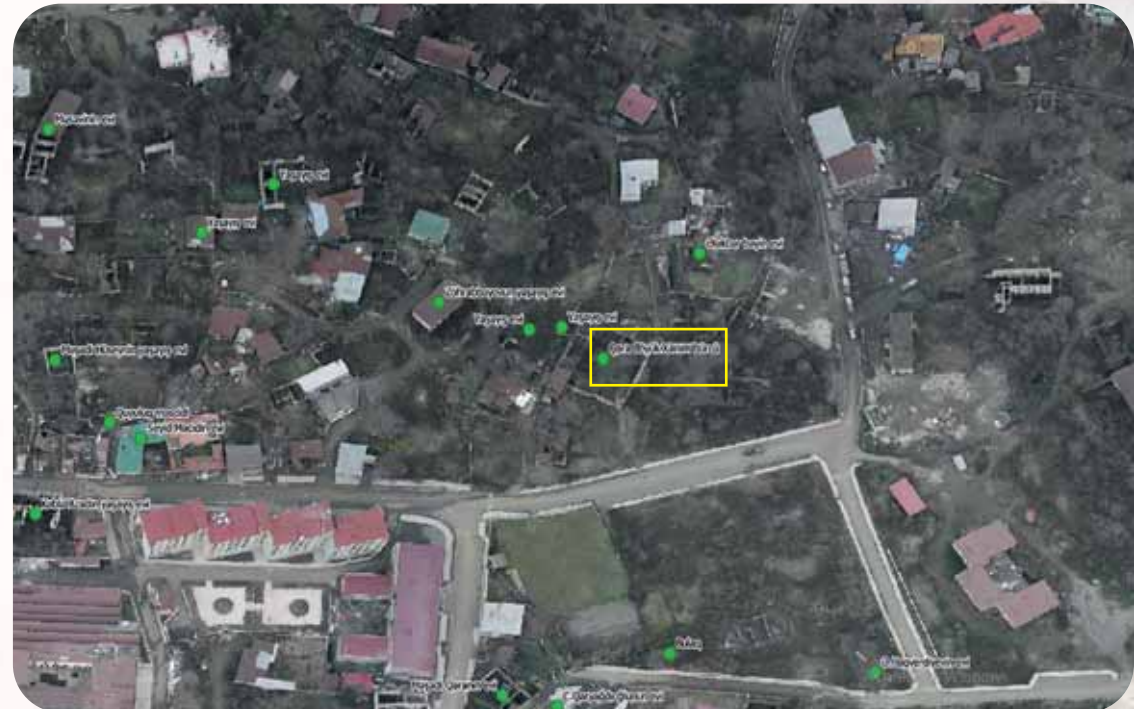

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Hacı Quluların malikanəsi

Abidənin inventar №-si: 341

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

Şuşanın ən iri imarətlərindən biri olan mülk əzəmətli üçmərtəbəli olan binalardan biri sayılır. Yerli daşdan inşa edilən imarətin fasadlarında oyma detallardan istifadə olunmuşdur. Binanın darvazasının üstündə yazılmış kitabədən bəlli olur ki, binanın sahibi Hacı Məmmədqulu Məşədi Əli Qarabaği oğlu olmuşdur.

Hacı Gulular's mansion

Inventory No.: 341

Date: 19th century

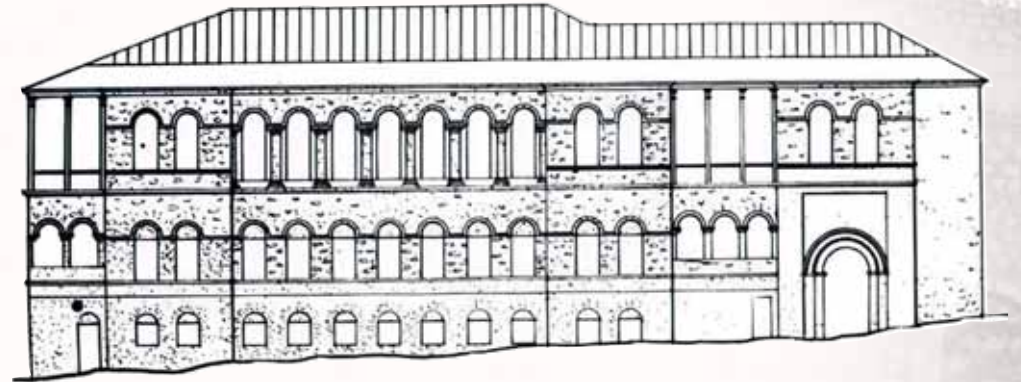
Importance: National importance

The mansion is one of the largest private properties in Shusha, and it is one of the most magnificent three-storey buildings. The facades of the mansion were built using local stone and have carved sections. The inscription on the gate of the mansion says that the owner of this private property was Haji Mammadgulu Mashadi Ali Garabaghi oghlu.

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Xurşidbanu Natəvanın evi

Abidənin inventar №-si: 342

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

Azərbaycanın mütəfəkkir şairəsi, “Xan qızı” adı ilə tanınan və Cavanşirlər nəslindən olan Xurşidbanu Natəvanın evi Şuşanın şimal hissəsində inşa edilmişdir. İkimərtəbəli binanın tikintisində yerli daşla bərabər bişmiş kərpicdən də istifadə olunmuşdur. Tikilidə Şuşaya xas olan iriölçülü, rəngli şüşəli şəbəkə pəncərələrdən istifadə olunmuşdur.

Khurshidbanu Natavan's house

Inventory No.: 342

Date: 19th century

Importance: National importance

The house of the Javanshirs' descendant Khurshidbanu Natavan, known as the Azerbaijani poet and thinker Khan Gyzy, was built in the northern part of Shusha. The two-storey house was built using both local stone and baked bricks. The house had large coloured shebeke windows, which are typical of Shusha.

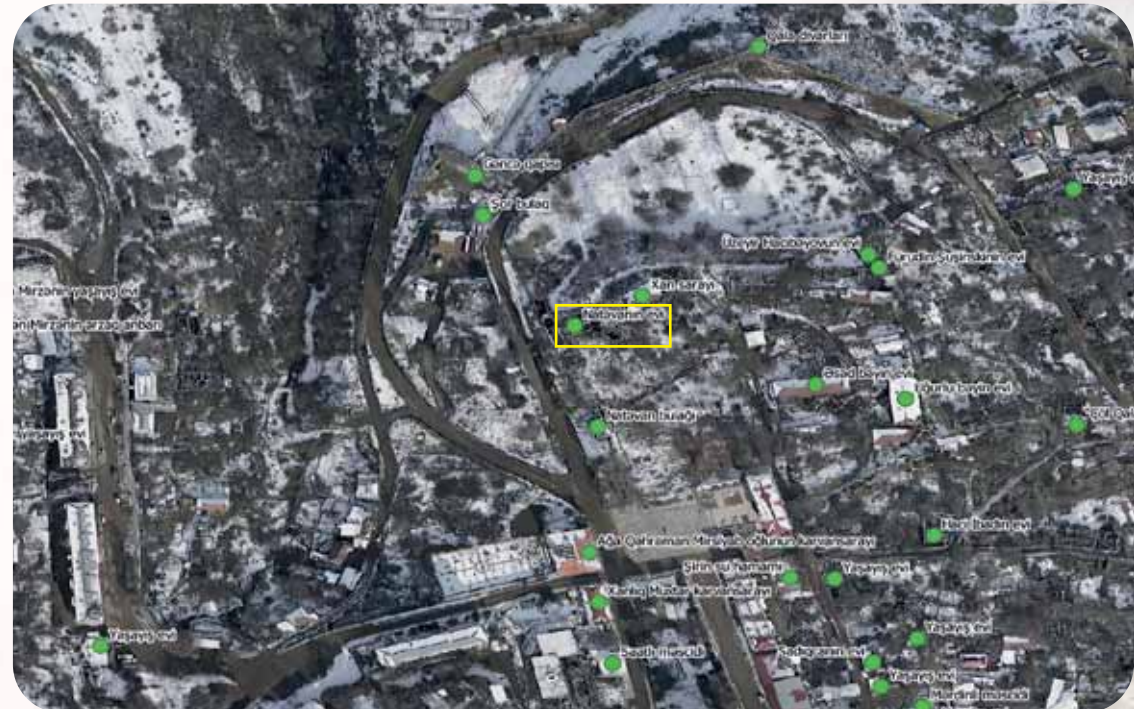

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Əsəd bəyin evi

Abidənin inventar №-si: 343

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

Şəhərin şimal hissəsində, Cavanşirlər nəslinə aid olan evlərin əhatəsində inşa edilən Əsəd bəyin evi yerli daşdan və qırmızı kərpicdən inşa edilmişdir. Tavanlarda taxta şəbəkələrdən istifadə olunmuşdur. İri pəncərələr rəngli şüşəli şəbəkələrlə həllini tapmışdır.

Asad bey's house

Inventory No.: 343

Date: 19th century

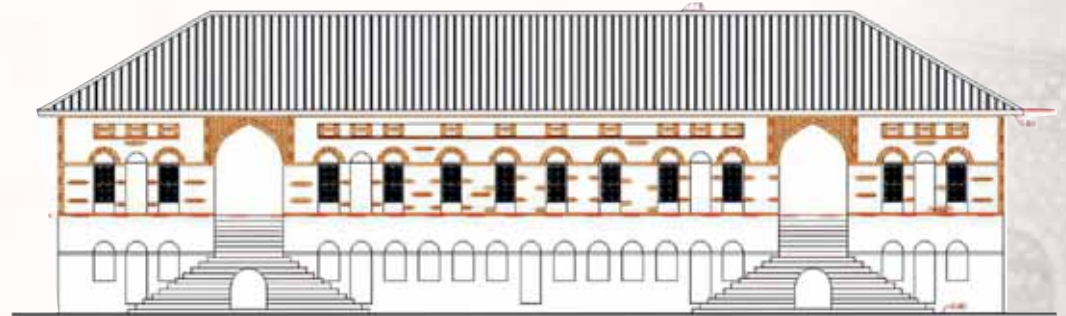
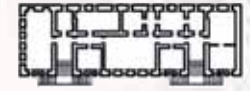
Importance: National importance

Asad bey's house was built using local stone and red bricks; it is located in the northern part of Susha, surrounded by houses belonging to the Javanshir dynasty. The wooden shebeke were used in the interior ceilings. The house also had large coloured shebeke windows.

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Yuxarı Gövhər Ağa məscidi

Abidənin inventar №-si: 344

Tarixi: XVIII əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

Yuxarı Gövhər Ağa məscidi XVIII əsrin ikinci yarısında Rasta Bazar, Şeytan Bazar və Aşağı Bazarın kəsişməsində inşa olunmuşdur. Məscid XIX əsrin sonlarında yenidən qurulmuşdur. Gövhər Ağanın sifarişi ilə indiki görkəmində tikilən məscidə Yuxarı Gövhər Ağa məscidi adı verilmişdir. Qoşa minarələr bişmiş kərpiclə tikilmiş və xüsusi boya ilə bəzədilmişdir.

Yukhary (Upper) Govhar Agha mosque

Inventory No.: 344

Date: 18th century

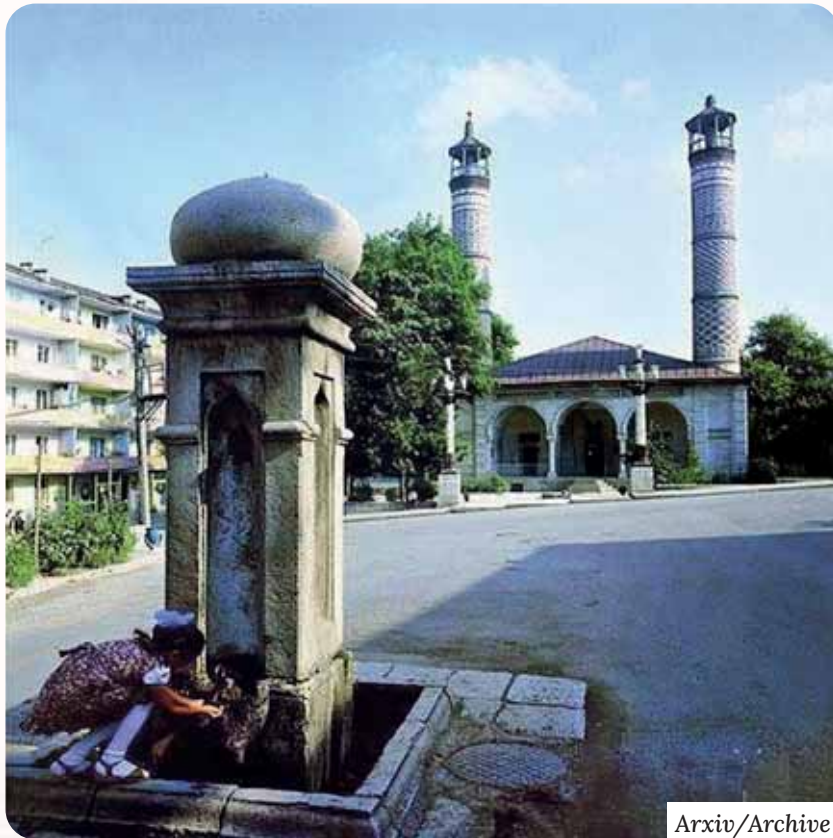
Importance: National importance

The Yukhary Govhar Agha mosque was built in the second half of the 18th century at the intersection of the Rasta Bazaar, Sheytan Bazaar and Ashaghy Bazaar streets. It was then renovated at the end of the 19th century. In its present form, the mosque was built by the order of, and later named after, Govhar Agha. The mosque has two minarets which were built of baked bricks and decorated with special paint.

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Aşağı Gövhər Ağa məscidi

Abidənin inventar №-si: 345

Tarixi: XVIII əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

Aşağı Gövhər Ağa məscidi Gövhər Ağanın sifarişi, memar Kərbəlayi Səfi xan Qarabağının rəhbərliyi ilə inşa edilmişdir. Digər məscidlərdən fərqli olaraq, bu məscidin minarələri arxa plana çəkilmiş ön planda isə xüsusi mədrəsə tikilmişdir. Minarələrində həndəsi formada yazılmış "Allah" ifadəsi burulan lent kimi təkrarlanır ki, biz buna bənzər ornamentləri Bərdə və Gəncə şəhərlərində yerləşən İmamzadələrdə, Bərdədə Allah-Allah türbəsində və s. tarixi tikililərdə də görürük.

Ashaghy (Lower) Govhar Agha mosque

Inventory No.: 345

Date: 18th century

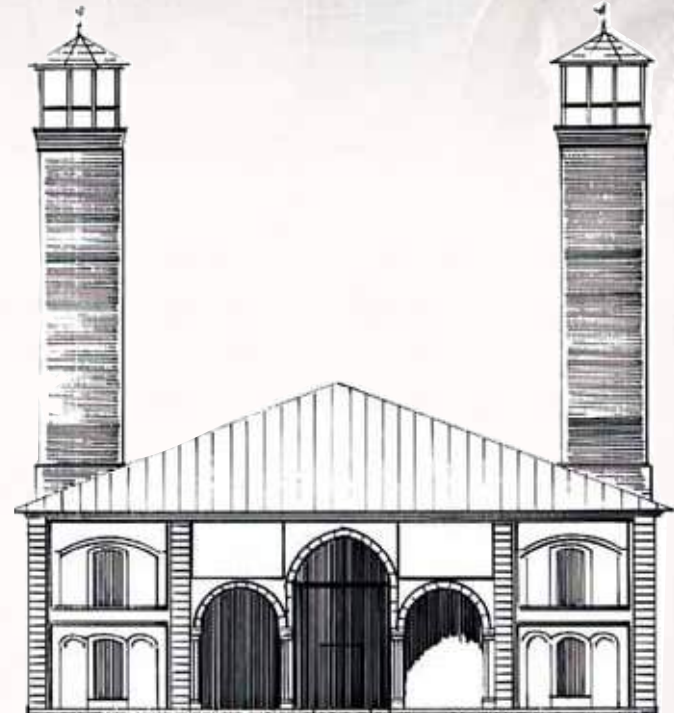
Importance: National importance

The Ashaghy Govhar Agha mosque was built under the supervision of architect Karbalai Safi khan Garabaghi, based on the order of Govhar Agha. Unlike the other mosques, the two minarets of the Ashaghy Govhar Agha mosque were built in the corners of the rear facade, with a special madrasa in the foreground. The entire surface of both minarets is covered with the repeating word "Allah", which is inscribed in a simple geometric cubic design and rotated at a certain angle; similar ornaments can be found in Imamzade mausoleums in Barda and Ganja, the "Allah-Allah" tomb in Barda, and in other historical buildings.

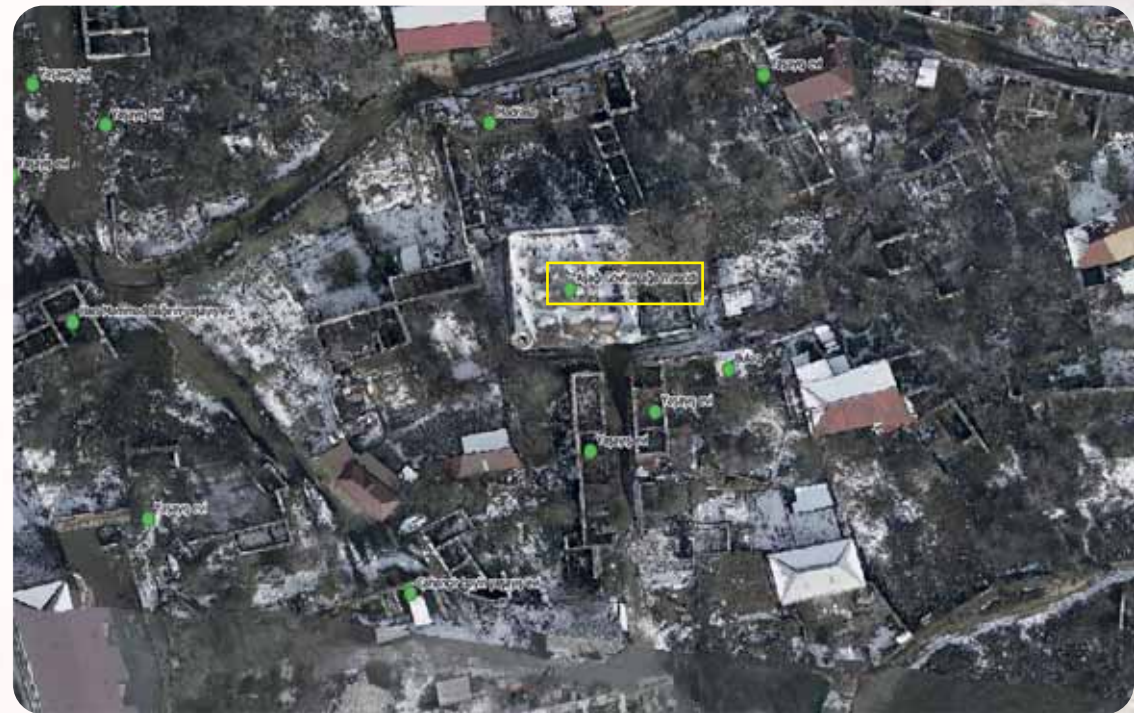

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

İkimərtəbəli karvansara

Abidənin inventar №-si: 346

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

XIX əsrin ikinci yarısında Rasta Bazar və Şeytan Bazar ticarət məhəllələrinin qərb tərəfində yeni karvansaralar meydana gəlməyə başladı. Bu karvansaralardan biri 1880-ci ildə yerli tacir Məşədi Şükür Mirsiyab oğlunun sifarişi ilə inşa olunmuş karvansaradır. İkimərtəbəli karvansaranın birinci mərtəbəsində ticarət yerləri, ikinci mərtəbəsində isə tacirlərin qalması üçün nəzərdə tutulmuş otaqlar yerləşirdi. Karvansaranın şimal tərəfində, ikinci mərtəbədə məscid tikilmişdir.

A two-story caravanserai

Inventory No: 346

Date: 19th century

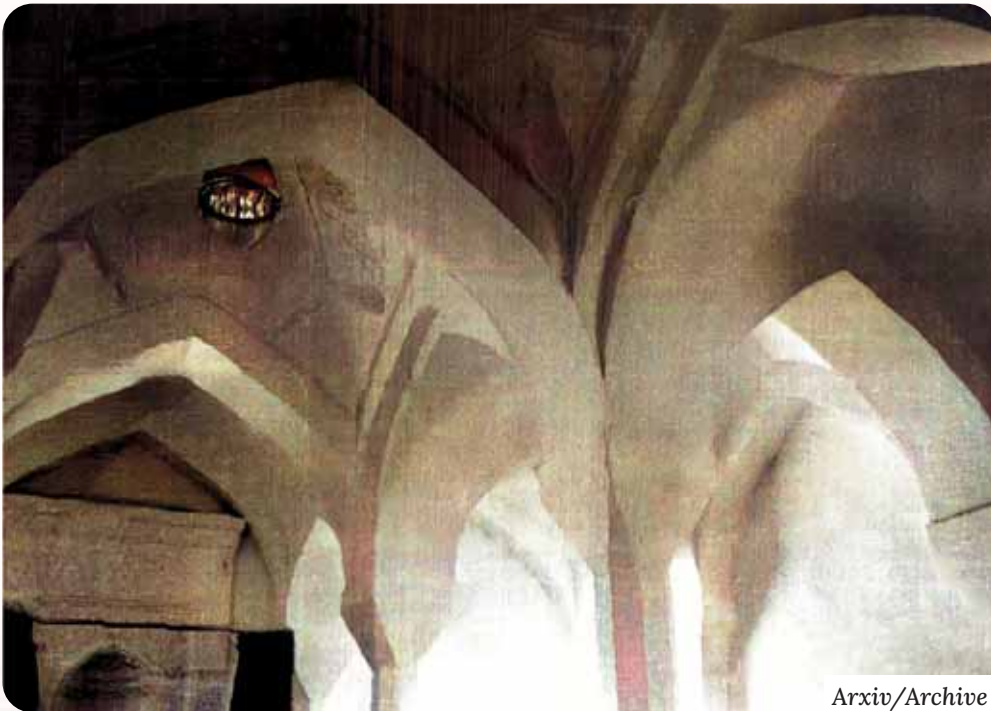
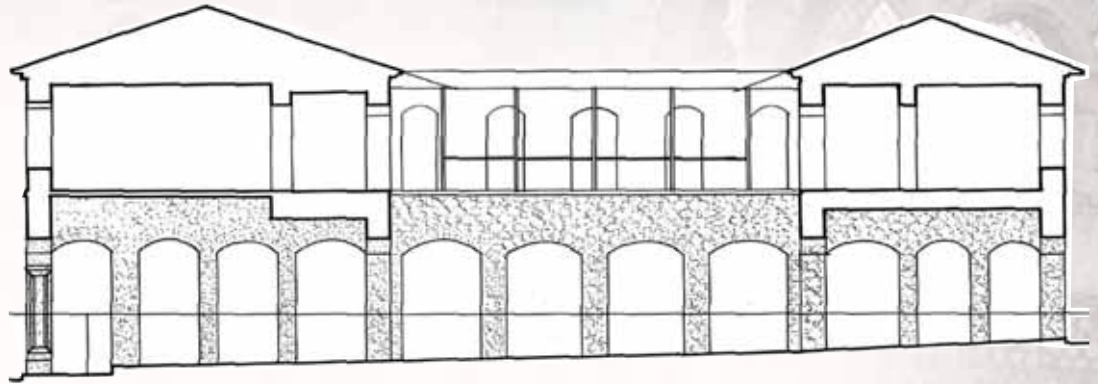
Importance: National importance

In the second half of the 19th century, new caravanserais were built on the western part of the Rasta Bazaar and Sheytan Bazaar shopping areas. One of these roadside inns is a caravanserai built in 1880 on the order of Mashadi Shukur Mirsiyab oghlu, a local merchant. The first floor of the two-story caravanserai housed commercial spaces, while the second floor had rooms to accommodate merchants. A mosque was built on the second floor of the north flank of the caravanserai.

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Mehmandarovların malikanə kompleksi

Abidənin inventar №-si: 347

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

Şuşanın Təzə məhəlləsində yerləşən malikanə kompleksi böyük yaşayış evi, kiçik yaşayış evi və məsciddən ibarətdir. Mehmandarovların evlərində erkerlər və Şuşa evlərindən fərqli olan giriş qapıları xüsusi seçilir. Məscid və bulaq isə digər məhəllə bulaqlarının oxşarıdır. Qapalı həyətdə inşa edilən binalar sərt relyefdə tikilmişdir.

Mehmandarovs' mansion complex

Inventory No.: 347

Date: 19th century

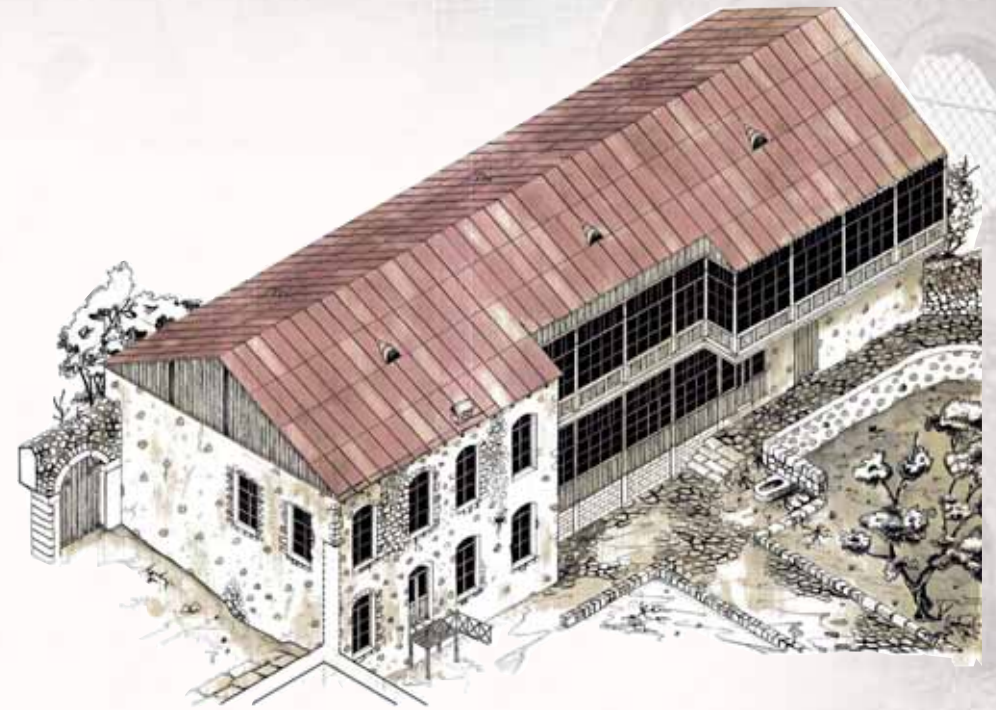
Importance: National importance

As a complex of buildings, located in Taza neighbourhood of Shusha, the mansion includes one large and one small house and a mosque. The houses were built to resemble European houses. Moreover, bay windows and entrance doors in these houses are not similar to those in the other houses of Shusha. The mosque and the fountain are similar to others in the city neighbourhoods. The buildings in the closed yard were located on hard terrain.

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

İbrahim xanın bürcü İbrahim xanın qəsri

Abidənin inventar №-si: 348/350

Tarixi: XVIII əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

İbrahim xanın qəsri və ya İbrahimxəlil xan sarayı Şuşa şəhərinin cənub-şərq hissəsində, Daşaltı kəndi yaxınlığında inşa edilmişdir. Müdafiə divarlarından və bürclərdən ibarət olan qəsir mühafizə xarakterli olmuş və bir tərəfi qayaya söykənmişdir.

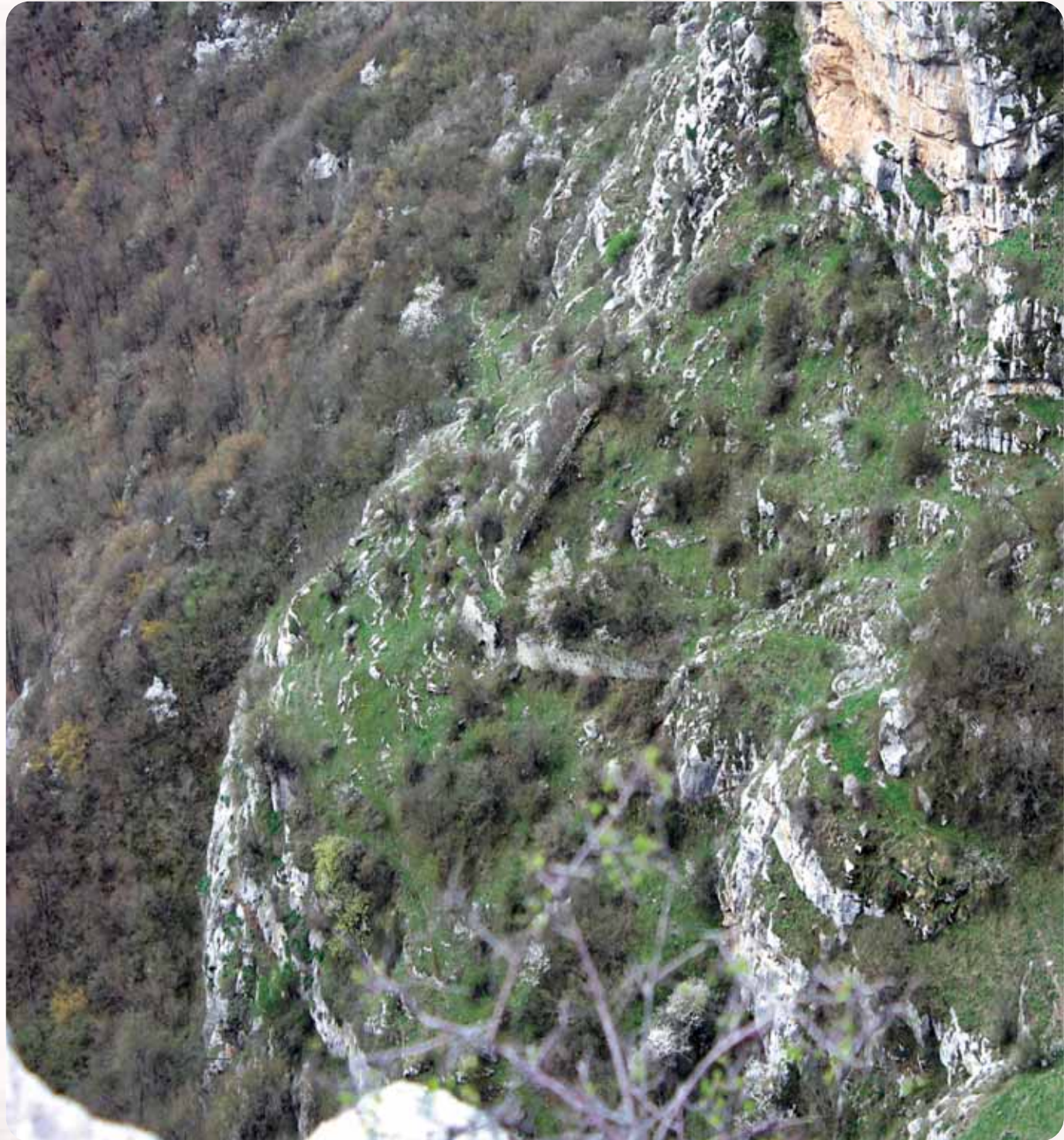
Ibrahim Khan's castle Ibrahim Khan's tower

Inventory No.: 348/350

Date: 18th century

Importance: National importance

Ibrahim Khan's castle or Ibrahim Khalil Khan's palace was built in the south-eastern part of Shusha, near the village of Dashalty; consisting of defensive walls and towers, it was built for protection purposes, with one side leaning against a cliff.

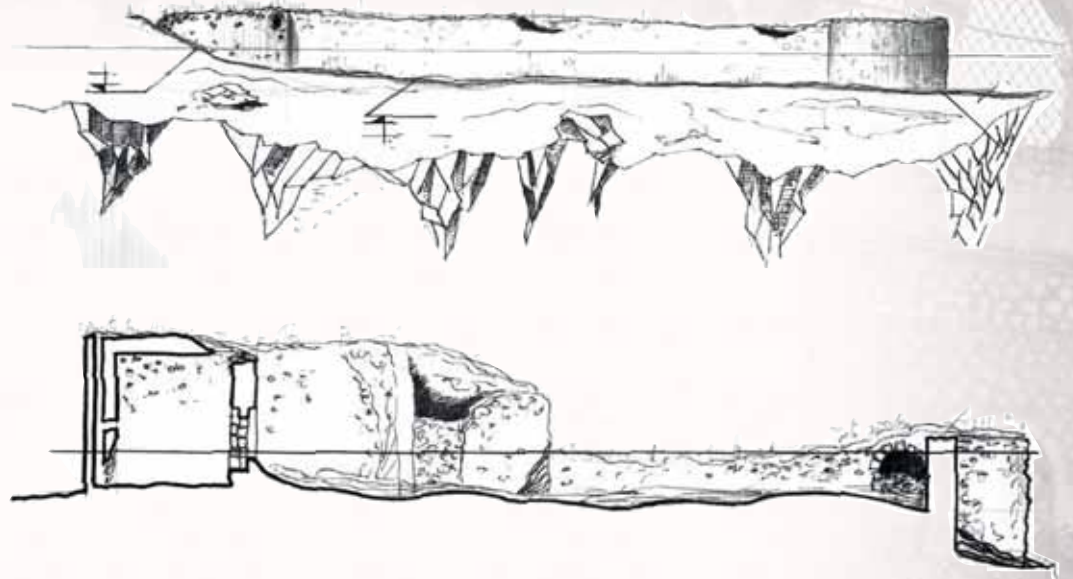

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

İsa bulağı

Abidənin inventar №-si: 349

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

İsa bulağı dəniz səviyyəsindən 1600 m yüksəklikdə, çox mənzərəli qalın meşələr qoynunda yerləşən səfalı istirahət guşəsidir. Qarabağın ən məşhur istirahət yeri hesab olunan İsa bulağının adının onu aşkar etmiş şəxslə bağlı olduğu güman edilir. Təbiət abidəsi sayılan bulaq qayadan sızaraq çıxır. Digər dağ bulaqları kimi yayda sərin olan suyun temperaturu qışda nisbətən isti olur.

The Isa spring

Inventory No: 349

Date: 19th century

Importance: National importance

The Isa spring is a pleasant place of resort, which is located at an altitude of 1600 m above sea level and surrounded by very picturesque thick forests. There is a prevailing belief that the name of this spring, which is considered to be the most famous resort in Karabakh, is connected with the person who discovered it. The spring, which is also a natural monument, leaks out of the rock. Like other mountain springs, its water temperature is cold in summer, while it is relatively warm in winter.

Arxiv/Archive

Xanlıq Muxtar karvansarası

Abidənin inventar №-si: 352

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

Xanlıq Muxtarla bağlı tarixi mənbələrdə kifayət qədər məlumat olmasa da, karvansaranın Rasta Bazarın başında, şəhərin mərkəzində inşa edilməsindən bəlli olur ki, o, şəhərin tanınmış şəxslərindən biri olmuşdur. Karvansaranın birmərtəbəli inşa edilmiş əsas küçələrə açılan yerləşmələrinin pəncərə və qapıları iri ölçüdə həll olunmuş və ticarət yeri kimi istifadə edilmişdir. Daxili otaqlar isə anbar və yaşayış üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Khanlyg Mukhtar's caravanserai

Inventory No.: 352

Date: 19th century

Importance: National importance

Although there is not enough information about Khanlyg Mukhtar in historical sources, it is clear from the caravanserai's location at the beginning of the Rasta Bazaar Street in the centre of Shusha that Khanlyg Mukhtar was one of the well-known men in the city. The windows and doors of the one-storey caravanserai are big in size and open onto the main street; the rooms here were used for trading purposes. The caravanserai also had inner rooms for storage and living quarters.

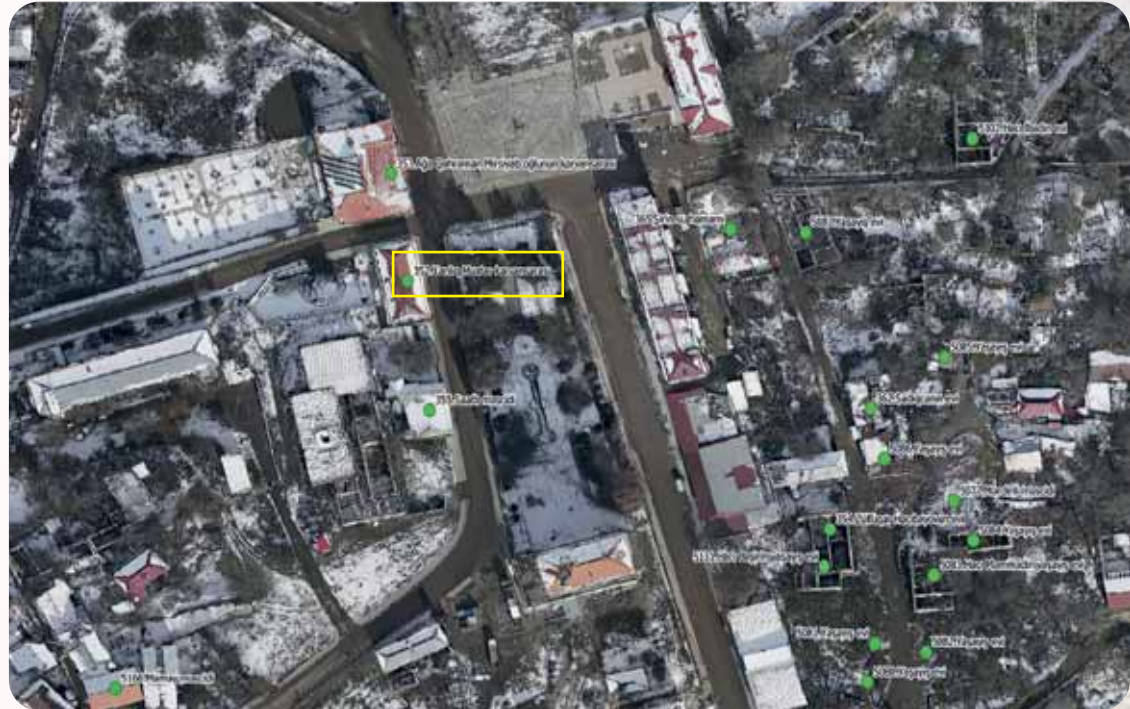

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Ağa Qəhrəman Mirsiyab oğlunun karvansarası

Abidənin inventar №-si: 353

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

Şəhər inkişaf etdikcə yerli və gəlmə tacirlər şəhərin Rasta bazar adlanan hissəsi boyunca müxtəlif ölçülü karvansara-lar tikməyə başladılar. Onlardan biri də tacir Mirsiyabın öv-ladlarından olan Ağa Qəhrəman Mirsiyab oğlu tərəfindən Rasta Bazarın başlanğıcında inşa edilmiş ikimərtəbəli karvansaradır. Sərt relyefdə tikilən karvansaranın şimal tərəfi küçədən birmərtəbəli görünsə də, cənub tərəfdən iki-mərtəbəli olduğu bilinir. Birinci mərtəbəsi yalnız anbar kimi istifadə olunan bu karvansaranın ikinci mərtəbəsi ticarət və tacirlərin yaşadığı yer kimi nəzərdə tutulmuşdur.

Caravanserai of Agha Gahraman Mirsiyab oghlu

Inventory No.: 353

Date: 19th century

Importance: National importance

As the city developed, local and foreign merchants began to build caravanserais of various sizes along the city's so-called Rasta Bazaar area. One of them is a two-storey caravanserai at the entrance of Rasta Bazaar Street, which was built by Agha Gahraman Mirsiyab oghlu, a descendant of the merchant Mirsiyab. Although the northern side of the caravanserai, built on rugged terrain, looks like it is only one-storey, it is known to have two floors on the south side. The first floor of the caravanserai was used only for warehouses, while the second floor was designed for trade and merchants' accommodation.

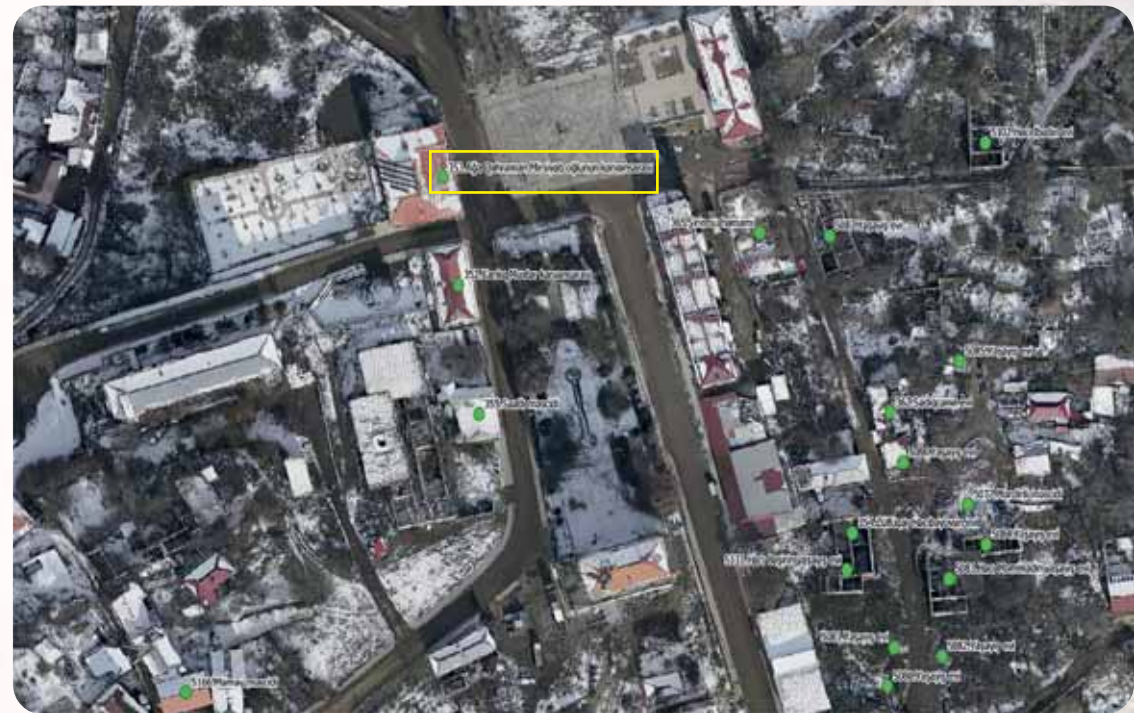

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Saatlı məscidi

Abidənin inventar №-si: 355

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

Şuşanın məhəllə məscidlərinin bənzəri olan Saatlı məscidi digərlərindən kərpiclə inşa edilmiş tək minarəsinin olması ilə seçilir. Giriş hissəsinin və qadınlarnın ibadəti üçün nəzərdə tutulmuş hissənin həlli digər məscidlərlə oxşar olsa da, Saatlı məscidinin interyeri tanınmış nəqqaş Mir Möhsün Nəvvabın işləri ilə bəzədilmişdir. Daha dəbdəbəli işlənmiş məscidin mehrabı ibadət zalına xüsusi gözəllik verirdi.

The Saatly mosque

Inventory No.: 355

Date: 19th century

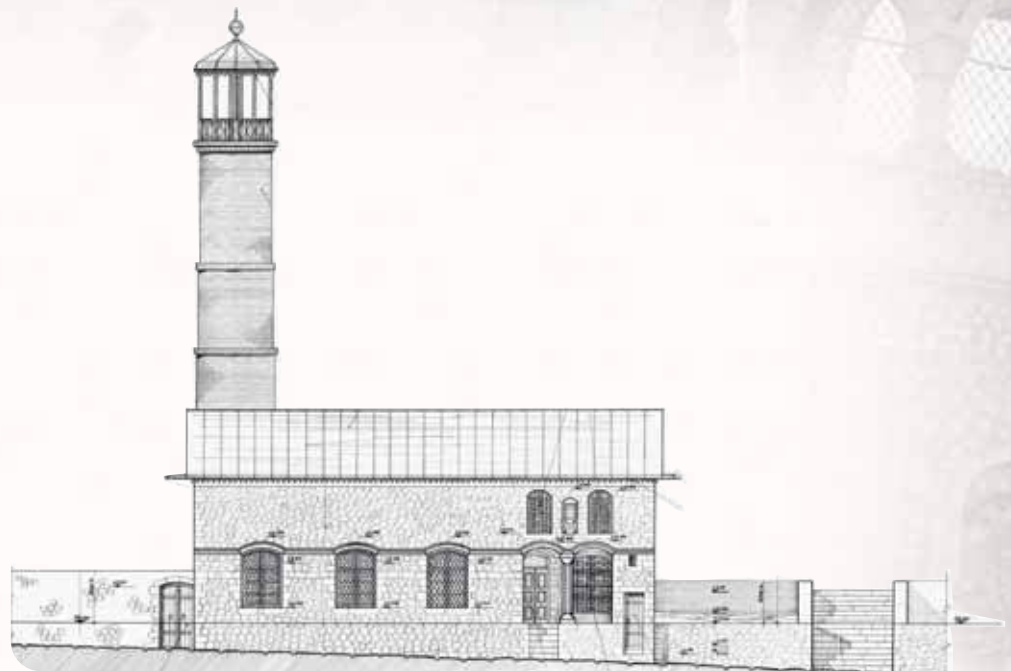
Importance: National importance

The design of the Saatly mosque was similar to other neighbourhood mosques in Shusha. But unlike other mosques, it has a single minaret built of bricks. Although the design of the entrance section and the space for women's prayer is similar to other mosques, the interior of the Saatly mosque is decorated with works by renowned painter Mir Mohsun Navvab. The luxuriously decorated altar of the mosque gives a special touch to the prayer hall.

Arxiv/Archive

Gəncə qapısı

Abidənin inventar №-si: 356

Tarixi: XVIII əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

Şuşa qalasının dörd giriş qapısı olmuşdur. Mənbələrdə göstəriləndiyi kimi, qapılardan biri XIX əsrin sonlarında Şuşa türməsi tikilərkən sökülmüşdür. Gəncə, İrəvan və Ağoğlan istiqamətində tikilən qapılar eyni adlarla adlanmışdır. İrəvan qapısı tam sökülsə də, Ağoğlan qapısının bürcləri qalmış, Gəncə qapısı isə yarıdağılmış halda mövcuddur.

The Ganja gate

Inventory No.: 356

Date: 18th century

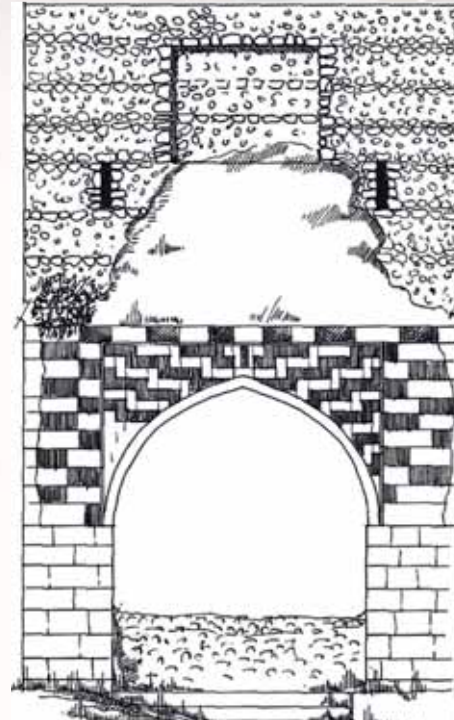
Importance: National importance

Shusha fortress once had four gates. According to historical sources, one of the gates was demolished in the late 19th century during the construction of a prison in Shusha. Other three main gates were the Ganja gate in the direction of Ganja, the Iravan gate in the direction of Khalfali and Iravan, and the Aghoghlan gate in the direction of Aghoghlan and Topkhana. While the Iravan gate was completely demolished, the towers of the Aghoghlan gate have survived until today.

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Yusif Vəzir Çəmənzəminlinin evi

Abidənin inventar №-si: 359

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

Azərbaycan yazıçısı, tarixçi, dramaturq, folklorşünas və siyasi xadim Yusif Vəzir Çəmənzəminlinin (1887-1943) yaşadığı ev XIX əsrdə inşa olunmuşdur. Yerli daşdan inşa edilmiş ikimərtəbəli bina Şuşa memarlığının görkəmli nümunələrindən biridir. Sivri pəncərə atmaları, iriölçülü daşlardan yonulmuş darvaza haşiyələri və sərt tərkibli ağacdən işlənmiş darvaza bu tikili üçün də səciyyəvidir.

Yusif Vəzir Chamanzaminli's House

Inventory No.: 359

Date: 19th century

Importance: National importance

The house of Azerbaijani writer, historian, playwright, folklorist and political figure, Yusif Vəzir Chamanzaminli (1887-1943), was built in the 19th century. The two-storey building made of local stone is one of the outstanding examples of Shusha architecture. Arch-like window lintels and the use of large stones to make door frames, and solid wood to make the main gate were all typical for this house as well.

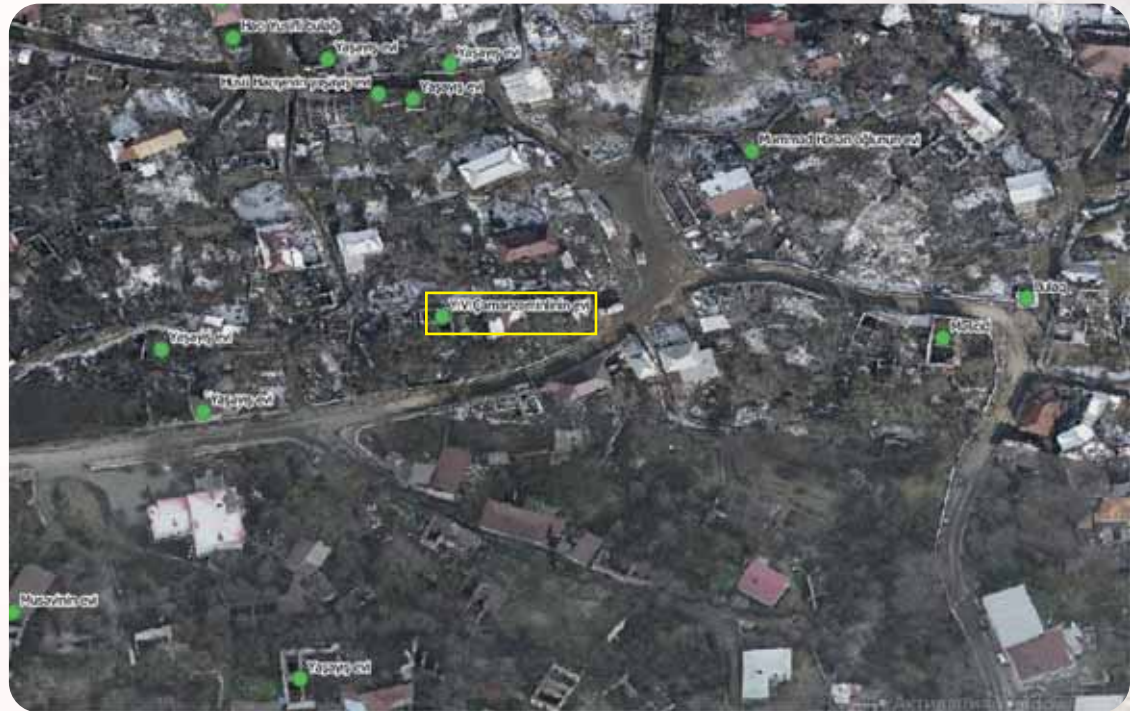
Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Yuxarı Gövhər Ağa məscidinin mədrəsəsi

Abidənin inventar №-si: 360

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

XIX əsrin sonlarında Yuxarı Gövhər Ağa məscidində aparılan yenidənqurma işləri zamanı məscidin ön tərəfində ikimərtəbəli mədrəsə inşa edilmişdir. Yerli daşdan tikilən mədrəsənin ikinci mərtəbəsində taxtadan eyvanlar quraşdırılmış və dərs otaqları kimi istifadə edilmişdir. XX əsrin birinci yarısında dini tikililərin repressiyaya uğradığı zaman mədrəsənin şimal və şərq hissəsi tam sökülmüşdür. Mühafizə olunan qərb tərəfi isə XX əsrin ikinci yarısında bərpa edilmişdir.

Madrasa of the Yukhary Govhar Agha mosque

Inventory No.: 360

Date: 19th century

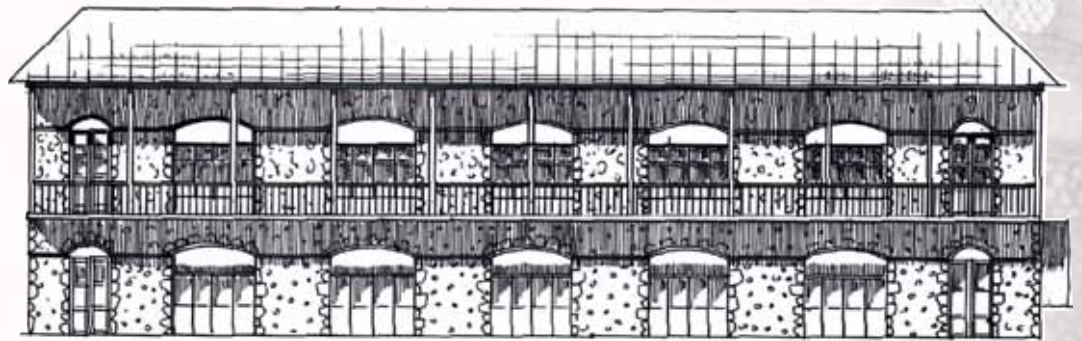
Importance: National importance

At the end of the 19th century, a two-story madrasa was built in front of the Yukhary Govhar Agha mosque during its reconstruction. On the second floor of the madrasa, built of local stone, wooden balconies were installed and used as classrooms. In the first half of the twentieth century, when religious temples were repressed, the northern and eastern parts of the madrasa were completely demolished. The protected western side was restored in the second half of the 20th century.

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Səfərov qardaşlarının karvansarası

Abidənin inventar №-si: 361

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

Səfərov qardaşlarının karvansarası Şuşanın mərkəzi hissəsində, XIX əsrin birinci yarısında salınmış Xoca Mərcanlı məhəlləsində yerləşir. Şuşanın ən gözəl ikimərtəbəli karvansarası sayılan bu tikilinin tağları yarım dairə formasında işlənmiş və xüsusi naxışlarla bəzədilmişdir.

Caravanserai of the Safarov brothers

Inventory No.: 361

Date: 19th century

Importance: National importance

The caravanserai of the Safarov brothers was located in Khoja Marjanly neighborhood, in the central part of Shusha; the neighborhood was built in the first half of the 19th century. The round arches of the caravanserai, once the most beautiful two-storey caravanserai in Shusha, were decorated with special patterns.

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Sadıqcanın evi

Abidənin inventar №-si: 362

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

Azərbaycanın tanınmış tarzənlərindən biri olan Mirzə Əsəd oğlu Sadıqcanın evi Şuşanın mərkəzi küçəsinə paralel olan indiki Sadıqcan küçəsində yerləşir. İkimərtəbəli, zirzəmi bina sərt relyefdə tikildiyindən Sadıqcan küçəsindən iki mərtəbəli, həyət tərəfdən isə üç mərtəbəli kimi görünür. Sivri atmalı pəncərələr və giriş qapısının nisbətən iri daşlarla işlənməsi binaya xüsusi gözəllik verir.

Sadygjan's house

Inventory No.: 362

Date: 19th century

Importance: National importance

The house of Mirza Asad Sadygjan, one of the famous Azerbaijani tar players, is located on Sadygjan Street, which is parallel to the central street of Shusha. It was a two-story house with a basement, and was built on a terrain; therefore, the house looks like a three-story building from the courtyard, while it is a two-story one, as may be witnessed from Sadygjan Street. Thanks to the arch-like window lintels and the relatively big stones used to frame the main gate, the house showed signs of a special touch.

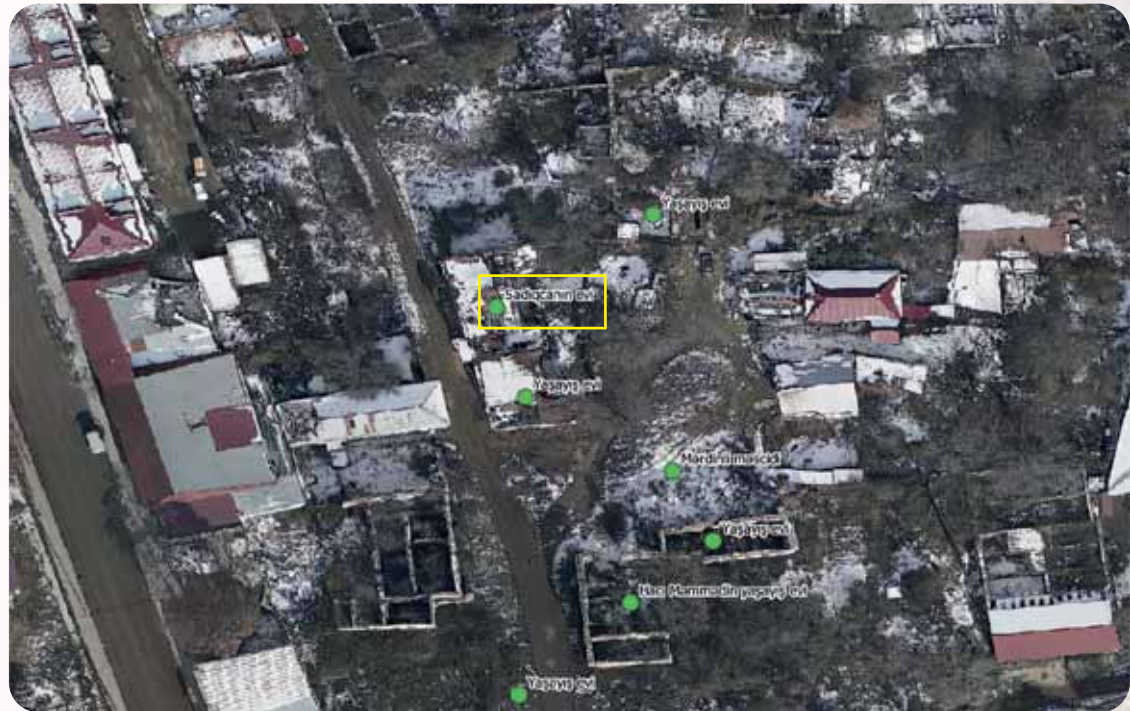
Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

“Şirin su” hamamı

Abidənin inventar №-si: 365

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

Şuşanın memarlıq abidələri içərisində özünəməxsusluğu ilə seçilən abidələrdən biri də Mərdinli məhəlləsində yerləşən “Şirin su” hamamıdır. “Şirin su” hamamı Xurşidbanu Natəvanın 1873-cü ildə Şuşaya çəkdirdiyi içməli su ilə işlədiyindən belə adlandırılmışdır. Hamamın 1878-1880-ci illərdə Xan qızı Xurşidbanu Natəvanın vəsaiti hesabına inşa edildiyi bildirilir. Memarı Kərbəlayi Səfıxan Qarabağidir.

The “Shirin su” hamam

Inventory No.: 365

Date: 19th century

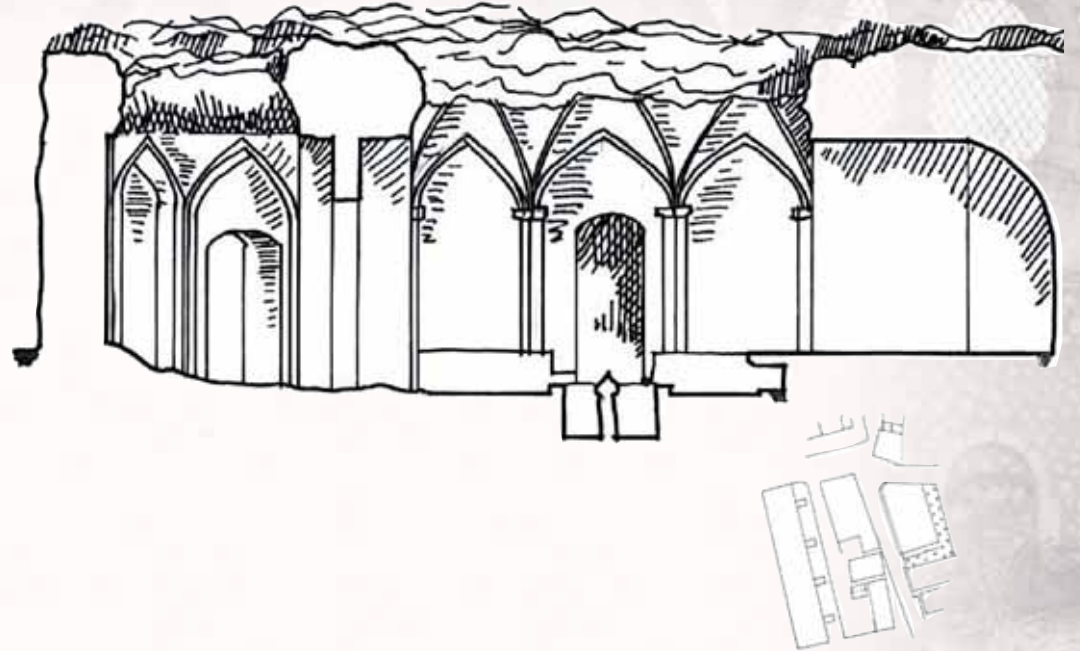
Importance: National importance

One of the unique architectural monuments of Shusha is the “Shirin su” (“Fresh Water”) hamam, which is located in Mardinli neighborhood. The hamam was so named because it operated with portable water from the water main first constructed with financial aid from Khurshudbanu Natavan in Shusha in 1873. It is said that the bath was built in 1878-1880 at the expense of Khan gyzy Khurshidbanu Natavan. The architect was Karbalai Safikhan Garabaghi.

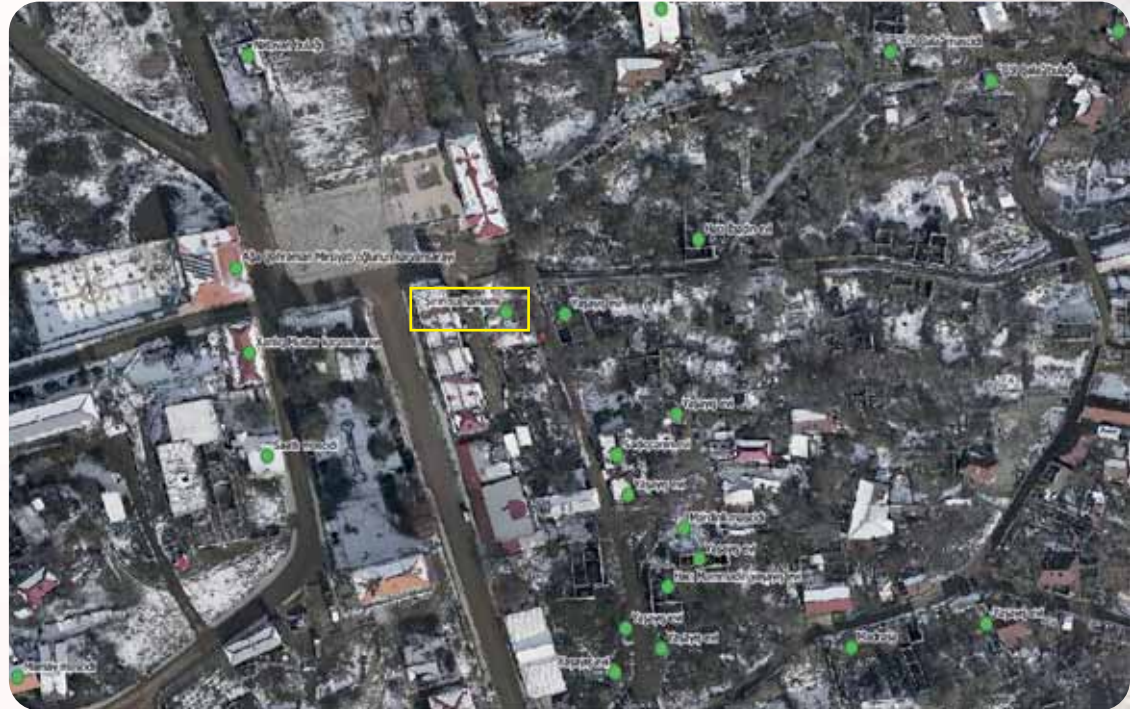

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Molla Pənah Vaqifin türbəsi

Abidənin inventar №-si: 367

Tarixi: XX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

M.P.Vaqifin türbəsi Şuşa şəhərinin cənub-qərb tərəfində, bayram şənlikləri və cıdır yarışları təşkil edilən məşhur Cıdır düzünün şimal tərəfində yerləşir. Türbə AMEA-nın həqiqi üzvü, sənətşünaslıq doktoru Ə.V.Salamzadə və Əməkdar memar, memarlıq üzrə elmlər namizədi E.İ.Kanukovun layihəsi əsasında tikilmişdir. Armatür beton və mərmərdən inşa edilən türbə Azərbaycan memarlığının ənənələrinə uyğun olaraq şəbəkə və bürclərlə əhatə olunmuşdur.

The mausoleum of Molla Panah Vagif

Inventory No.: 367

Date: 20th century

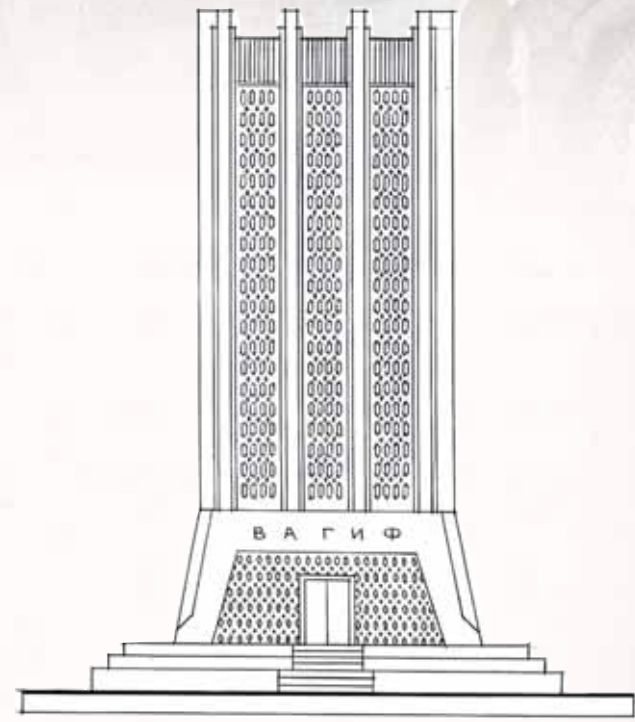
Importance: National importance

The mausoleum of Molla Panah Vagif is located on the south-eastern part of Shusha, on the northern side of the famous Jydyr Dyuzu, where holiday festivities and horse races were held. The mausoleum was designed by architect A. V. Salamzadeh, Doctor of Art Criticism and a full member of ANAS, and E.I. Kanukov, an honoured architect and Candidate of Architectural Sciences. The mausoleum was built of reinforced concrete and marble, and in keeping with the best traditions of Azerbaijani architecture, it had towers interconnected with spatial lattice (shebeke).

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Mədrəsə

Abidənin inventar №-si: 369

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

Tarixən Şuşada bir neçə mədrəsə olmuşdur. Onlardan biri Aşağı Gövhər Ağa məscidinin, digəri isə Yuxarı Gövhər Ağa məscidinin mədrəsəsi idi. Bu mədrəsələrdə ərəb və fars dilləri, ərəb qrammatikası, məntiq, kəlam (dini doqmatika), fiqh (islam hüququ), riyaziyyat, kalliqrafiya (xəttatlıq), tarix, əbəbiyyat və s. öyrədilirdi.

Madrasa

Inventory No.: 369

Date: 19th century

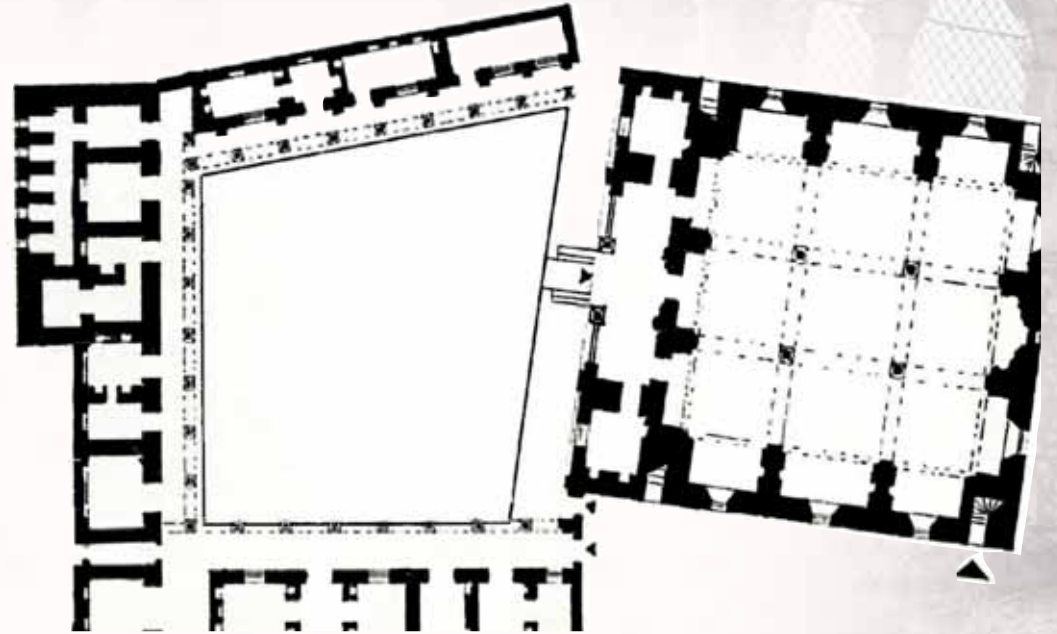
Importance: National importance

Historically, there were several madrasas in Shusha: one of them was the madrasa of the Ashaghy Govhar Agha mosque, while the other one was opened by the Yukhary Govhar Agha mosque to teach the Arabic and Persian languages, the Arabic grammar, logic, kalam (Islamic doctrine) and fiqh (Islamic law), along with mathematics, calligraphy, history, literature, etc.

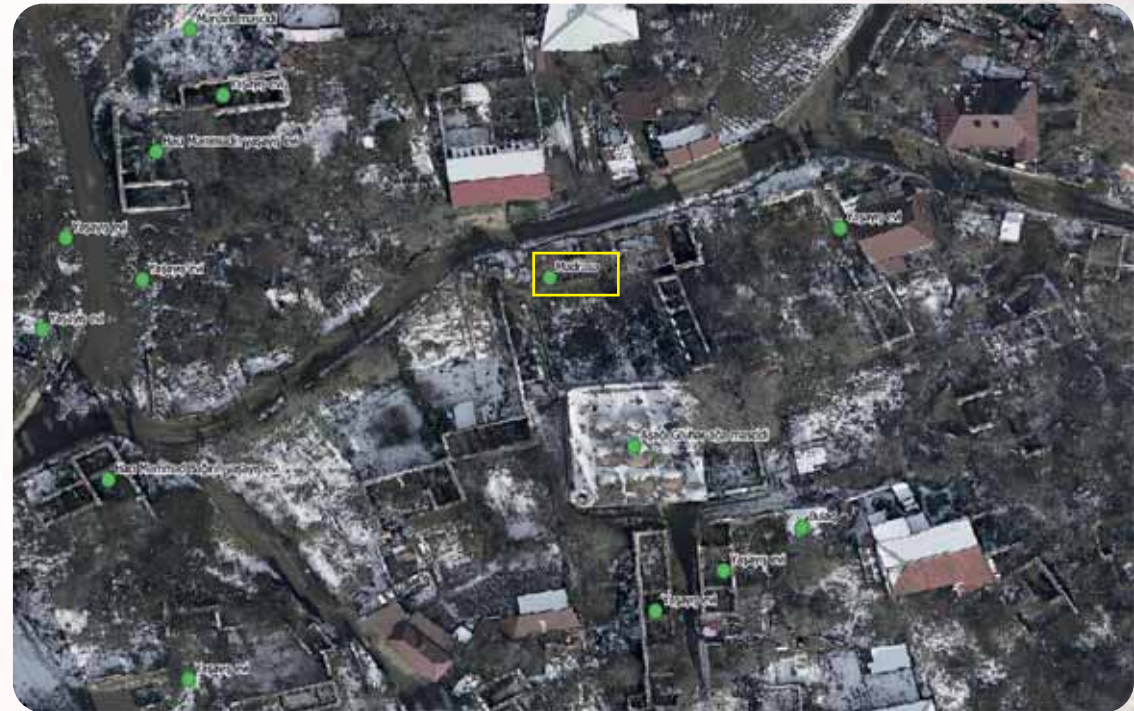

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Firudin bəyin evi

Abidənin inventar №-si: 371

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

Firudin bəyin evi ənənəvi Şuşa memarlığı üslubunda yerli daş materialından inşa olunub. Pəncərələrin və qapıların ətraflarının işlənməsi, darvazaların sərt ağacdan düzəldilməsi və pəncərələrə vurulmuş metal barmaqlıqların həlli ənənəyə uyğun olaraq bu tikilidə də saxlanılmışdır.

Firudin bey's house

Inventory No.: 371

Date: 19th century

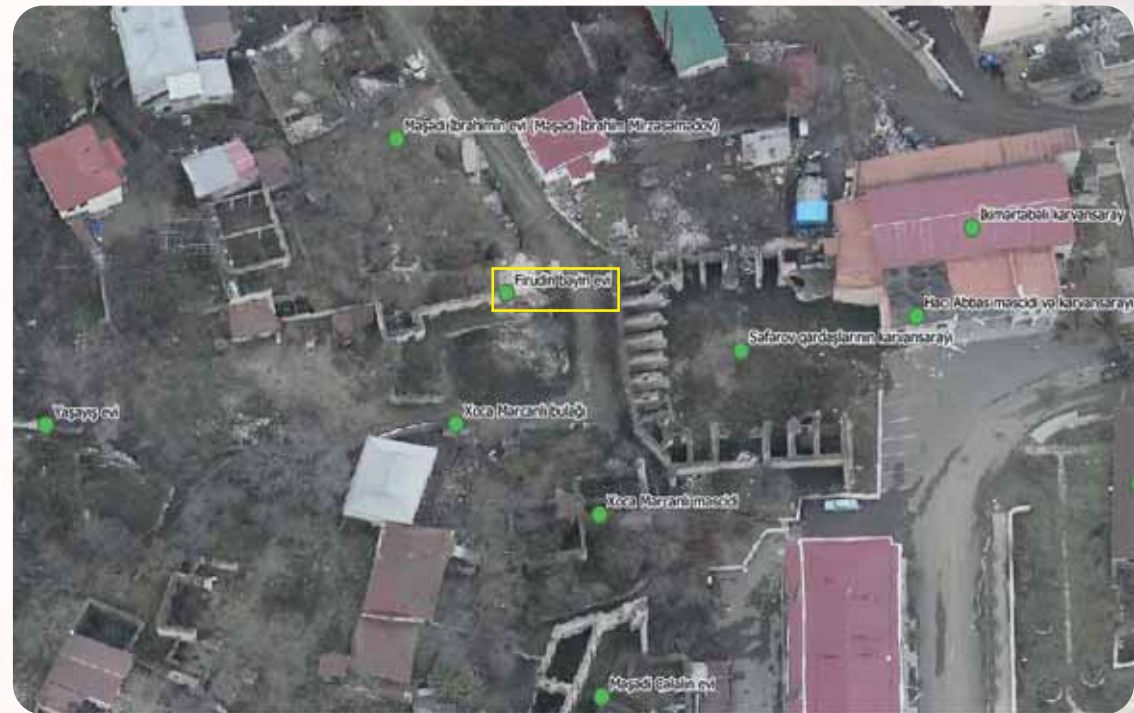
Importance: National importance

Firudin bey's house was built of local stone by observing the local traditions; the decoration of the window and door frames, the use of solid wood to make gates, and the design of the metal gratings on the windows were all as the traditional Shusha architecture dictated.

Arxiv/Archive

Mir Möhsün Nəvvabın evi

Abidənin inventar №-si: 372

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

Görkəmli musiqiçi, şair, rəssam, xəttat, münəccim, kimyaçı və riyaziyyatçı olan Mir Möhsün Nəvvab (1833–1918) bu evdə yaşamış və yaratmışdır. Ev Şuşa şəhərinin tarixi Xoca Mərcanlı məhəlləsində yerləşir. İkimərtəbəli ev yerli daşdan tikilmişdir. İkinci mərtəbədə iri Qarabağ evlərinə xas olan taxta şüşəbəndli eyvan quraşdırılmışdır. İkinci mərtəbədəki iki otağın hər birinin divarında taxçalar quraşdırılmışdır. Taxçalar və tavan Nəvvabın özünün əli ilə naxışlarla bəzədilmişdir.

Mir Məhsun Navvab's house

Inventory No.: 372

Date: 19th century

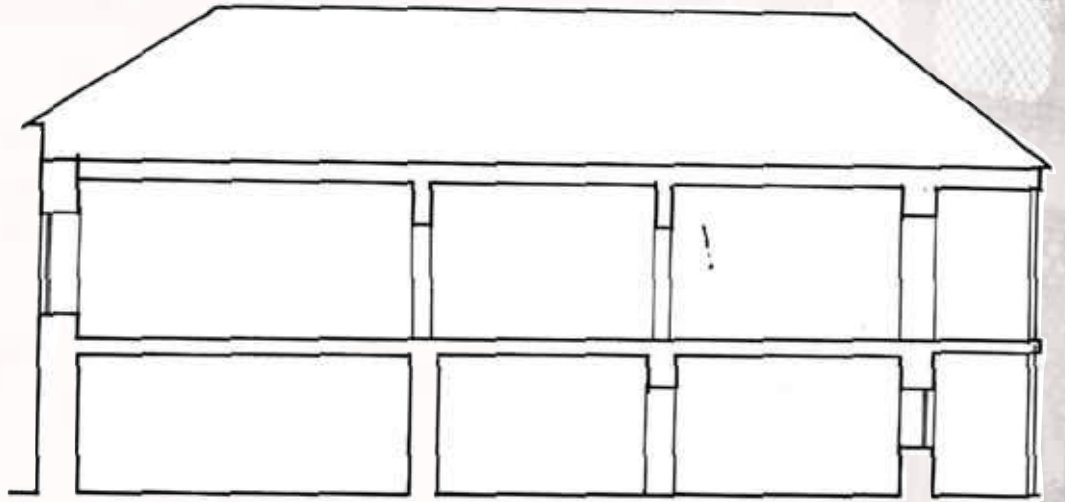
Importance: National importance

Mir Məhsun Navvab (1833-1918), a prominent Azerbaijani music theorist, poet, artist, calligrapher, astrologer, chemist and mathematician, lived and worked in this house, which is located in the historical Khoja Marjanly neighbourhood of Shusha. The two-story house is built using local stones. On the second floor there is a glazed wooden balcony typical of large Karabakh houses. There are built-in shelves on the walls of each of the two rooms on the second floor; the shelves and the ceiling were decorated with patterns by Navvab himself.

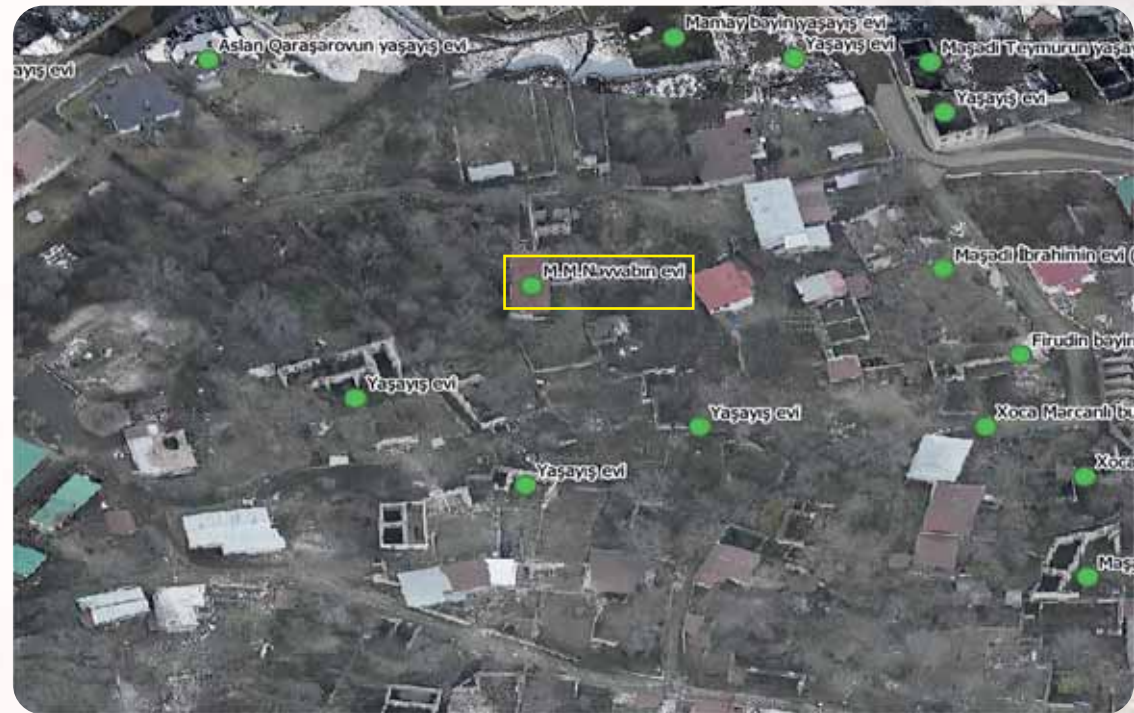

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Bülbülün evi

Abidənin inventar №-si: 373

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

Bülbülün evi XIX əsrin sonlarında Şuşada inşa edilən birmərtəbəli evlərin nümunəsidir. İç-içə bir neçə otaqdan ibarət olan evin qarşısında eyvan quraşdırılmışdır. Yerli daşdan inşa edilən bu evin pəncərə atmaları sal daşdan yonulmuş, guşə daşları isə müxtəlif ölçülü iki üzü yonulmuş daşla yığılmışdır. Pəncərələrə döymə metal barmaqlıq qoyulmuşdur.

Byulbyul's house

Inventory No.: 373

Date: 19th century

Importance: National importance

Byulbyul's house is an example of the one-storey houses built in Shusha in the late 19th century. Front balconies were usual for this type of house, which consisted of several walk-through rooms. The house was built using local stones and its double-row window sills are made of flagstone. The house has corners made of stones of different sizes with both sides hewn. The windows are secured with forged metal grating.

Firidun bəy Köçərlinin evi

Abidənin inventar №-si: 374

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

Firidun bəy Köçərlinin evi Köçərli məhəlləsində yaşıllıq içərisində tikilmişdir. Şəhərin nisbətən yuxarı hissəsində yerləşən bu bina da yerli memarlıq üslubuna uyğun olaraq inşa edilmişdir. Birmərtəbəli olan tikili bir neçə otaqdan ibarətdir. Binaının fasadında Şuşaya xas olan “tikiş-doldurma” üslubu saxlanılmışdır.

Firidun bey Kocharli's house

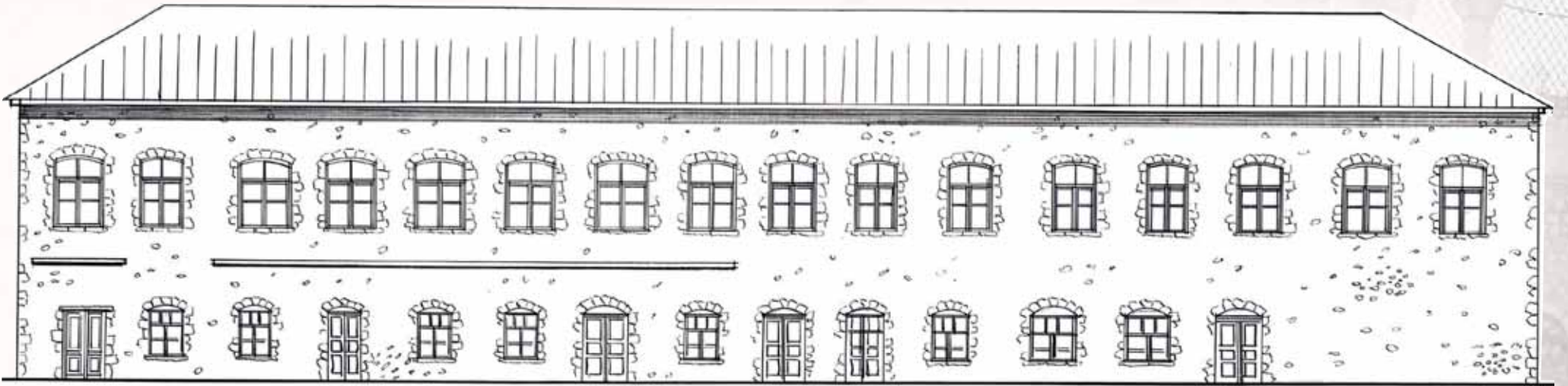
Inventory No.: 374

Date: 19th century

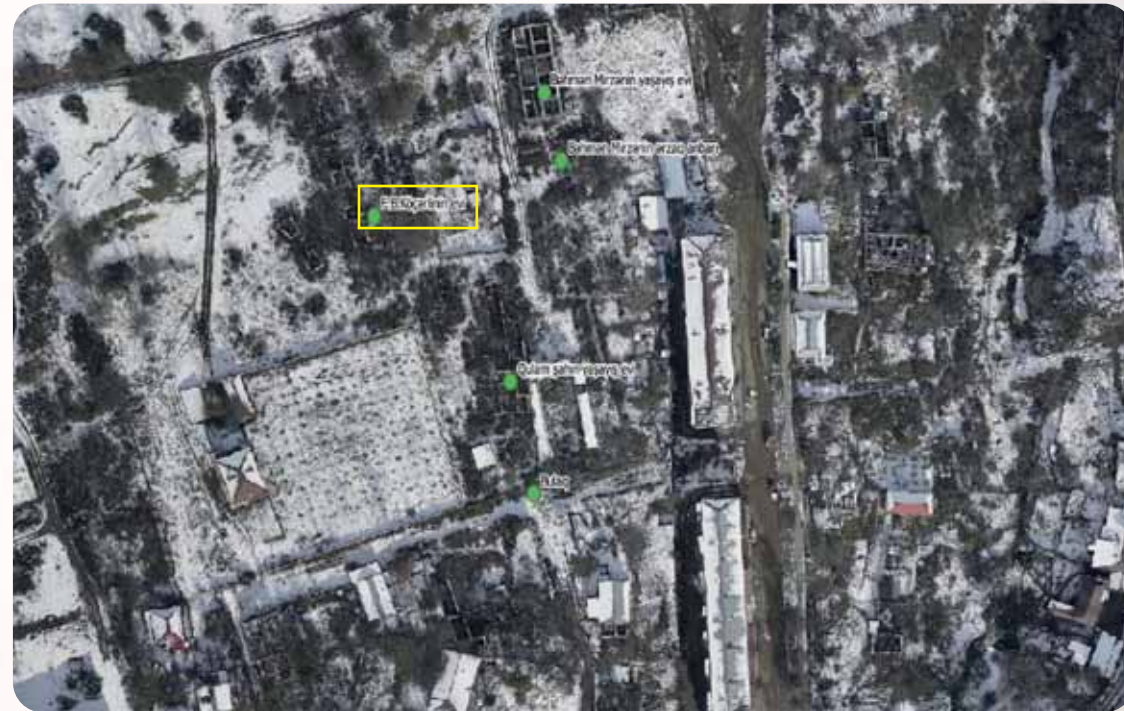
Importance: National importance

Surrounded by greenery, the house was built in the local architectural style in Kocharli neighbourhood, which is located in the upper part of the city. The one-storey building consists of several rooms. The facade of the house was built in a style that is peculiar to Shusha by using the filled joints method.

Arxiv/Archive

Süleyman Sani Axundovun evi

Abidənin inventar №-si: 379

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

Süleyman Sani Axundovun evi Şuşanın tarixi Seyidli məhəlləsində yerləşir. Yaşayış evi iki mərtəbəli inşa olunub. Hər mərtəbədə yan-yana olmaqla dörd otaq yerləşir. Birinci mərtəbədəki otaqlardan məişət məqsədləri (anbar, mətbəx) üçün istifadə olunub. Binanın qərb tərəfi şüşəbəndlə həll olunmuşdur.

Suleyman Sani Akhundov's house

Inventory No.: 379

Date: 19th century

Importance: National importance

Suleyman Sani Akhundov's house is located in Seyidli, a historic neighbourhood of Shusha. The house has two floors, with four adjoining rooms on each floor. The rooms on the first floor were used as a kitchen and storage space. The west side of the building has a glazed balcony.

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Cabbar Qaryağdıoğlunun evi

Abidənin inventar №-si: 380

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Azərbaycanın görkəmli xanəndəsi Cabbar Qaryağdıoğlunun evi şəhərin Seyidli məhəlləsinin ən yüksək nöqtələrindən birində inşa edilmişdir. Bu binanın da fasadları Şuşaya xas olan “tikişdoldurma” üslubu ilə işlənmişdir. Alaqapıdan başqa evin özünün xüsusi küçədən giriş qapısı vardır. İkimərtəbəli binanın birinci mərtəbəsi həyət tərəfdən sütunlarla həll olunmuş və sivri tağlarla tamamlanmışdır. İç tərəfdə - ikinci mərtəbədə xüsusi eyvan quraşdırılmışdır.

Jabbar Garyaghdioğlu's house

Inventory No.: 380

Date: 19th century

Importance: Local importance

The house of prominent Azerbaijani singer, Jabbar Garyaghdioğlu, was built in one of the highest points of Seyidli neighbourhood in Shusha. The facades of the house were built in a style that is peculiar to Shusha by using filled joints methodology. In addition to its main gate, the house has a private entrance from the street. The first floor of the two-storey building is supported with columns from the side of the courtyard, which were completed with pointed arches. There is an extra balcony on the second floor.

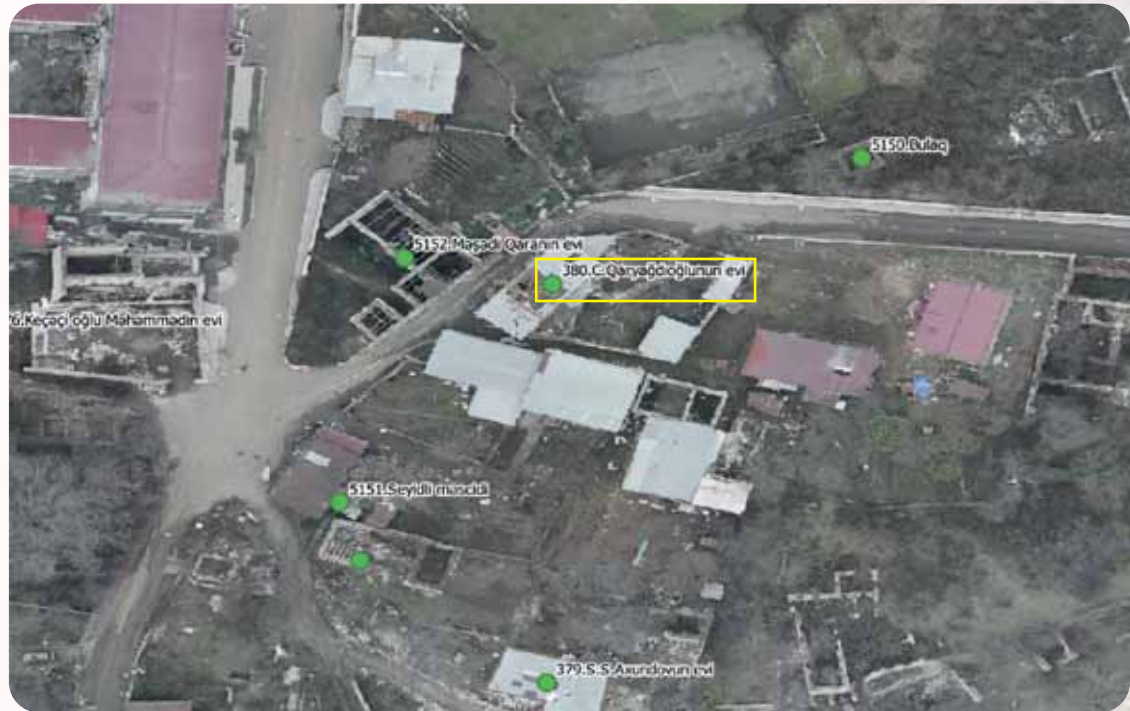
Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Real məktəbinin binası

Abidənin inventar №-si: 5016

Tarixi: XX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Şəhərin ən yüksək nöqtələrindən birində inşa edilmiş, mürəkkəb plan quruluşuna malik olan Real məktəbi bir neçə hissədən ibarətdir. Məktəb kimi inşa edilən binanın baş fasadı təmiz yonulmuş daşla işlənmişdir. Fasad memarlıq detalları ilə zənginləşdirilmişdir. Binanın tikilmə tarixi 1901-1908 və adı köhnə rus əlifbası ilə yazılmışdır.

Real School's building

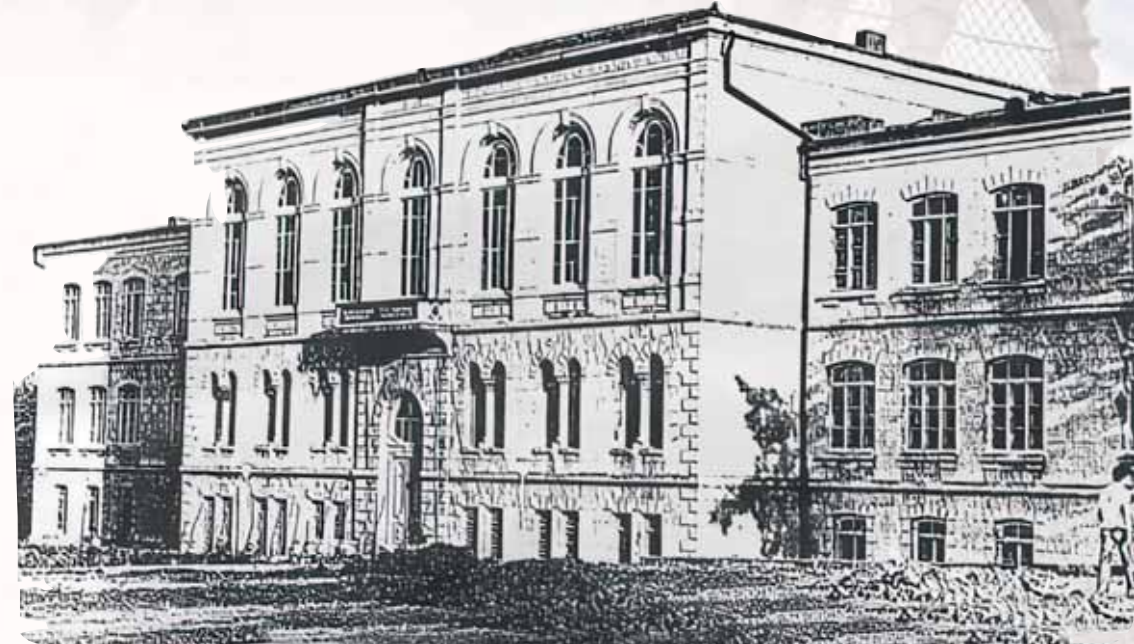
Inventory No.: 5016

Date: 20th century

Importance: Local importance

Real School was built in one of the highest points of Shusha's upper neighbourhoods and while having a sophisticated design, consisted of several sections and was built as a school. The main facade of the building, enriched with architectural details, was made of hewn stones. The school was constructed in 1901-1908. The name of the school was inscribed using the Cyrillic (Russian) alphabet.

Arxiv/Archive

Xəstəxana binası

Abidənin inventar №-si: 5017

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Binanın küçəyə açılan qərb və cənub fasadlarındakı pəncərə və qapılarının haşiyələri yerli daşdan xüsusi zövqlə işlənmişdir. Daxili fasadında isə ikinci mərtəbədə ağacdan eyvan quraşdırılmışdır.

Hospital building

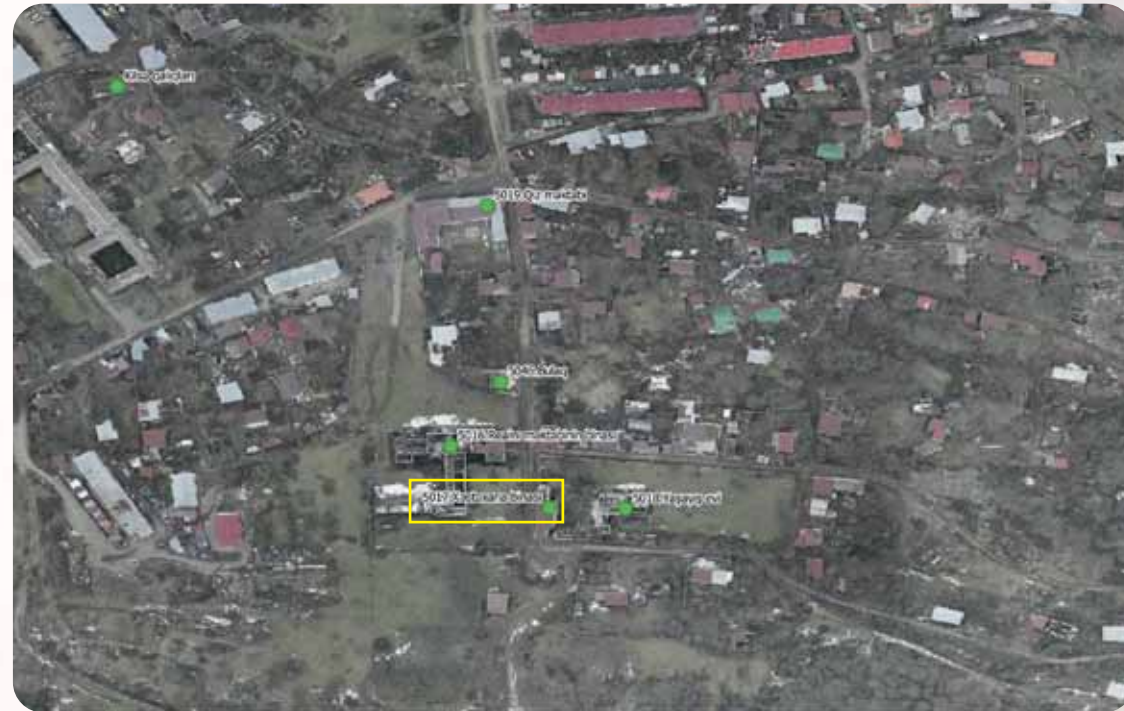
Inventory No.: 5017

Date: 19th century

Importance: Local importance

The frames of the windows and doors on the west and south facades of the building, which open on the street, are made of local stone with individual patterns. The interior facade had a wooden balcony on the second floor.

Aslan Qarasharovun yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5020

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Aslan Məmməd oğlu Qarasharovun evi düzbucaqlı olmaqla iki mərtəbədən ibarət olmuşdur. XIX əsrin sonlarında inşa edilən bina Şuşada tikilən ənənəvi evlərin nümunəsi sayıla bilər. İki sıralı pəncərə atmaları, yonulmuş guşə daşları və sal daşdan hazırlanmış haşiyələr bu ev üçün də xarakterikdir. Yaşayış evi işğal dövründə dağıdılmış və həmin ərazidə 3 ədəd ev tikilmişdir.

Aslan Garasharov's house

Inventory No.: 5020

Date: 19th century

Importance: Local importance

The house of Aslan Mammad oghlu Garasharov had a basic rectangular layout and consisted of two floors. It was built in the late 19th century and can be considered an example of traditional houses built in Shusha with double-wall lintels, hewn cornerstones and flagstone frames. This house was destroyed during the years of occupation, and 3 houses were built instead of Garasharov's vandalised residence.

Arxiv/Archive

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5021

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Bu evi şəhərin yuxarı məhəllələrində inşa edilən və Şuşaya xas olan evlərin nümunəsi kimi göstərmək olar. Binanın birinci mərtəbəsindəki alaqapının həlli bir çox imarətlərin darvazalarının bənzəridir. Binanın pəncərə açırımlarının atmaları və guşə daşlarının iki üzü təmiz yonulmuşdur. Hörgü daşlarının tikişləri xüsusi üsulla doldurulmuşdur.

A house

Inventory No.: 5021

Date: 19th century

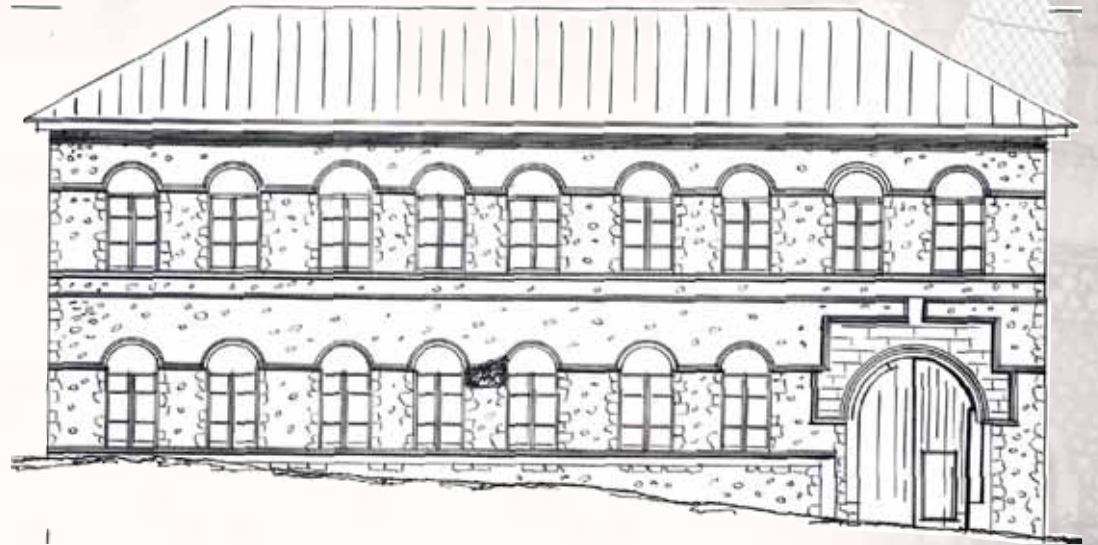
Importance: Local importance

This house can serve as an example of houses built in the upper neighbourhoods and typical to Shusha. The solution of the gate on the first floor of the house is similar to the gates of many other mansions. The window openings of the building and the two sides of the corner stones are neatly hewn. The joints of the masonry are filled in a special way.

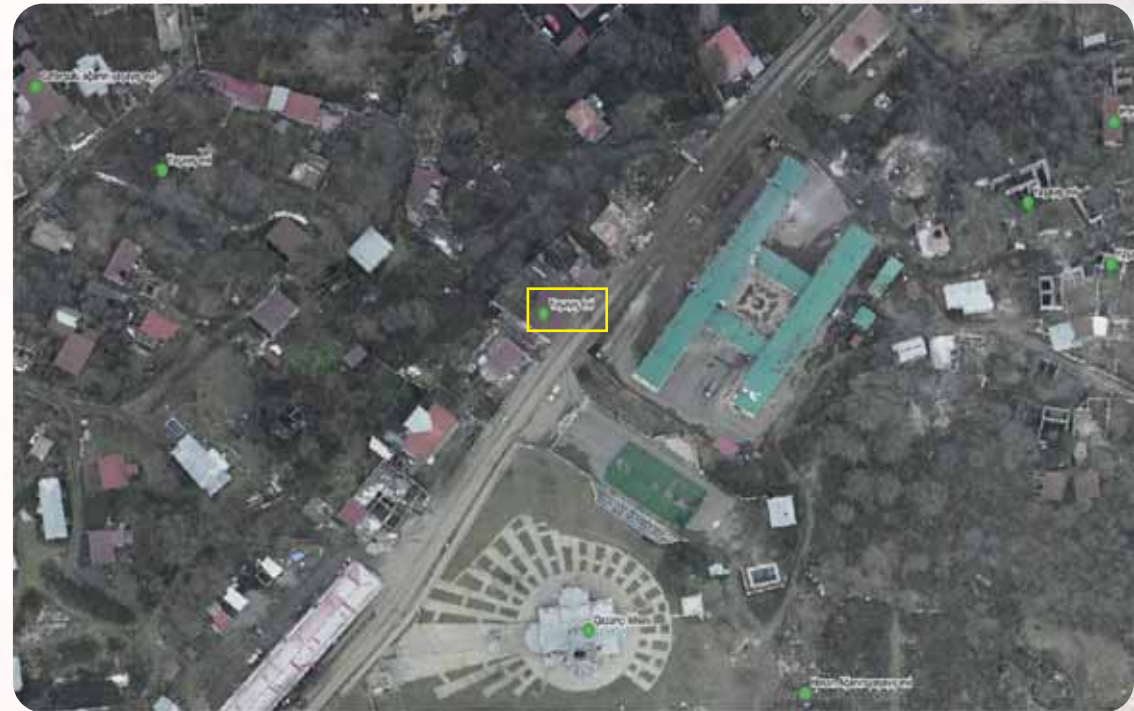

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5022

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Şəhərin Mamayı məhəlləsinin yuxarı hissəsində inşa edilən bu bina üç hissədən ibarətdir. Yuxarıdakı iki mərtəbəli hissənin ikinci mərtəbəsi yaşayış üçün, birinci mərtəbəsi isə ticarət üçün nəzərdə tutulmuşdur. Digər iki hissənin küçəyə açılan iri açıqlarından bəlli olur ki, bu yerləşkələr də dükan-ticarət üçün nəzərdə tutulmuşdur. Binanın fasad və açıqlarının ətraflarının həlli Şuşaya xas olan üslubda işlənmişdir.

A house

Inventory No.: 5022

Date: 19th century

Importance: Local importance

The residential house was built in the upper part of the city's Mamayi neighbourhood and consists of three parts; the second floor of its upper two-storey part was a living area, while the first floor was built for commercial activities. It is clear from the large openings on the street of the other two parts that they were also built to accommodate shops. The edges of the facade and openings of the residential building were decorated in the style typical of Shusha.

Arxiv/Archive

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5023

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Vaxtilə Şuşa şəhərinin Mamayı məhəlləsində yerləşən yaşayış evi işğal dövründə tamamilə məhv edilmişdir. Xüsusi memarlıq quruluşu və əzəməti ilə tarixi məhəllənin incilərindən olan abidə hazırda mövcud deyil.

A house

Inventory No.: 5023

Date: 19th century

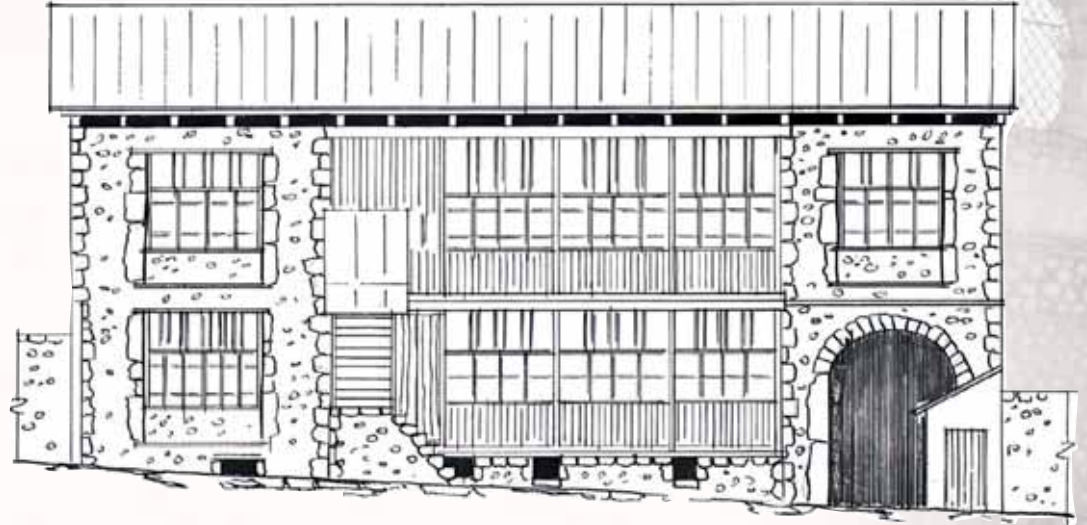
Importance: Local importance

The house, once located in Mamayi neighbourhood of Shusha, was completely vandalized during the occupation. While it was one of the pearls of the historical neighbourhood with its special architectural style and magnificent look, this monument does not exist today.

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5026

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Şuşanın yaşayış evlərinin əksəriyyəti böyük pəncərələri olmaqla iki və ya üç mərtəbəli inşa olunmuşdur. Bəylərin, varlı tacirlərin çoxotaqlı imarətləri cah-cəlalı ilə seçilmiş və zənginliyi ilə fərqlənmişdir. 1865-ci ildə Şuşada olmuş rus rəssam V.V.Vereşagin yazırdı: "...Bu şəhərin evləri düzdür, gözəldir, hündürdür, çoxlu pəncərələrlə işıqlandırılır. Şuşa üzərində yerləşdiyi sıldırım qayaların daşlarından tikilmişdir. Küçələrə hər yerdə böyük sal daşlar döşənmişdir..."

A house

Inventory No.: 5026

Date: 19th century

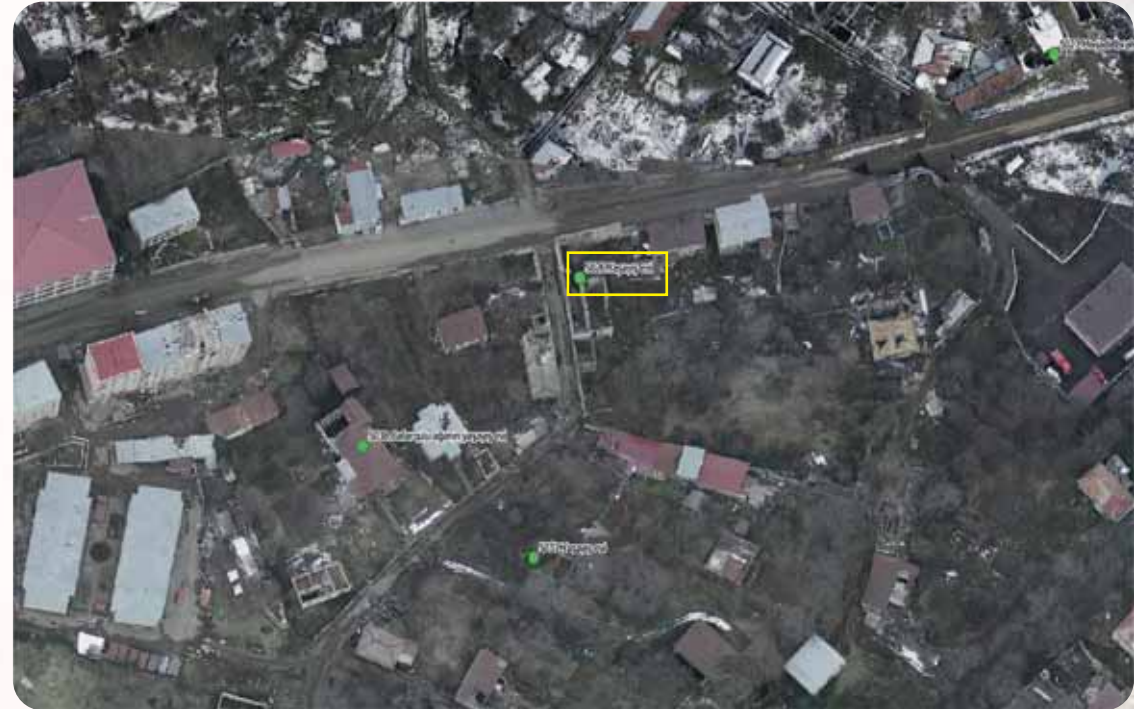
Importance: Local importance

Most of the houses in Shusha have two or three floors with large windows. The multi-room mansions of the nobles and wealthy merchants were distinguished by their splendor and sophisticated luxury. In 1865, the Russian artist V.V. Vereshagin wrote, "The houses in this city are straight, beautiful, tall and illuminated by many windows. Shusha was built using the stones of steep cliffs on which it is located. The streets are paved with large flagstones everywhere..."

Arxiv/Archive

Məşədi Novruzun yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5028

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Şuşanın yuxarı məhəlləsində inşa edilən Məşədi Novruzun evi Şuşanın ən böyük evlərindən biri sayılır. Həyat fasadının Şuşanın baş küçələrindən birinə açılması bu fasadın daha dəbdəbəli işlənməsinə şərait yaratmışdır. İri şəbəkəli pəncərələr və mürəkkəb şüşəbəndlər bu fasada xüsusi gözəllik verir. Fasadın həlli Şuşaya məxsus evlərin ən gözəl nümunəsi sayıla bilər.

Mashadi Novruz's house

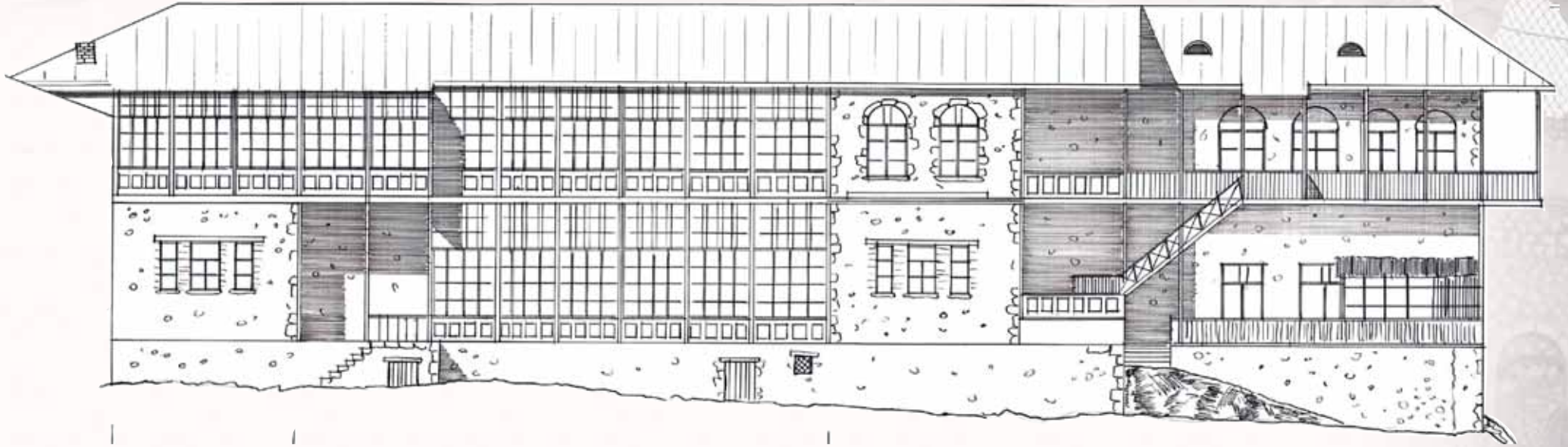
Inventory No.: 5028

Date: 19th century

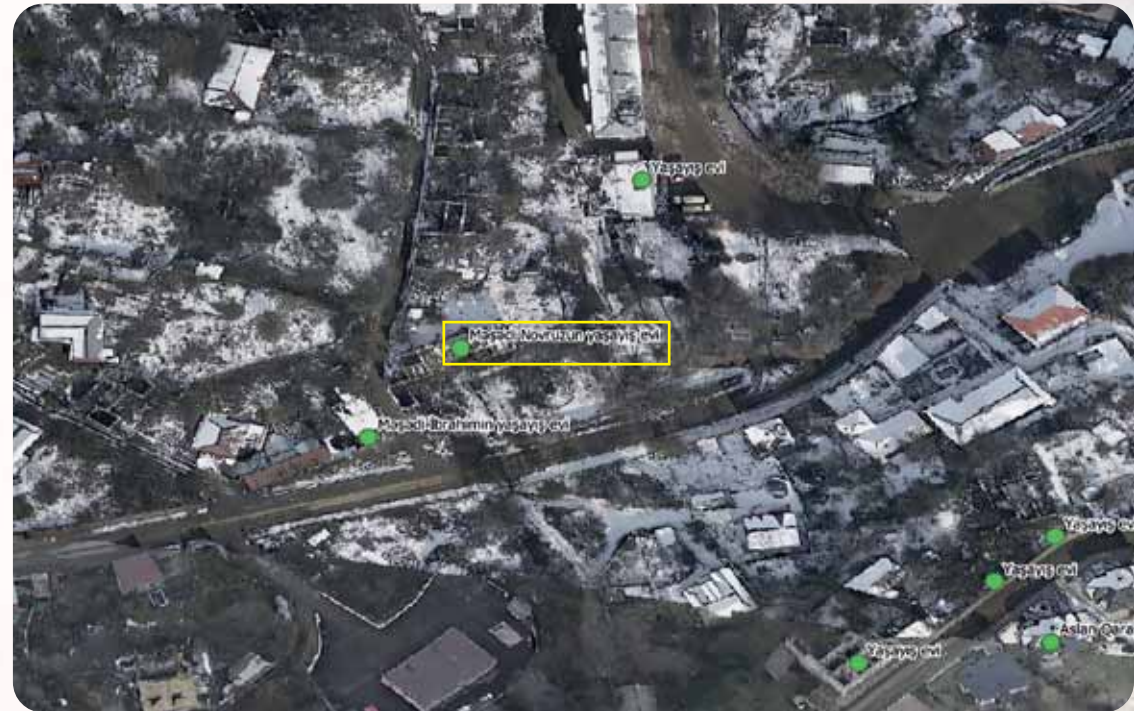
Importance: Local importance

Mashadi Novruz's house was built in the upper neighbourhood of Shusha; it is considered one of the largest houses in Shusha. The courtyard facade opens to one of the main streets of Shusha, and therefore, it was built and decorated with a more luxurious touch. Large shebeke windows and intricate glazing added a special beauty to this facade, which can be considered the best example of the houses in Shusha.

Arxiv/Archive

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5032

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Memarlıq həlli və tikilmə üslubu baxımından XIX əsrdə Şuşada inşa olunmuş digər yaşayış evlərindən fərqlənmir. Tikilinin memarı və sifarişçisi haqqında məlumata rast gəlinməmişdir. Yaşayış evi Şuşa şəhərinin Ağadədali məhəlləsində yerləşir. Məlumatlara görə Ağadədali məhəlləsi öz adını Cəfərgulu xan Sarıcalı-Cavanshirə bağlı olan Ağa bəy Dədəlinin yaşadığı ünvandan almışdır.

A house

Inventory No.: 5032

Date: 19th century

Importance: Local importance

This house is no different from any other houses built in Shusha in the 19th century in terms of its architectural design and construction method. No information was found about the architect and inhabitants of the house. It is located in Aghadadali neighbourhood of Shusha, and according to the information, this neighbourhood was named after Agha bey Dadali, who was a close ally of Jafargulu khan Saryjaly-Javanshir.

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5033

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Vaxtı ilə əzəməti və gözəl memarlıq həlli ilə seçilən yaşayış binalarından biri də bu tikilidir. Şuşanın yuxarı məhəlləsində inşa edilmiş ikimərtəbəli bina oyma sivri daş atmaları ilə zənginləşdirilmiş, interyerdə isə Şuşaya xas olan istilik buxarları quraşdırılmışdır. Buxarların ətrafı xüsusi yapışdırılmış detallarla işlənmiş və nəqqəşliq işləri ilə bəzədilmişdir.

A house

Inventory No.: 5033

Date: 19th century

Importance: Local importance

This house was one of the residential buildings, which once boasted its grandeur and magnificent architectural design. Built in the upper neighbourhood of Shusha, it was decorated with carved arch-like window lintels. The chimneys in the house were typical of Shusha and were decorated with moulding and paintings.

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5034

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

XIX əsrin sonlarında inşa edilən birmərtəbəli Şuşa evlərinin nümunəsi sayılan yaşayış evi sadəliyi və yığcamlığı ilə seçilir. Pəncərələrin atma və haşiyələri yonma guşə daşları ilə sadə formada tamamlanmış, fasad hörgüsü isə Şuşaya xas doldurucu forma ilə işlənmişdir.

A house

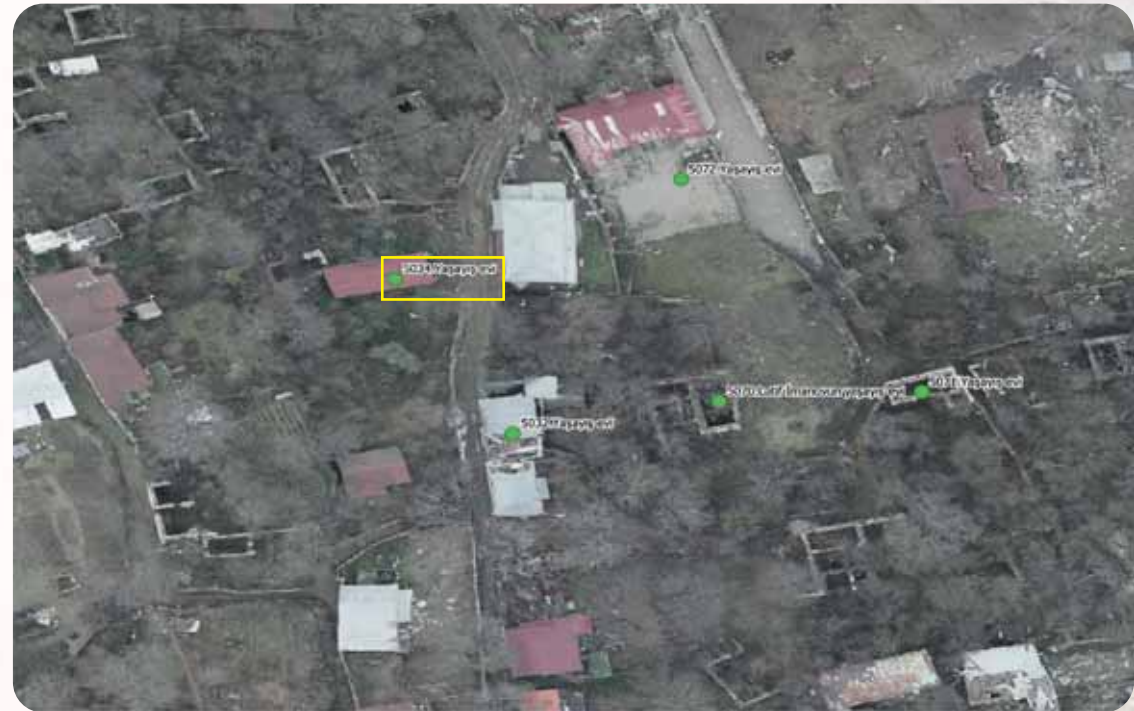
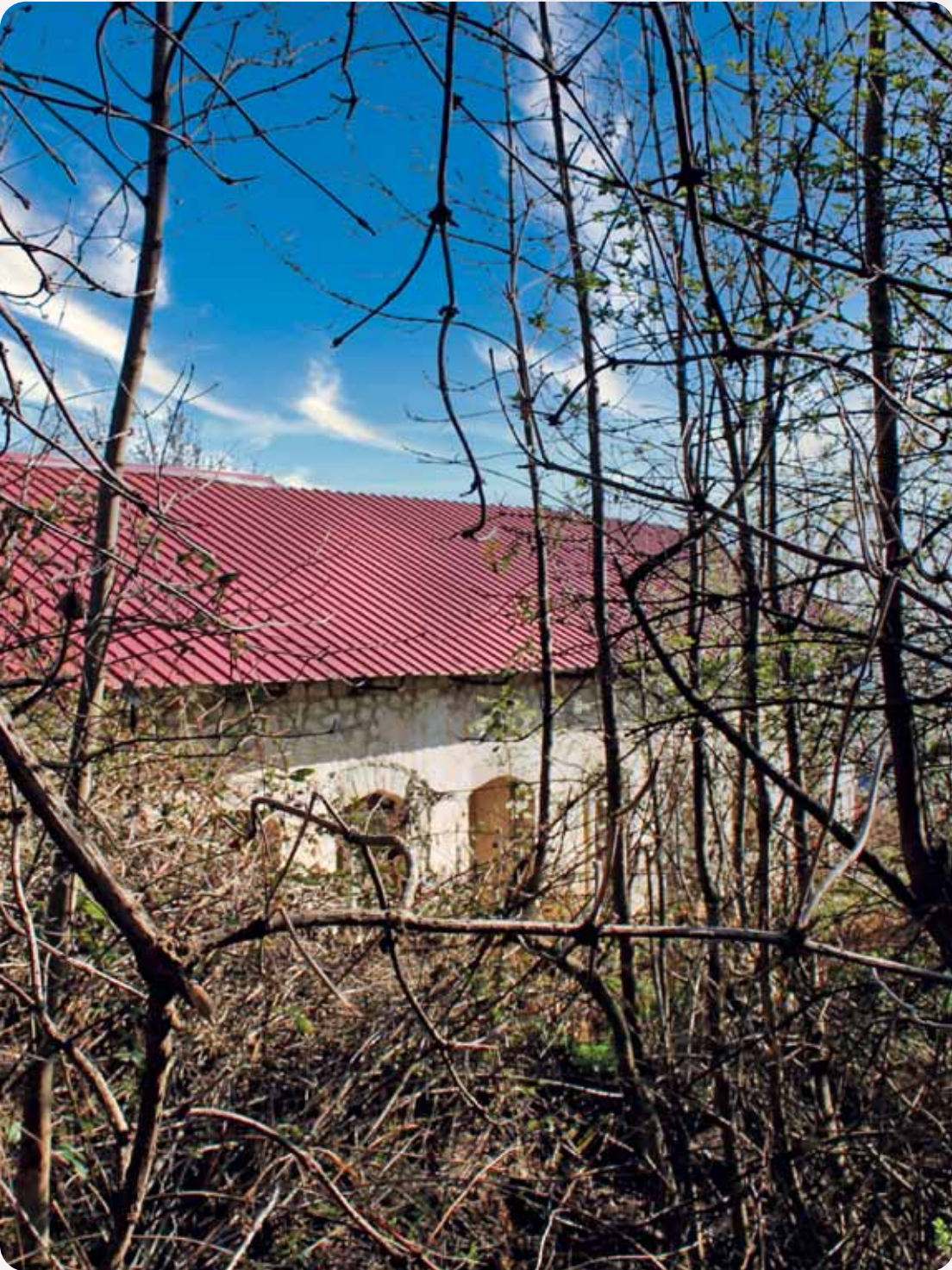
Inventory No.: 5034

Date: 19th century

Importance: Local importance

The house, which is an example of one-storey Shusha houses built in the late 19th century, is distinguished by its simplicity and space-saving nature. The window lintels and frames, including the shaped cornerstones, have a simple design. The facades are completed in a style that is peculiar to Shusha by using the filled joint methodology.

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5037

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Keçmiş Azərbaycan küçəsi 7 ünvanında mövcud olmuş yaşayış evi hazırda tamamilə məhv edilmişdir.

A house

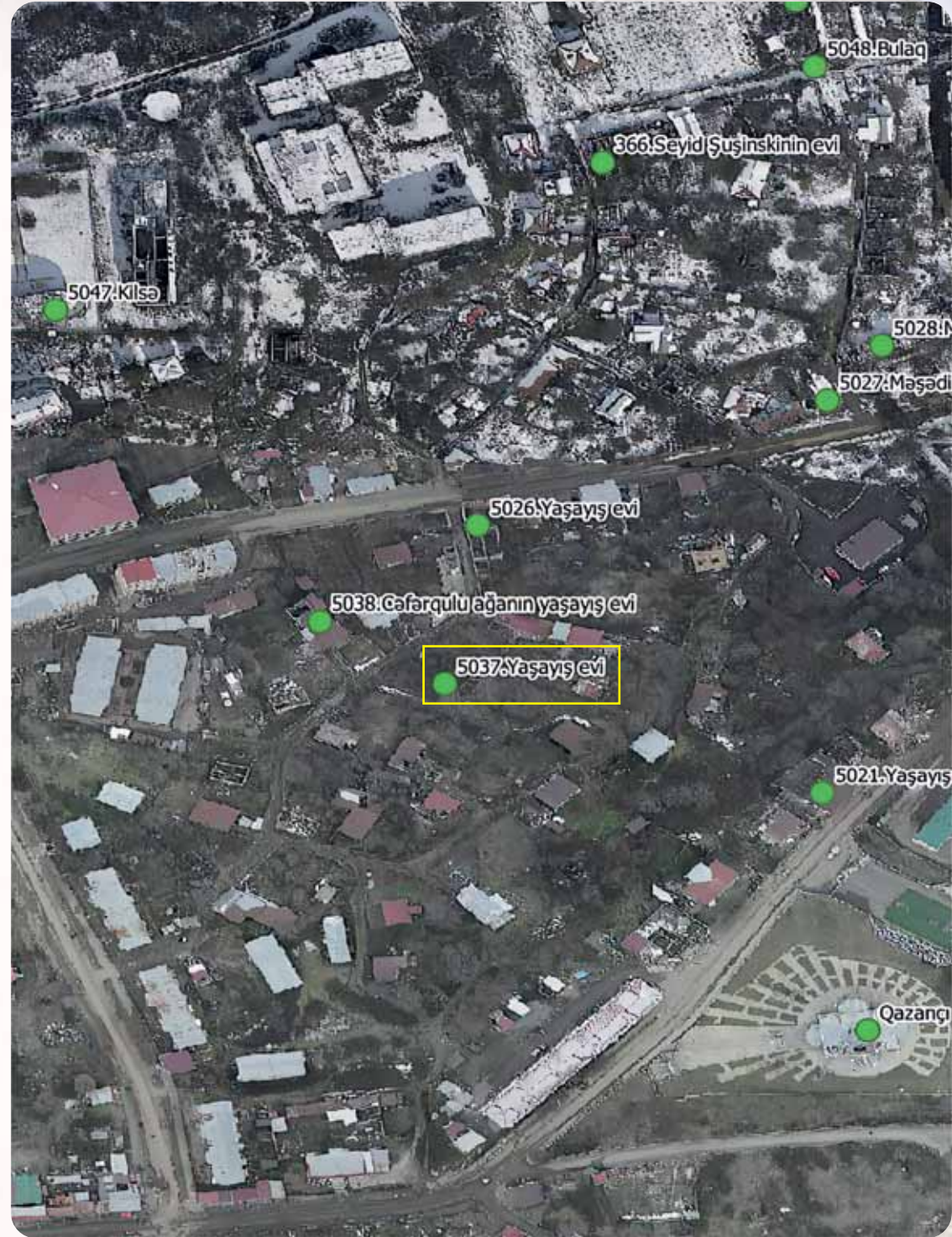
Inventory No.: 5037

Date: 19th century

Importance: Local importance

This house was completely destroyed and no longer exists. Previously, the house was located at the former 7 Azerbaijan Street.

Cəfərqulu ağanın yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5038

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Cəfərqulu ağanın yaşayış evi yuxarı məhəllələrdən birində nisbətən əlverişli relyefdə inşa edilmişdir. Yerli daşdan tikilən binanın sivri şəkildə olan pəncərə atmaları sal daşdan yonulmuşdur. Daxili fasadda digər Şuşa evlərinə xas olan taxta eyvanlar quraşdırılmışdır. İkinci mərtəbədəki eyvanlar isə şüşəbəndlə bağlanaraq fasada xüsusi gözəllik vermişdir. Taxta pillələrlə ikinci mərtəbə ilə əlaqə yaradılmış və metal məhəccərlə işlənmişdir. Pəncərələr eyvandakı məhəccərlərin oxşarı olan metal barmaqlıqlarla qapadılmışdır.

Jafargulu agha's house

Inventory No.: 5038

Date: 19th century

Importance: Local importance

Jafargulu agha's house was built on a relatively flat terrain in one of the upper neighbourhoods of Shusha. The window lintels of the house were built using local stones. Balconies, typical in other Shusha houses, are installed on the inner facade. The balconies on the second floor are glazed, which gives a special beauty to the facade. There is a wooden staircase with metal railings, which connects the two floors. The windows are secured with metal gratings, the design of which is similar to the metal railings on the balcony.

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5039

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Sərt relyefdə inşa edilən bina həyat tərəfdən ikimərtəbəli olsa da, küçə tərəfdən kürsülü, birmərtəbəli kimi görsənir. Digər Şuşa evlərinə xas olan və ənənəni saxlayan iç fasada daha çox önəm verilərək zəngin işlənmişdir. Birinci mərtəbə küçəyə nəzərən trapesiyaşəkilli olmasına baxmayaraq, ikinci mərtəbədə düzbucaqlı forma qorunub saxlanılmışdır. Eyvanın düzbucaqlı hissəsi həyat divarının üstündə konsol şəklində çıxarılmışdır. Beləliklə, küçəyə də qeyri-adi gözəllik vermişdir.

A house

Inventory No.: 5039

Date: 19th century

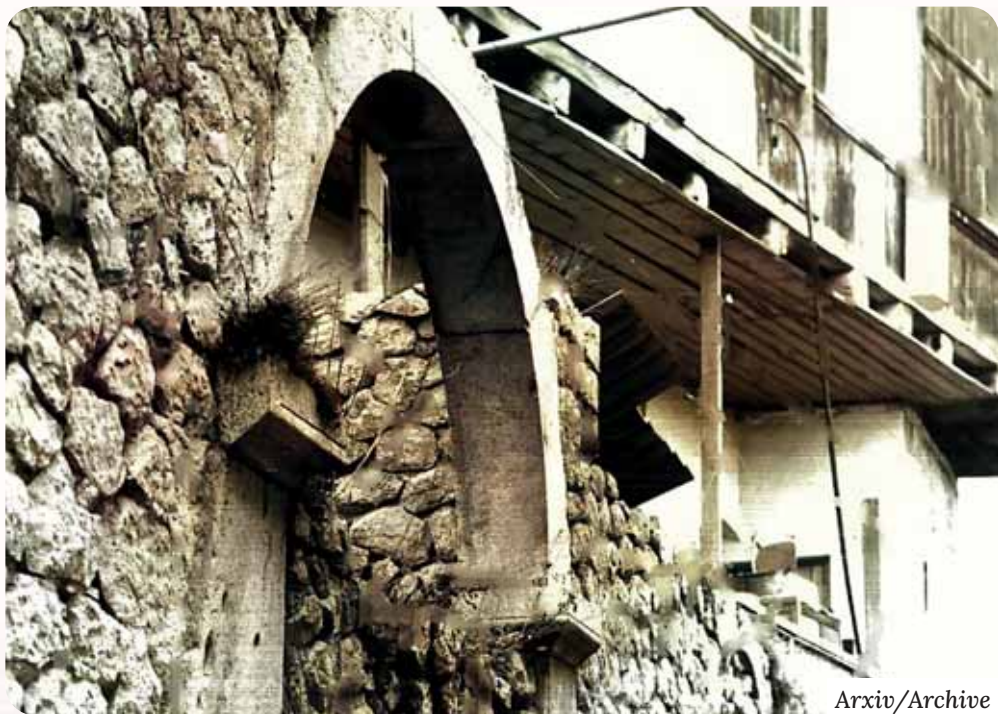
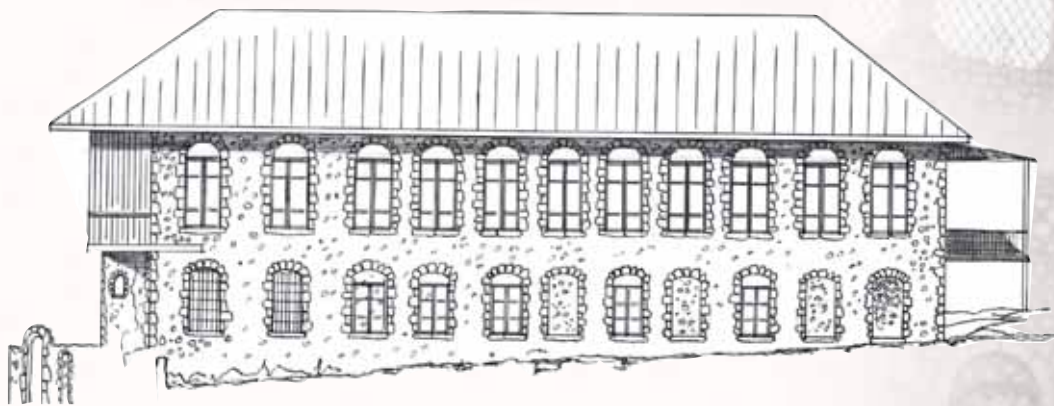
Importance: Local importance

The house was built on hard terrain and looked like a one-storey house with a basement from the street side; however, it is a two-storey building, as may be witnessed in the courtyard. The interior facade is traditionally typical of other Shusha houses and was richly decorated. Although the first floor was trapezoidal in relation to the street, it had a rectangular shape on the second floor. The rectangular part of the balcony was made in the form of a console on the courtyard wall, thus giving the street an extraordinary appearance.

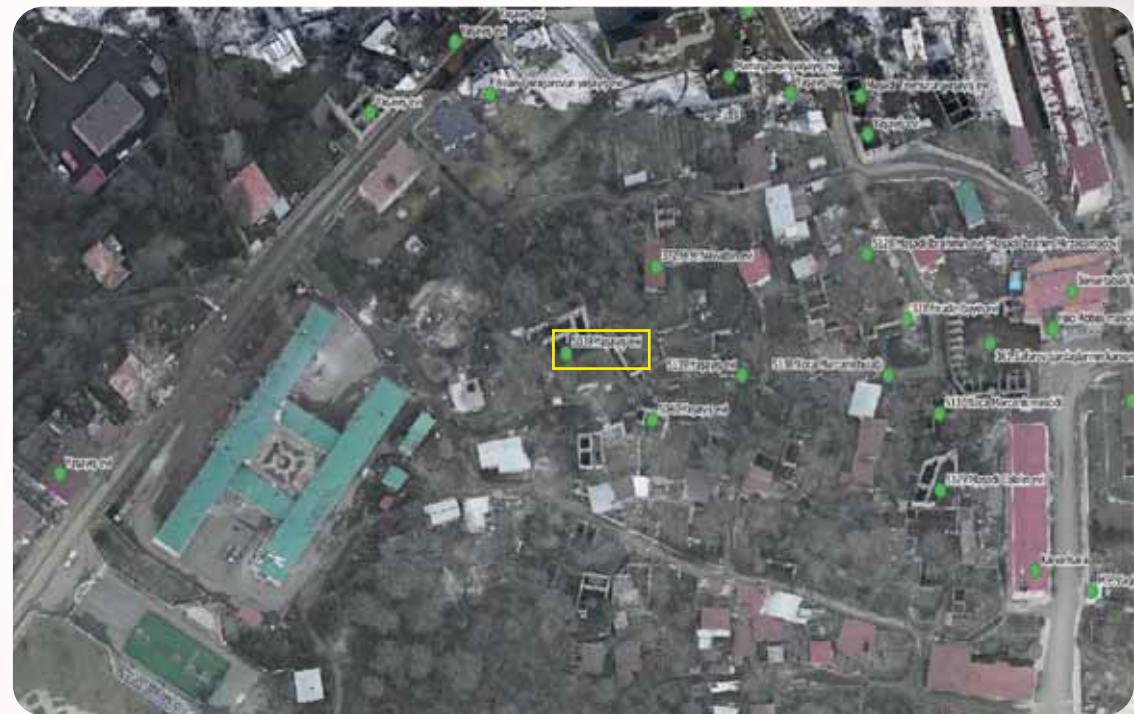

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5040

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Şuşanın Xoca Mərcanlı məhəlləsində sərt relyefdə tikilən və düzbucaqlı formada olan tikili həyat tərəfdən ikimərtəbəli olmaqla digər fasadları birmərtəbəli kürsülü ev təəssüratı yaradır. İki üzü yonulmuş xırda daşlardan hazırlanan sivri pəncərə atmaları və guşə detalları fasada xüsusi gözəllik verir. İç fasaddakı şüşəbəndlər və taxta pillələr Şuşa evlərində olduğu kimi fasadın ayrılmaz elementini təşkil edir.

A house

Inventory No.: 5040

Date: 19th century

Importance: Local importance

Built on hard terrain in the Khoja Marjanly neighbourhood of Shusha, this rectangular building had two floors on the side of the yard, while the other facades gave the impression of a one-storey house with a basement. The arch-like window lintels and corner details made of small stones with both sides hewn gave a special beauty to the facade. Glazed balconies and wooden stairs inside were integral elements of the internal finishing, as in many other houses of Shusha.

Türbə

Abidənin inventar №-si: 5042

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

XIX əsrin sonlarında yerli önəmli şəxslərdən birinin məzarı üstündə inşa edilmiş türbə səkkizbucaqlı olmaqla ənənəvi plan quruluşuna malikdir. Tərəflərin birləşmə nöqtələri iri-ölçülü daşlardan yonulmuşdur. Giriş qapısı sıfır səviyəsindən bir qədər hündür qoyulmaqla dairəvi atma daşla tamamlanmışdır.

A tomb

Inventory No.: 5042

Date: 19th century

Importance: Local importance

The tomb was built on the grave of a local dignitary at the end of the 19th century. It has a traditional octagonal layout. The joints of the sides were made using large stones. The entrance door was installed slightly above ground level with a stone arch.

Bulaq

Abidənin inventar №-si: 5045

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Təmiz yonulmuş yerli daşdan inşa edilən Hacı Yusifli məhəllə bulağı məscidin yanında tikilməklə dördbucaqlı plan quruluşuna malik olmuşdur. Həmcə Şuşadakı məhəllə bulaqlarından ən kiçiyi olan bulaq birgözlü olmuş və ağac konstruksiyalı örtüklə bağlanmışdır. Bulağın baş fasadı məhəllə meydanına açılırdı.

A spring

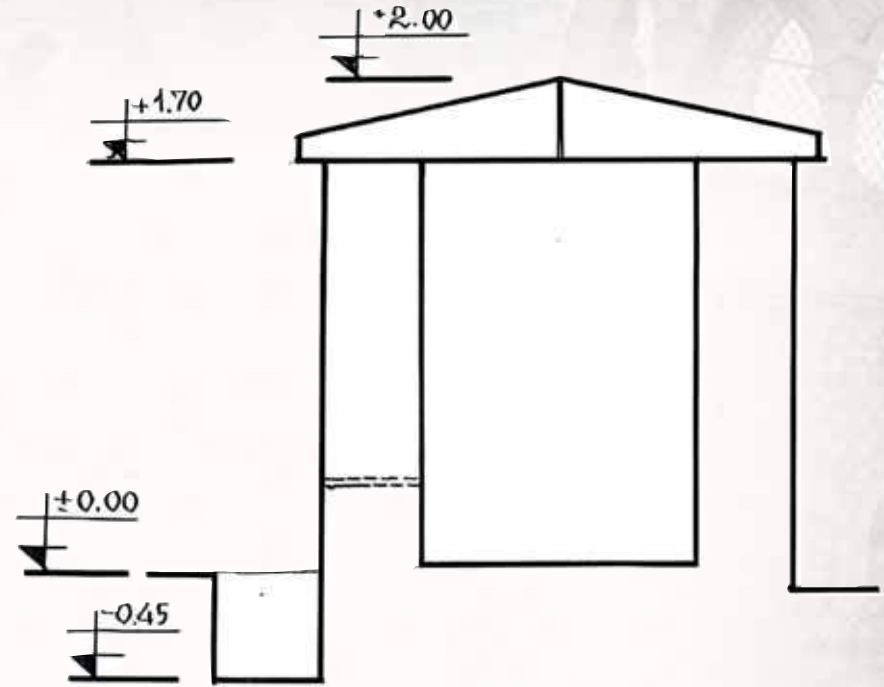
Inventory No.: 5045

Date: 19th century

Importance: Local importance

The Haji Yusifli neighbourhood spring, built of neatly hewn local stone next to the mosque, had a rectangular layout. It was the smallest among the other springs in Shusha neighbourhoods. The spring had one outlet and was covered with a wooden structure. The main facade of the spring was facing the neighbourhood square.

Arxiv/Archive

Bulaq

Abidənin inventar №-si: 5046

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Şuşanın yuxarı məhəlləsində, Real məktəbin yaxınlığında inşa edilən bulaq digər məhəllə bulaqlarına nisbətən daha iri həcmə malikdir. Düzbucaqlı plan quruluşu olan bulağın birkameralı çəni nisbətən dərinidir. Baş fasadı yonulmuş daşla yığılan bulağın yan fasadları adi daşla hörülmüş və Şuşaya xas olan doldurucu forma ilə tikişlərlə qapanmışdır. Üç gözü olan bulaq səki səviyyəsində tikilməsi üçün ətrafdakı relyef qazılaraq xüsusi girintili yuva düzəldilmişdir.

A spring

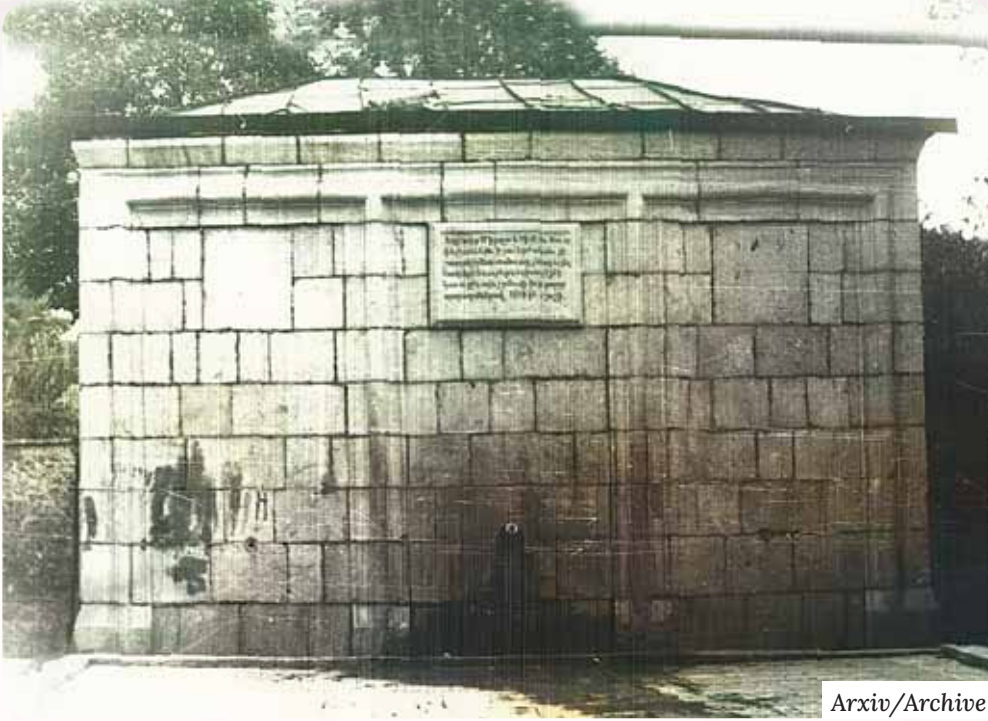
Inventory No.: 5046

Date: 19th century

Importance: Local importance

This spring was built near the Real School in the upper neighbourhood of Shusha. It is larger than the springs in other neighbourhoods. The single-compartment tank of the spring, which has a rectangular layout, is relatively deep. The main facade of the spring is made of hewn stones. Its side facades are made of ordinary stones with the seams filled in a style that is peculiar to Shusha. In order to build the spring with three outlets at the level of the sidewalk, a special 'access cut' was made by digging the surrounding relief.

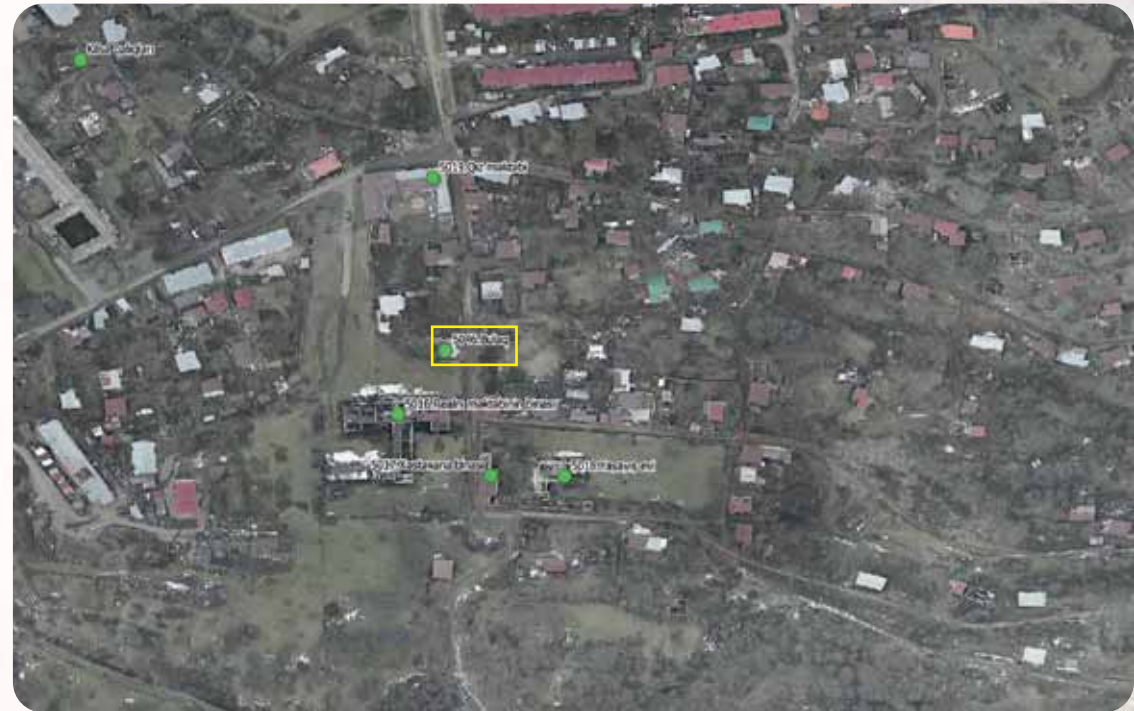
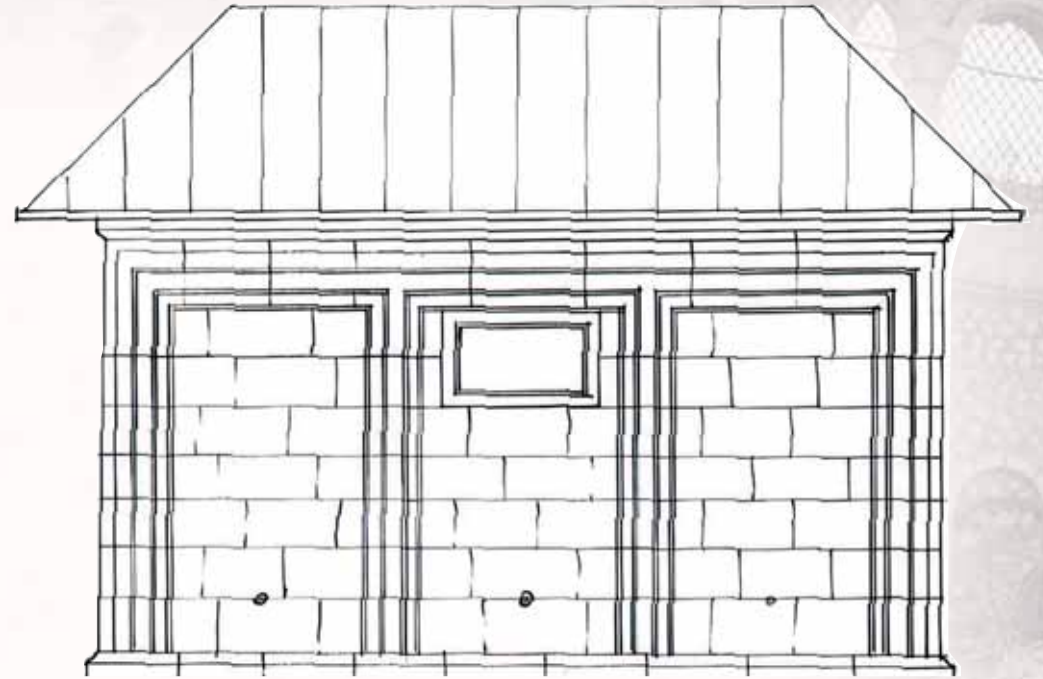

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Qız monastırı

Abidənin inventar №-si: 5047

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Ölkə əhəmiyyətli

Şəhərin ən yuxarı nöqtələrindən birində inşa edilən monastır hamar yonulmuş yerli daşdan inşa edilmişdir. Xaçvari plan quruluşu olan monastır-kilsənin üç girişi və şərq tərəfində altarı vardır. Mərkəzi ibadət yerinin örtüyü günbəzlə tamamlanmış, digər hissələr isə yarımdairə taqlar və çarpaz örtüklə bitmişdir.

Maiden Monastery

Inventory No.: 5047

Date: 19th century

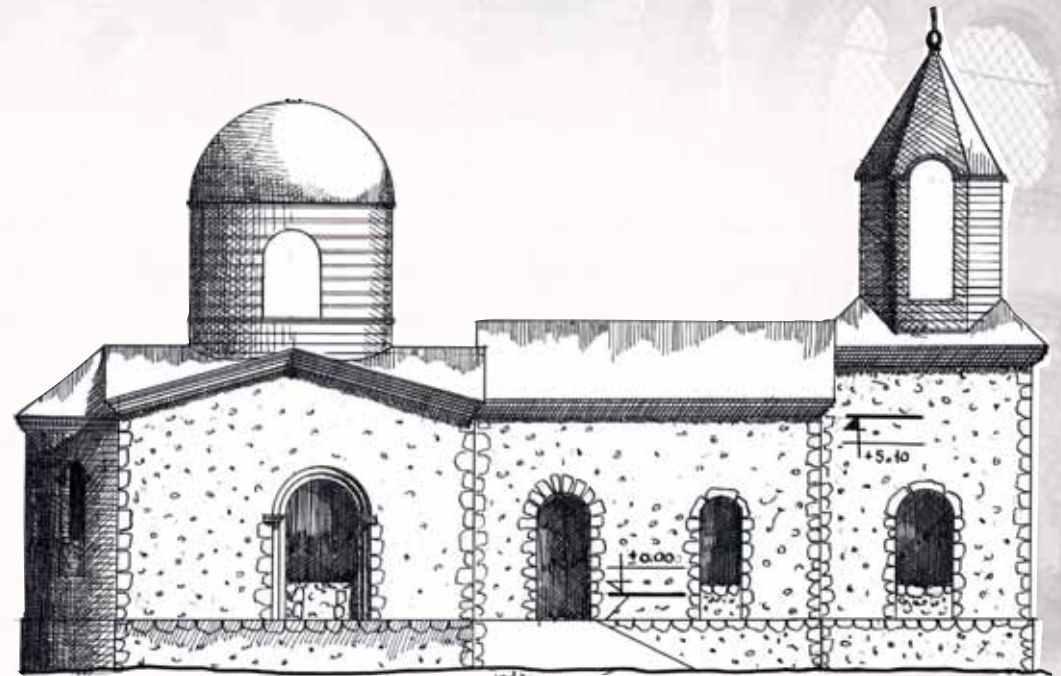
Importance: National importance

The monastery was built using smooth-faced local stones in one of the highest elevations of Shusha. The monastery-church, which has a cruciform plan, has 3 entrances and an altar on the east side. The roof of the central place of worship is covered with a dome, while other parts are finished with semi-circular arches and cross coverings.

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Bulaq

Abidənin inventar №-si: 5048

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Köçərilər məhəlləsində inşa edilən iki bulaqdan biri digərindən həcmcə böyük inşa edilmişdir. Kiçik həcmli digər bulaqdan fərqli olaraq bu bulaq şəhərin yuxarı hissəsinə istiqamətlənən yolun kənarında tikilərək piyadaların istifadəsi üçün nəzərdə tutulmuşdur. Digər məhəllə məscidlərinin yanında inşa edilən bulaqlar eyni zamanda dəstəmaz almaq üçün istifadə olunardı. Baş fasadı təmiz yonulmuş daşdan işlənmiş bu bulağın üç çıxış gözü var. Yonma naxışlarla və haşiyələrlə bəzədilmiş bulağın baş fasadı üç bərabər hissəyə bölünmüşdür. Digər fasadlar isə Şuşaya məxsus doldurucu forma ilə tamamlanmışdır.

A spring

Inventory No.: 5048

Date: 19th century

Importance: Local importance

One of the two springs built in Kocharilar neighbourhood, this one is larger than the other one. Unlike other small springs, this source of water issuing from the ground was built on the side of the road that leads to the upper part of the city. This spring was built for people passing by this source. Springs built next to other neighbourhood mosques were also used to perform ablutions. This spring, the main facade of which is made of finely hewn stone, has three outlets. The main facade of the spring, decorated with carved patterns and borders, is divided into three equal parts. Other facades are completed in a style that is peculiar to Shusha by using the filled joint methodology.

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Bulaq

Abidənin inventar №-si: 5049

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Təmiz yonulmuş Şuşa daşından inşa olunan dördbucaqlı formalı bulaq Şuşanın yuxarı məhəllələrindən olan Köçərli məhəlləsində yerləşir. Bulağın üzərindəki kitabədən bilindiyi kimi abidə 1897-ci ildə Qönçə xanımın şərəfinə Köçərli məscidinin yanında inşa edilmişdir.

A spring

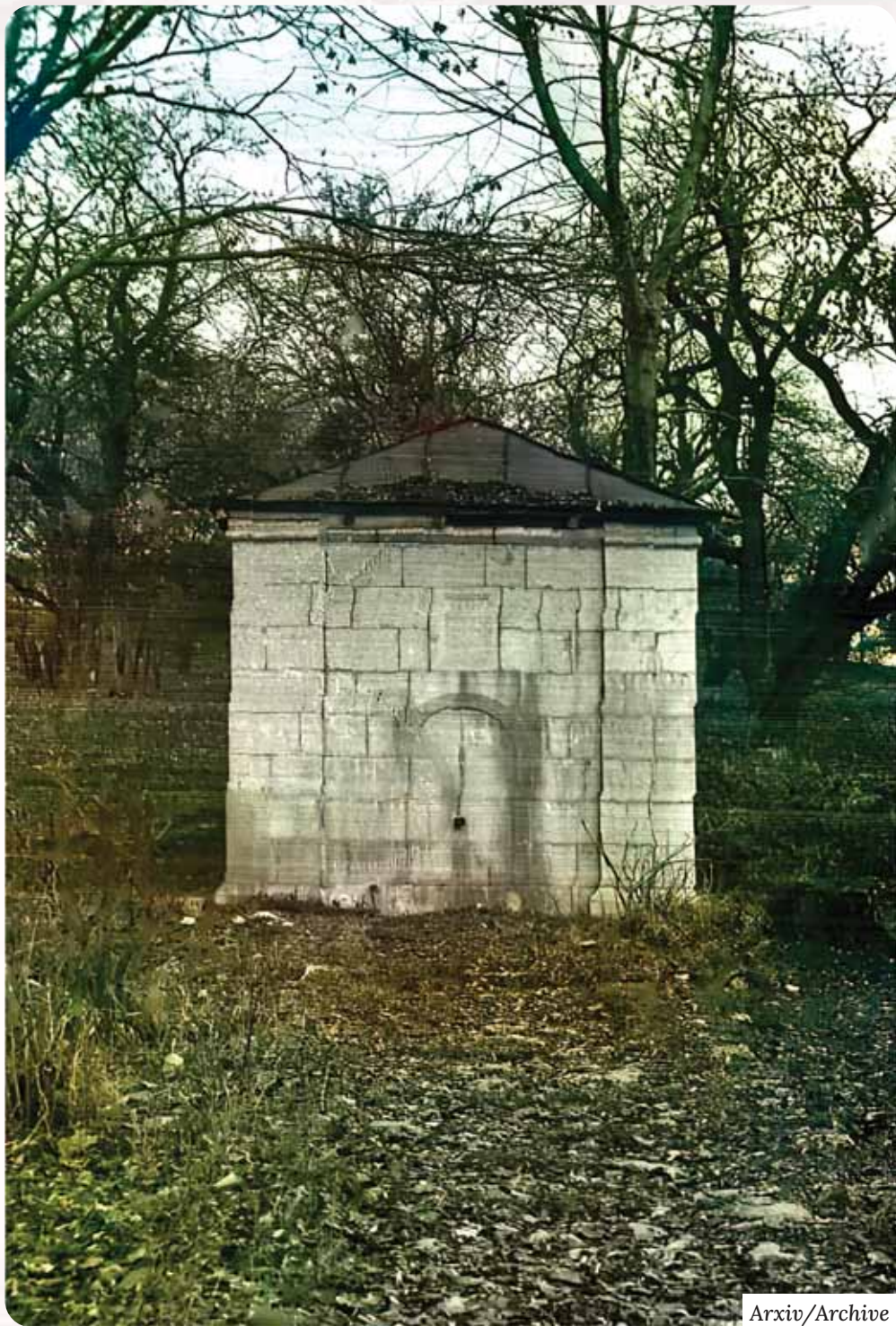
Inventory No.: 5049

Date: 19th century

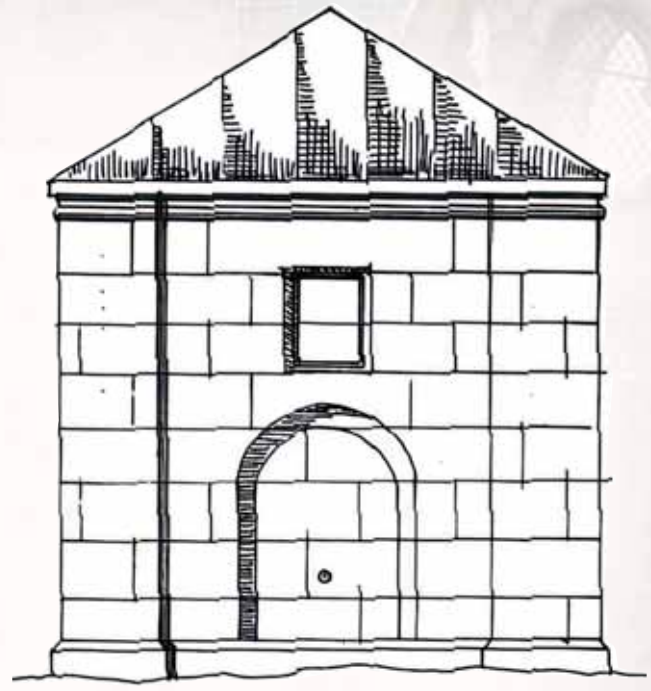
Importance: Local importance

This rectangular shaped spring was built using neatly cut local stones and is located in Kocharli, a neighbourhood in the upper districts of Shusha. The inscription over the spring says that it was built to the memory of Goncha khanum near the Kocharli mosque in 1897.

Arxiv/Archive

Bulaq

Abidənin inventar №-si: 5050

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Şuşanın yuxarı məhəllələrindən birinin yolu üstündə inşa edilən bulaq dördbucaqlı formalıdır. Baş fasad təmiz yonulmuş daşdan yığılmış, digər fasadlar isə kobud daşdan hörülməklə malalanmışdır. Baş fasad sadə “n” kəsikli haşiyələrlə dörd yerə bölünmüşdür. Aşağıdakı hissələrin hər birində çıxışlar qoyulmuşdur.

A spring

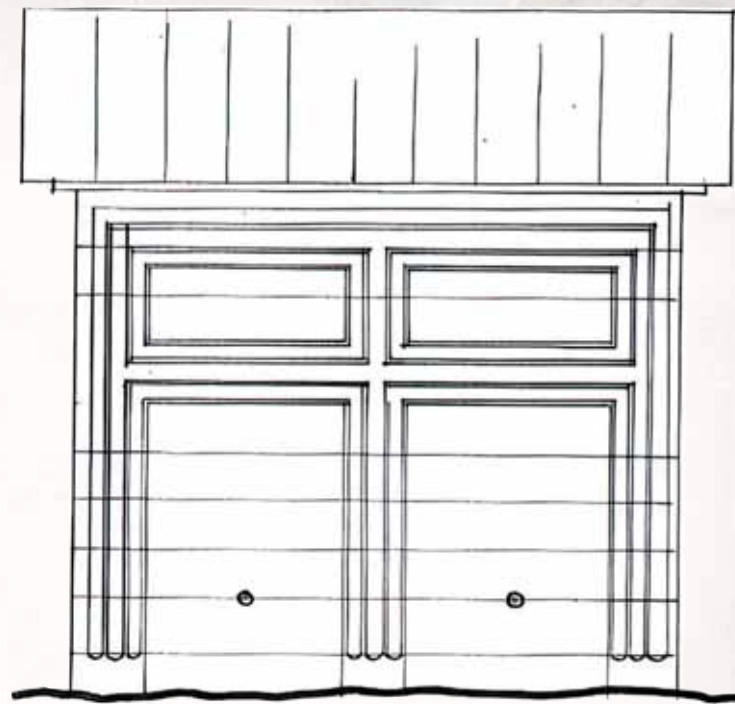
Inventory No.: 5050

Date: 19th century

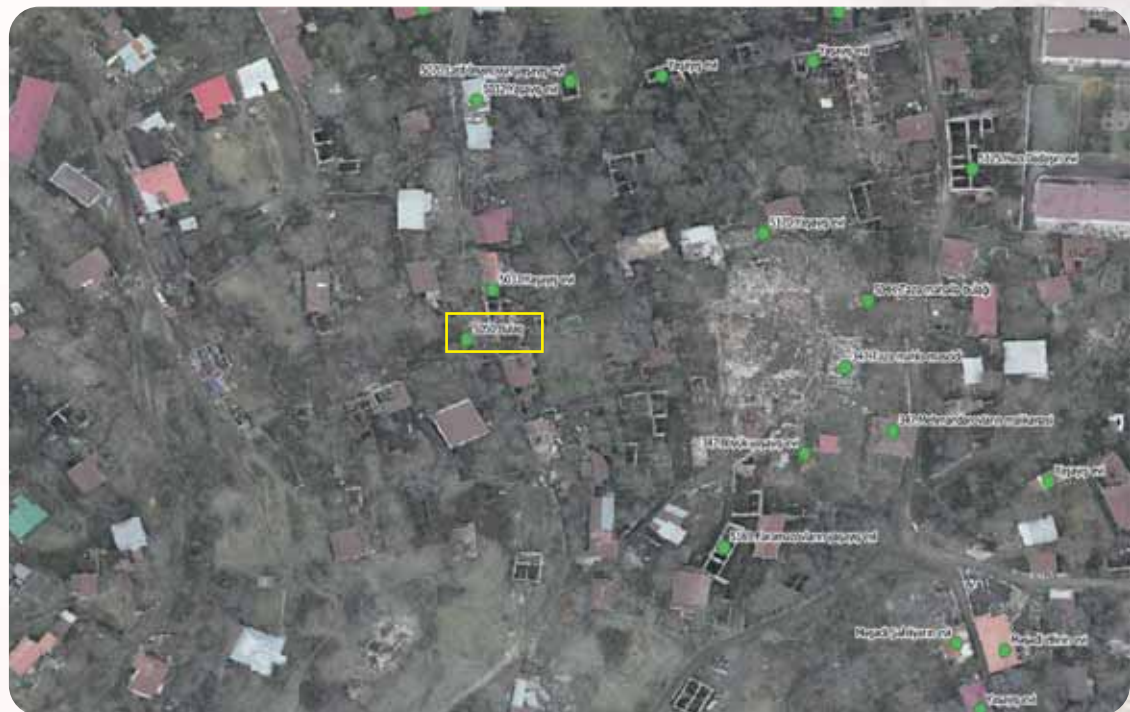
Importance: Local importance

The spring has a rectangular shape and was built on the roadside in one of the upper neighbourhoods of Shusha. The main facade is made of clean-cut stones, while the other facades are made of rough stones and plastered. The main facade is divided into four parts by simple N-shaped borders. There are outlets in each of the sections below.

Arxiv/Archive

“Laçın” su anbarı

Abidənin inventar №-si: 5051

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Şuşadakı su qıtlığını nəzərə alaraq, şəhərin qərb tərəfində ən hündür nöqtədə 1893-1901-ci illərdə su anbarı inşa edilmişdir. Sərt relyef çapı ilə tikilmiş çoxkəməralı su anbarının cənub və şərq fasadları təmiz yonulmuş daşla işlənmişdir. Qərb fasadı tam torpaq altında qalsa da, şimal tərəfin bir hissəsi fasad kimi işlənmiş və havalandırma açıqları qoyulmuşdur. Su anbarının kameraları yarım dairə təqlərlə və çarpaz örtüklə örtülmüşdür.

Lachyn Water Reservoir

Inventory No.: 5051

Date: 19th century

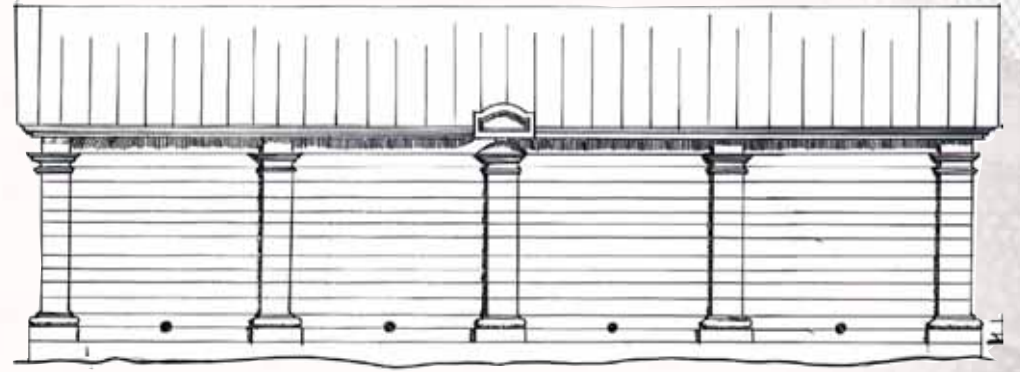
Importance: Local importance

Taking into account the water shortage in Shusha, in 1893-1901 a water reservoir was built at the highest point on the western side of the city. The southern and eastern facades of the multi-chamber reservoir were built of neatly hewn stones by cutting the hard ground. Although the western side remains completely underground, part of the northern one has been used as a facade by installing ventilation spans. The chambers of the reservoir are covered with semi-circular arches and a cross cover.

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Bulaq

Abidənin inventar №-si: 5053

Tarixi: XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəlləri

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

XX əsrin əvvəllərində Şuşanın İrəvan qapısı istiqamətində-girişdə qayadan axan bulağın üzü boz rəngli qaya daşı ilə işlənilərək "Şor bulaq" kimi adlanan bulaq yaradılmışdır. Qayadan azacıq qabağa çıxan bulağın su çıxışının ətrafı sadə dairəvi yonma detallarla işlənmişdir.

A spring

Inventory No.: 5053

Date: The end of the 19 and beginning of the 20th centuries

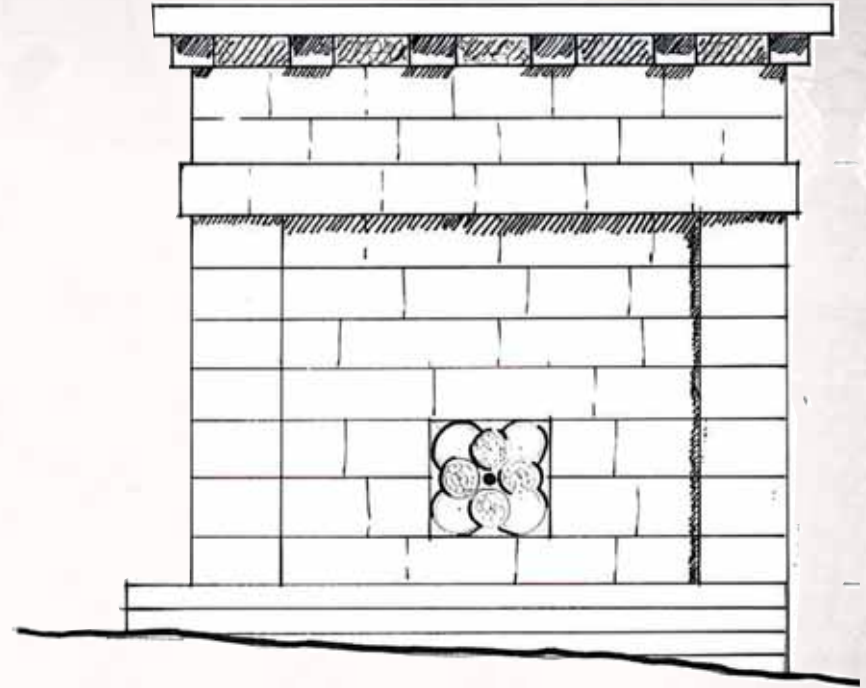
Importance: Local importance

At the beginning of the 20th century, a spring called "Shor Bulag" was created at the Iravan gate of Shusha; the spring water, which is flowing from the rock near the gate, was housed using gray stones. The area around the outlet of the spring, which slightly protrudes from the rock, is decorated with simple circular carvings.

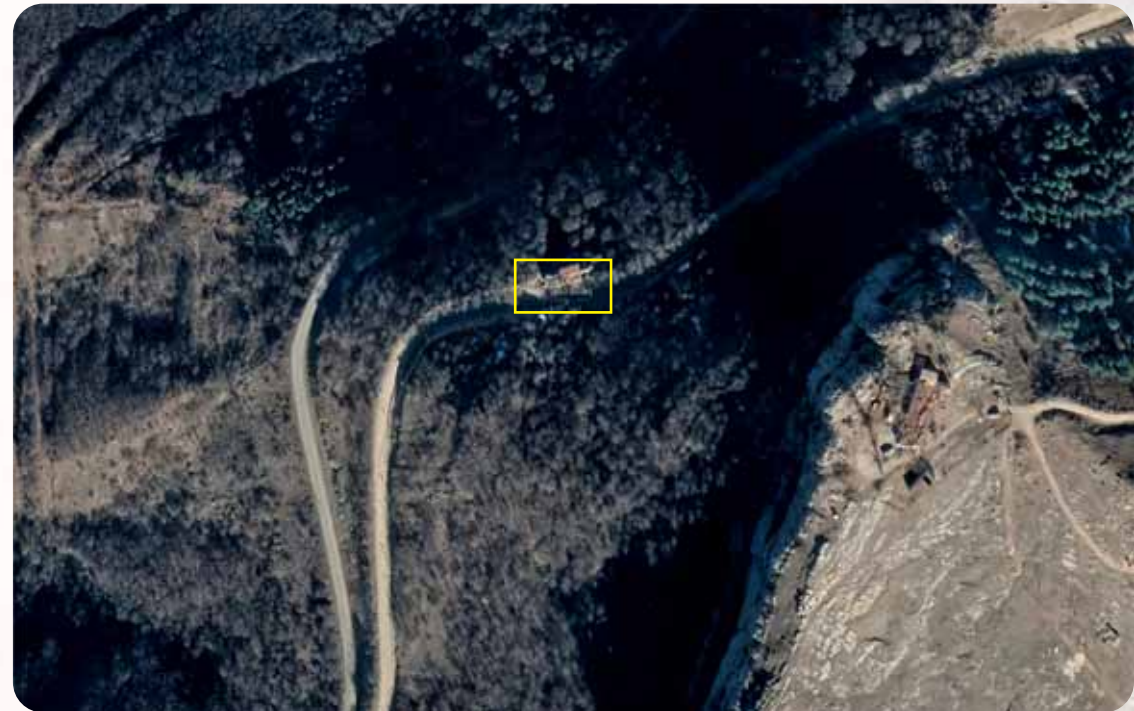

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Şor bulaq

Abidənin inventar №-si: 5064

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Dördbucaq formalı konusvari örtüyü olan bulaq şəhərin “Gəncə qapısı” adlanan giriş hissəsində inşa edilmişdir. Digər bulaqlardan fərqli olaraq bu bulağın çıxışı örtülü həcmdə yerləşir. Qeyd olunan həcm üç tərəfdən yarım dairə formasında tağlı keçidləri vardır. Yonulmuş yerli daşdan inşa edilən bulağın divarları kobud daşla tamamlanmışdır. Üstündəki kitabəyə və arxiv materiallarına əsasən bulaq 1855-1856-cı illərdə inşa edilmişdir.

The Shor spring

Inventory No.: 5064

Date: 19th century

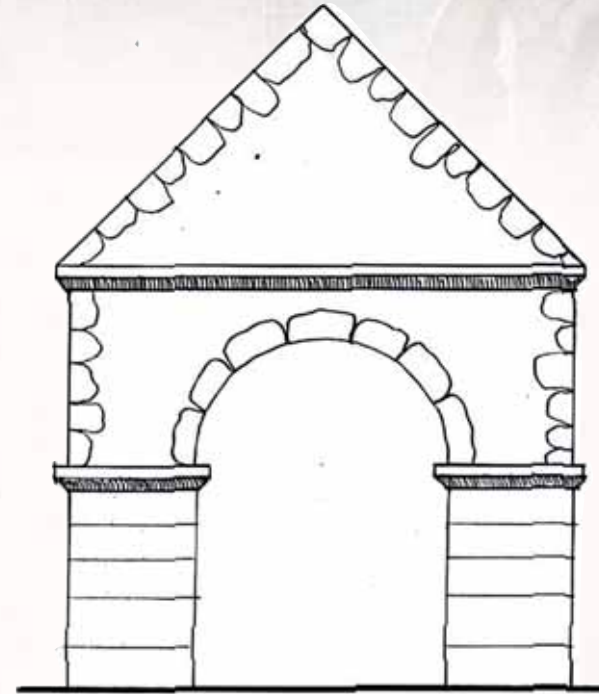
Importance: Local importance

A spring of a rectangular design with a cone-shaped cover was built at Ganja gate, which is an entrance to Shusha. Unlike other springs, the outlet of this spring is in a covered section, which has semi-circular arches on three sides. The walls of the spring, built of hewn local stone, are decorated with unhewn stone. According to the inscription and archive materials, the spring was built in 1855-1856.

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Bulaq

Abidənin inventar №-si: 5067

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Şuşanın ilkin məhəllələrindən olan Çuxur məhəllə bulağı dördbucaqlı formalı olmaqla bir kameradan ibarətdir. Şərq tərəfə yönəlmiş baş fasad təmiz yonulmuş daşdan işlənmiş və haşiyələrlə dörd yerə bölünmüşdür. Aşağı səviyyədəki üç bölgünün hər birində su çıxışı qoyulmuş, üst bölgüdə isə sadə haşiyələrlə çərçivələnmiş oyma naxışlar həkk olunmuşdur.

A spring

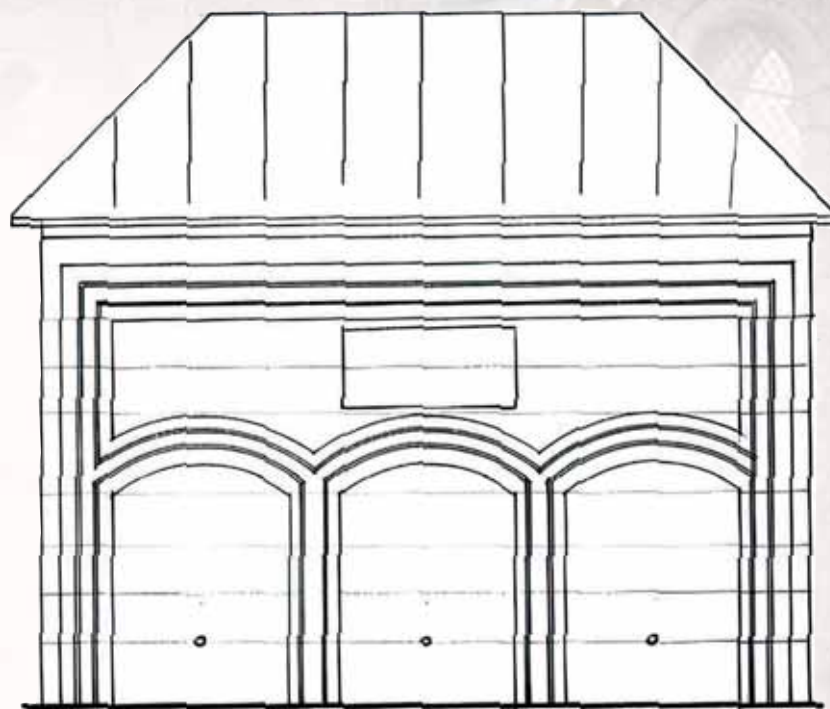
Inventory No.: 5067

Date: 19th century

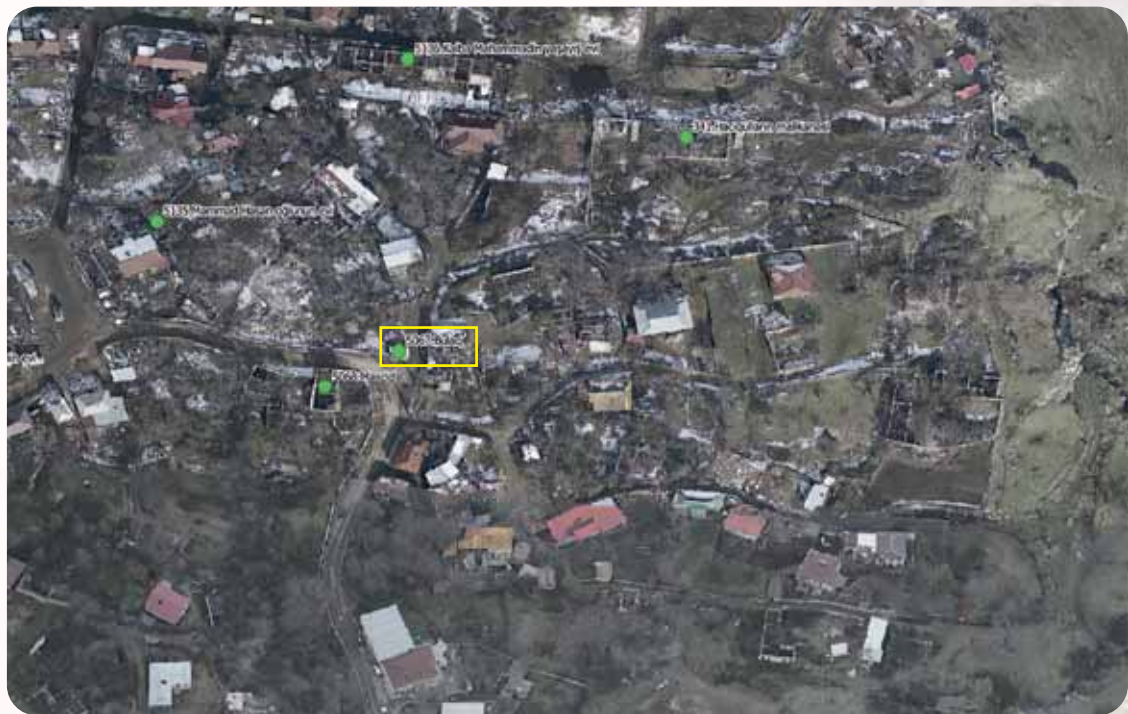
Importance: Local importance

A spring in Chukhur, one of the first neighbourhoods of Shusha, has a rectangular shape and one water compartment. Its east-facing facade is made of finely hewn stone and is divided into four framed parts. In each of the three lower levels, there is a water outlet. There are engraved patterns with simple frames in the upper part.

Arxiv/Archive

Hacı Məmmədin yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5083

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Rasta Bazara paralel küçədə - Mərdinli məhəlləsində yerləşən Hacı Məmmədin yaşayış evi iki mərtəbəli olmaqla mürəkkəb plan quruluşuna malikdir. Sal daşdan yonulmuş giriş qapısının haşiyələri və pəncərələrin iki sıralı atma tağ daşları fasada xüsusi gözəllik verir. Şimal tərəfdəki daş yonma haşiyəli darvazalar isə fasadı daha da zənginləşdirir. Daxili fasadlar Şuşaya xas olan şüşəbəndlərlə işlənmiş, metal məhəccərlər və pəncərə barmaqlıqları ilə bəzədilmişdir.

Haji Mammad's house

Inventory No.: 5083

Date: 19th century

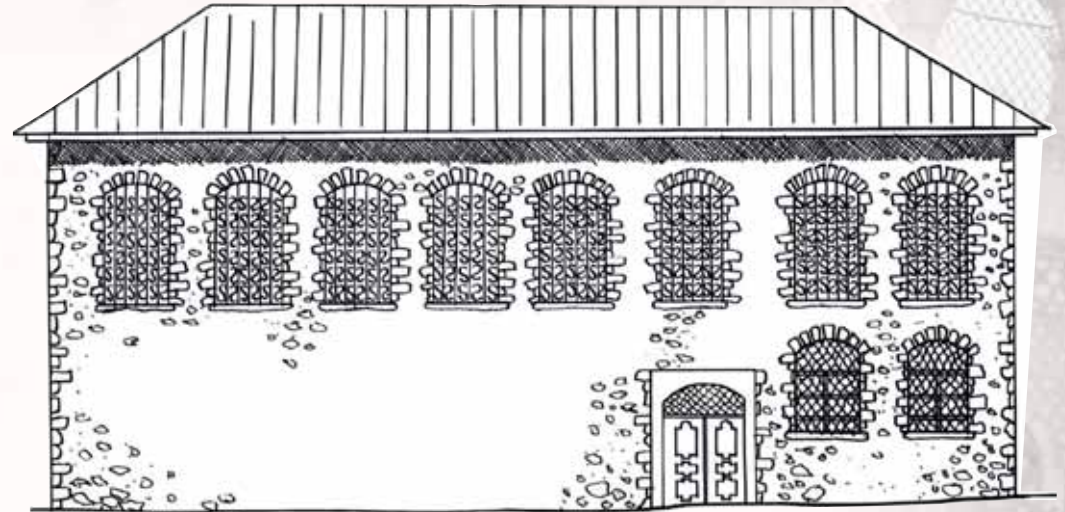
Importance: Local importance

Haji Mammad's two-storey house is located on the street parallel to Rasta Bazaar in Mardinli neighbourhood. It has a complex layout. The facade had a unique exterior thanks to the double-row lintel of the windows and flagstone frame of the entrance gate. The hewn stone framed gates on the north side further improved the facade. The interior facades were decorated with a glazed balcony, which is typical of Shusha, and decorated with metal handrails and window gratings.

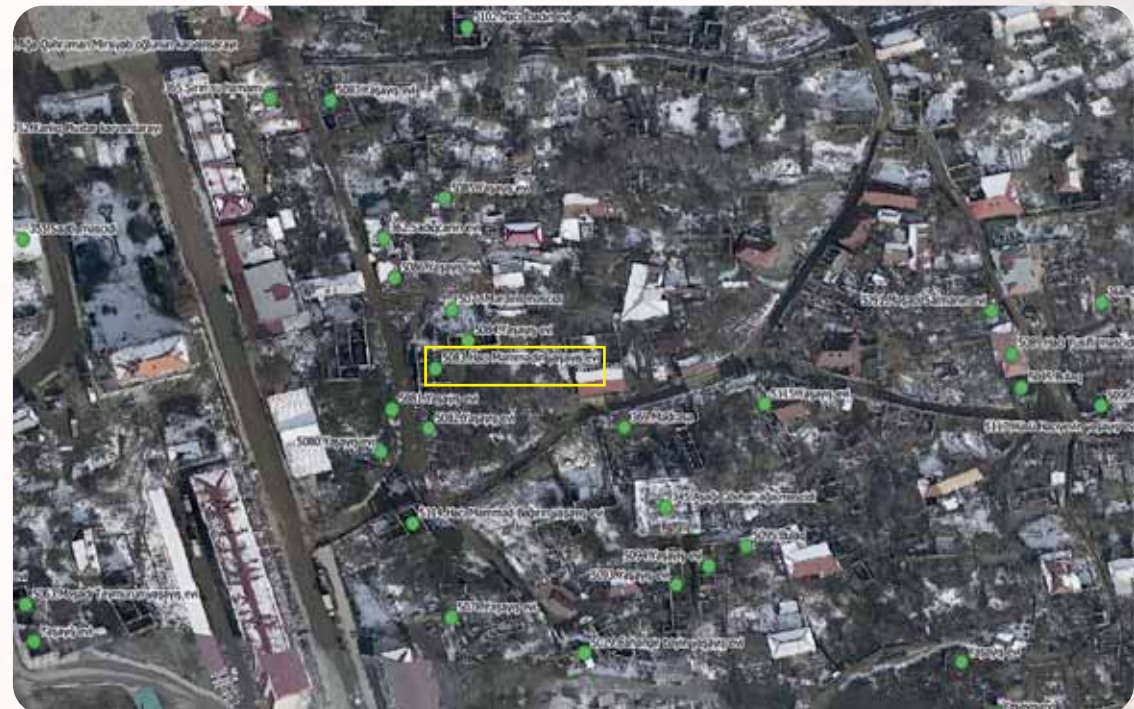

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5084

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Rasta Bazar küçəsinə paralel küçədə - Mərdinli məhəlləsində inşa edilmiş yaşayış evi zirzəmilidir. Relyefdən məharətlə istifadə olunaraq binanın küçə fasadı iki mərtəbəli, həyət fasadı isə zirzəmi ilə birlikdə üç mərtəbəlidir. Nisbətən həcmcə kiçik olan binanın iç fasadı eyvan və şüşəbəndlə zənginləşdirilmişdir. Məhaccərlər və pəncərə barmaqlıqları döymə metalla işlənmişdir.

A house

Inventory No.: 5084

Date: 19th century

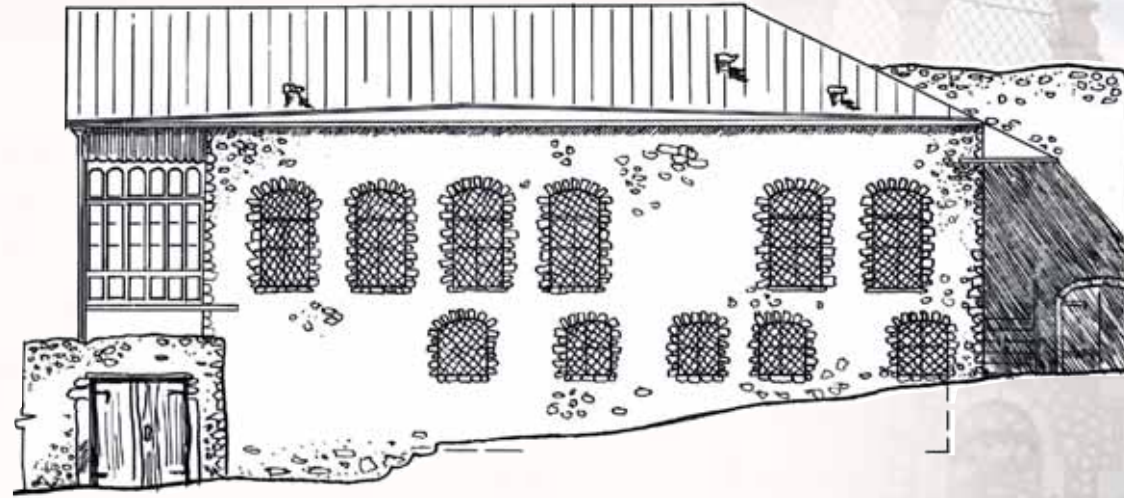
Importance: Local importance

The house was built on the street parallel to Rasta Bazaar in Mardinli neighbourhood and has a basement. The street facade of the house was two-storey, while the courtyard facade had three floors with a basement. The interior of the relatively small house was improved with a balcony and glazed wall. The handrails and window grating were made of forged metal.

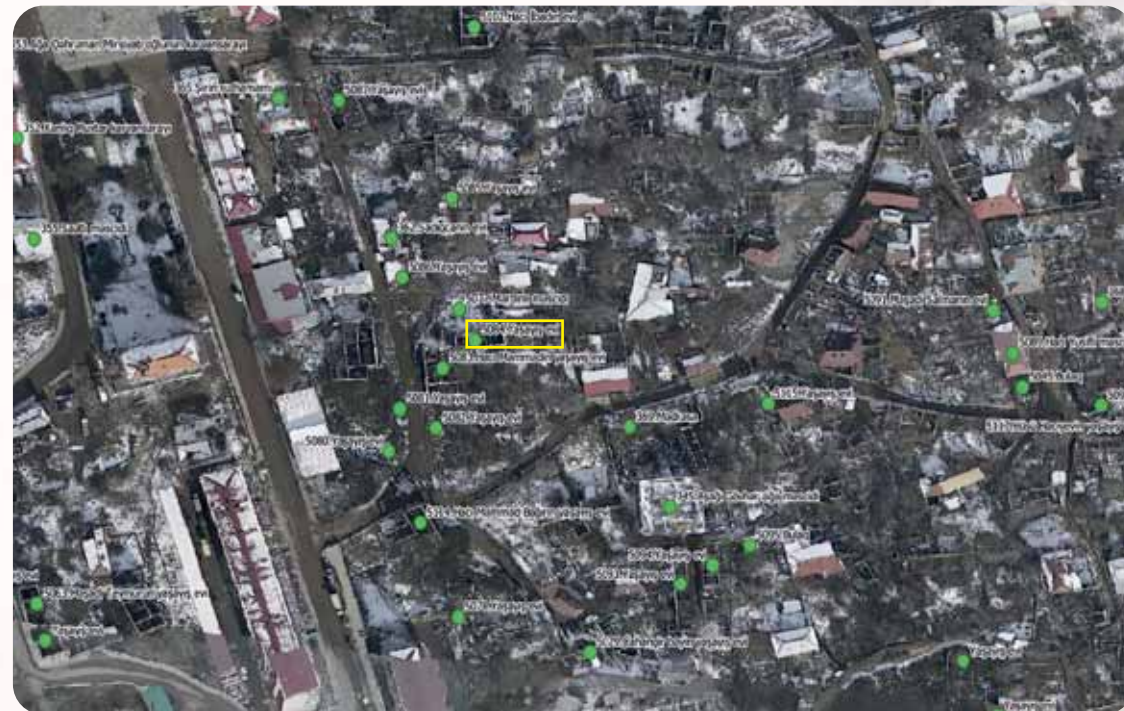

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Hacı Yusifli məscidi

Abidənin inventar №-si: 5089

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Pənah xanın göstərişi ilə Aran və Muğan zonasından Şuşanın inşası üçün cəlb olunan tayfalar sıx yaşadıkları məhəllələrə tayfalarının və ya özlərinin adlarını verərdilər. Məhəllələr salındıqca məscid, bulaq, meydan inşa edilərdi. Düzbucaqlı plan quruluşu olan və ilkin məhəllə məscidi olan Hacı Yusifli məscidinin adı üstündəki kitabədən də göründüyü kimi Hacı Yusif ağa Hacı Rəhim ağa oğlu Muğanlının adından götürülmüşdür. Məscidin iki ibadət zalı və quruluşu digər məhəllə məscidləri ilə oxşardır.

The Haji Yusifli mosque

Inventory No.: 5089

Date: 19th century

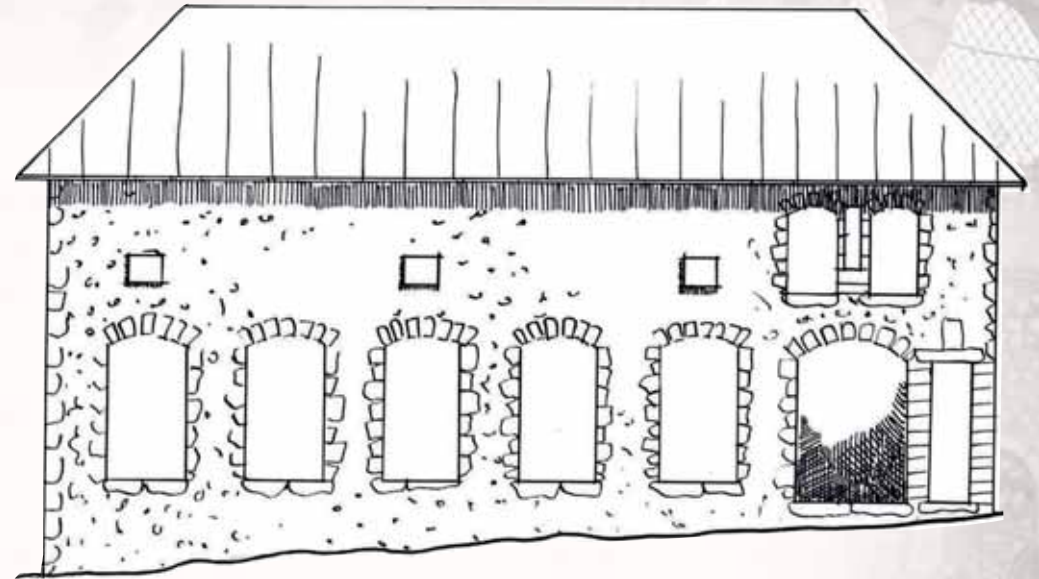
Importance: Local importance

The tribes involved in the construction of a new city-fortress (later called Shusha) by the order of Panah khan, came from the Aran and Mughan zones and used to name the neighbourhoods, where they were living in compact groups, after their tribes or tribesmen. Mosques, fountains and squares were being built as the number of neighbourhoods increased. The Haji Yusifli mosque, which had a rectangular layout and was the first neighbourhood mosque, was also named after Haji Yusif agha Haji Rahim agha oghlu Mughanly, as stated by the inscription on the mosque's entrance. The mosque has two prayer halls and its layout is similar to other neighbourhood mosques.

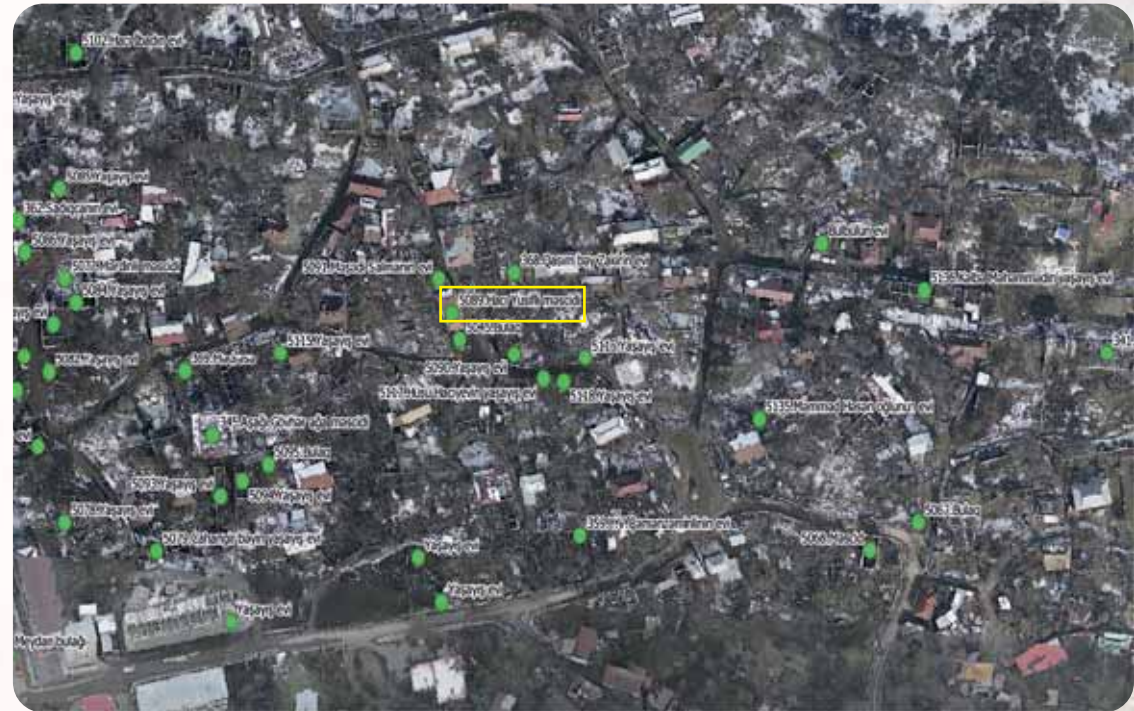

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Məşədi Salmanın evi

Abidənin inventar №-si: 5091

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Hacı Yusifli məhəlləsində yüksək nöqtələrdən birində inşa edilən bina kiçik həcmli olmaqla ikimərtəbəlidir. Şuşa evlərinin ənənəvi oxşarı olan Tacir Məşədi Salmanın evinin küçə fasadları daşla işlənmişdir. Təmiz yonulmuş quşə daşları, sivri atmalar və alaqaçı haşiyələri xüsusi zövqlə işlənmişdir. Birinci mərtəbənin fasadında taxta sütunlar, ikinci mərtəbədə isə şüşəbənd işlənmişdir. Mərtəbəarası əlaqə taxta pillələrlə yaradılmışdır.

Mashadi Salman's house

Inventory No.: 5091

Date: 19th century

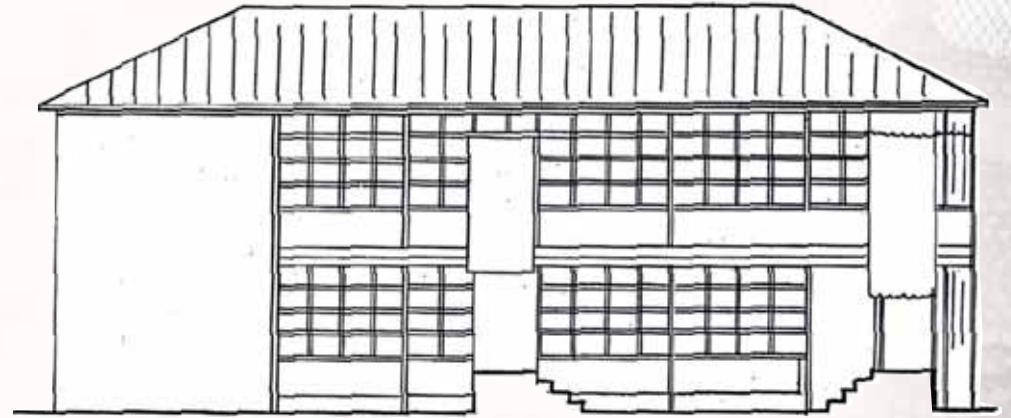
Importance: Local importance

The house of merchant Mashadi Salman was built at one of the high points in Haji Yusifli neighbourhood and is traditionally similar to other houses in Shusha; it was a small two-storey building and its street facades were decorated with stones. Neatly hewn cornerstones, arch-like window lintels and the main gate frames were decorated with a special touch. The facade of the first floor had wooden columns, and there was a glazed balcony on the second floor. A wooden staircase connected the two floors.

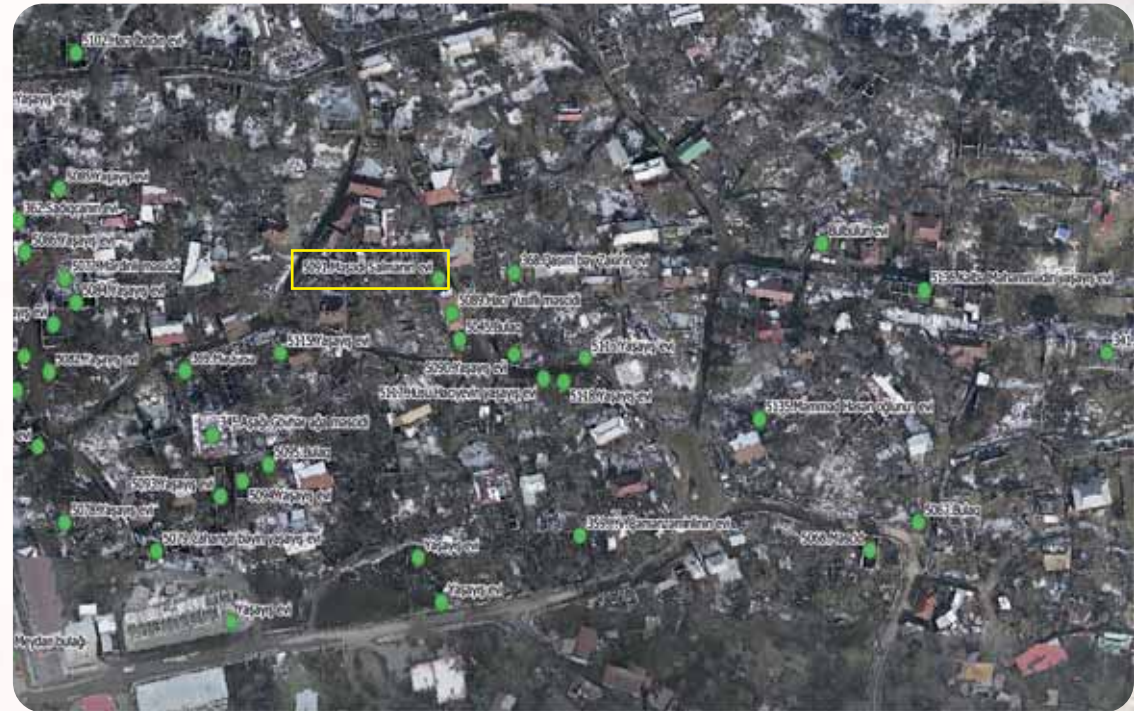

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5093

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Düzbucaqlı, uzunsov plan quruluşu olan ikimərtəbəli bina Şuşa evlərinə xas olmayan görüntüyə malikdir. Aşağı Gövhər Ağa məscidinin yolu üstündə inşa edilən binanın birinci mərtəbəsi yalnız ticarət üçün, ikinci mərtəbəsi isə yaşayış üçün nəzərdə tutulmuşdur. Ensiz binanın birinci mərtəbəsindəki iri pəncərə açırımları ticarət məqsədləri üçün bu formada həll olunmuşdur.

A house

Inventory No.: 5093

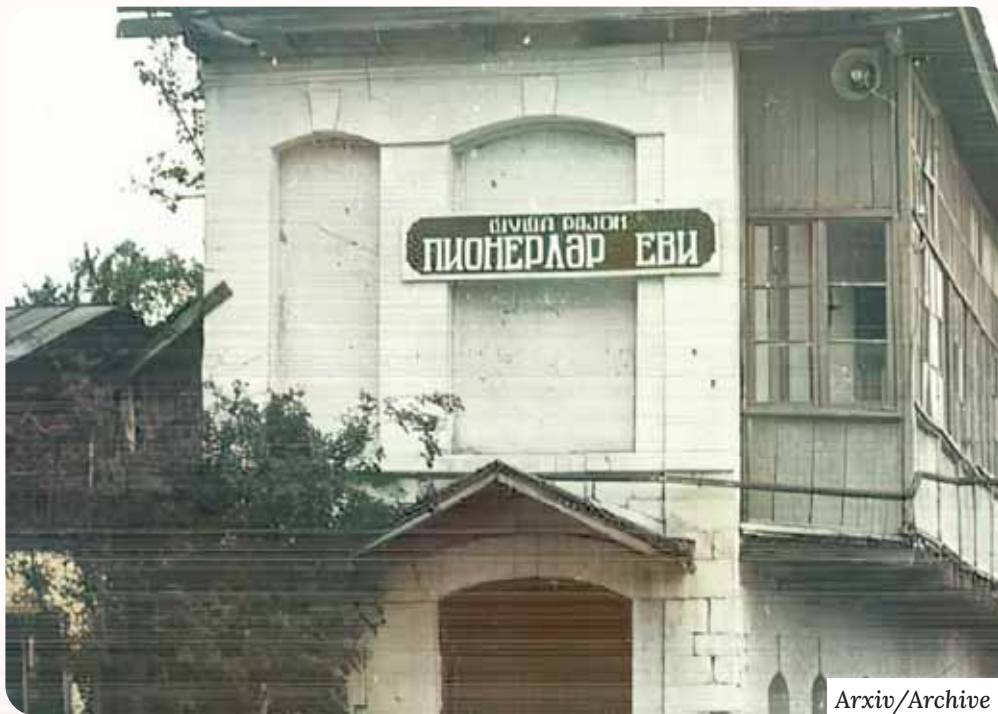
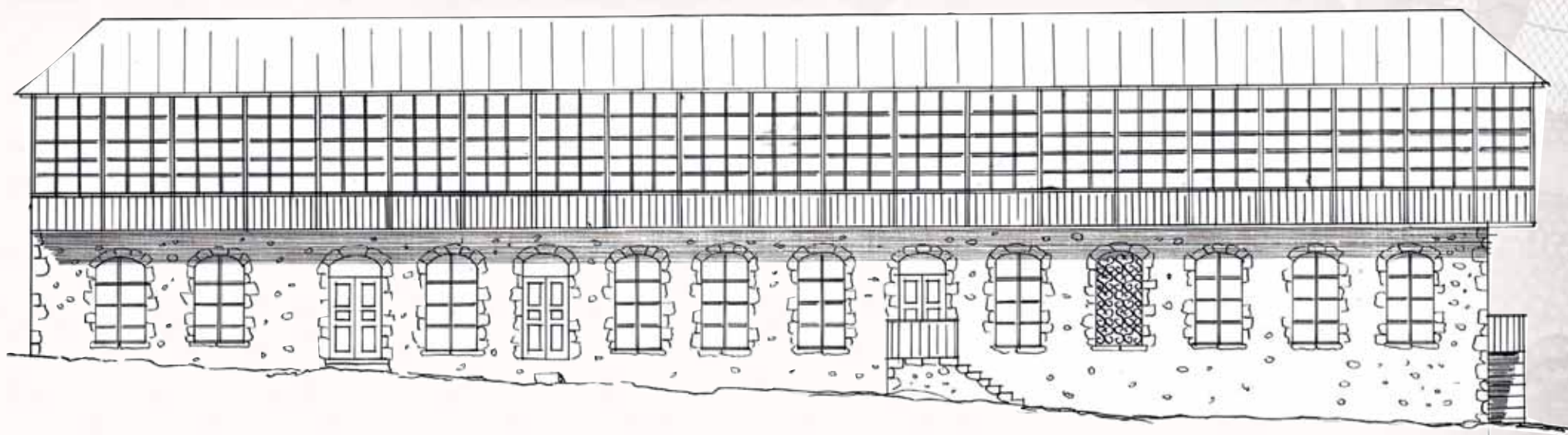
Date: 19th century

Importance: Local importance

This two-storey house with a rectangular and extended layout differs in its outward appearance from the other houses in Shusha. The first floor of the house, built on the road to the Ashaghy Govhar Agha mosque, was used for commercial purposes only, while the second floor was for residential use; the large window spans on the first floor of this narrow house were used for commercial purposes.

ŞUŞA

Arxiv/Archive

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5094

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Yuxarı Gövhər Ağa məscidinin cənub tərəfində inşa edilən ikimərtəbəli Şükür bəyin evi yerli Şuşa daşından inşa edilmişdir. Fasadın hətində pəncərə və tirlərin yonma inşa daşı ilə işlənməsi, pəncərələrə isə döymə metal barmaqlıqlar qoyulması fasada xüsusi gözəllik verir. Şimal tərəfdən həyat divarında işlənməmiş sal daş haşiyəli ala qapıdan həyəətə daxil olmaqla iç şüşəbəndli fasadın gözəlliyini görmək olar. Digər Şuşa evlərində olduğu kimi burada da, taxta pillələr və metal məhəccərlər quraşdırılmışdır.

A house

Inventory No.: 5094

Date: 19th century

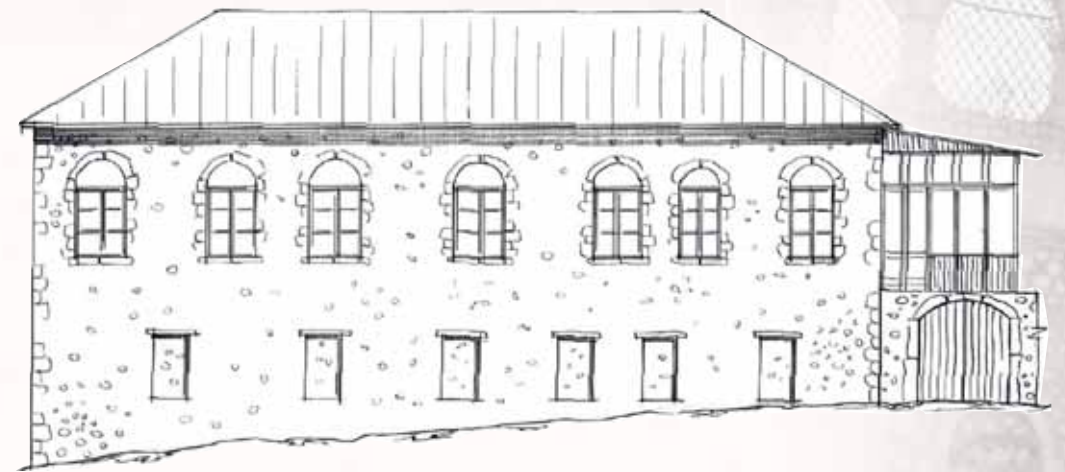
Importance: Local importance

The two-storey house of Shukur bey was built using local stones on the south part of the Yukhary Govhar Agha mosque in Shusha. On the facade, windows and corners were decorated with hewn wall-stones, and windows were secured with forged metal grating, giving it a special beauty. From the north side, you could see the beauty of the interior facade with a glazed balcony; the front entrance door in the courtyard had a frame made of flagstones. As in other houses in Shusha, there were wooden stairs and metal railings as well.

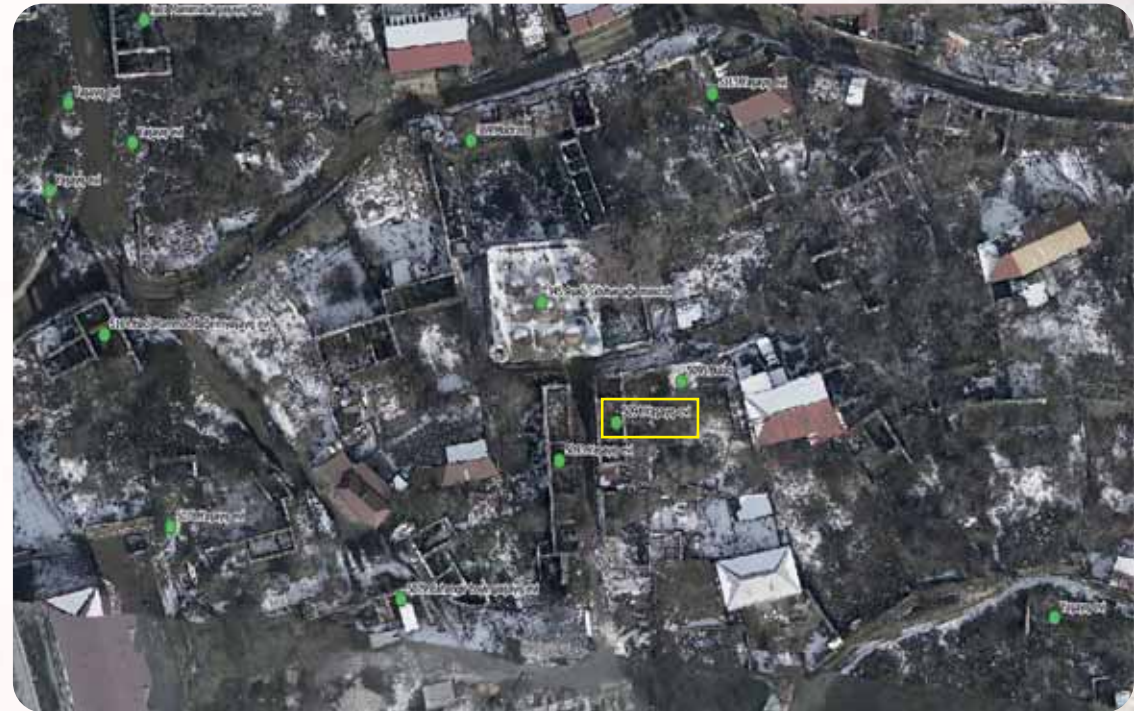

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Bulaq

Abidənin inventar №-si: 5095

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Aşağı Gövhər Ağa məscidinin cənub tərəfindəki küçədə inşa edilən bulağın fasadı təmiz yonulmuş daşla işlənmişdir. Sadə haşiyələrlə fasad dörd hissəyə bölünmüşdür. Aşağıdakı üç hissənin hər birindən su çıxışları qoyulmuş, yuxarıdakı dördüncü hissədə isə sadə haşiyələnmiş çərçivələr həkk olunmuşdur. Su çıxışlarının səviyyəsinə görə su kəmərinin daha yuxarıda olduğu görünür.

A spring

Inventory No.: 5095

Date: 19th century

Importance: Local importance

The facade of the spring, built on the street to the south of the Ashagy Govhar Agha mosque, is made of neatly hewn stones. The facade is divided into four simple frame sections. Water outlets are installed in each of the lower three sections, with simple frames engraved in the upper fourth section. The water compartment is higher than the level of the water outlets.

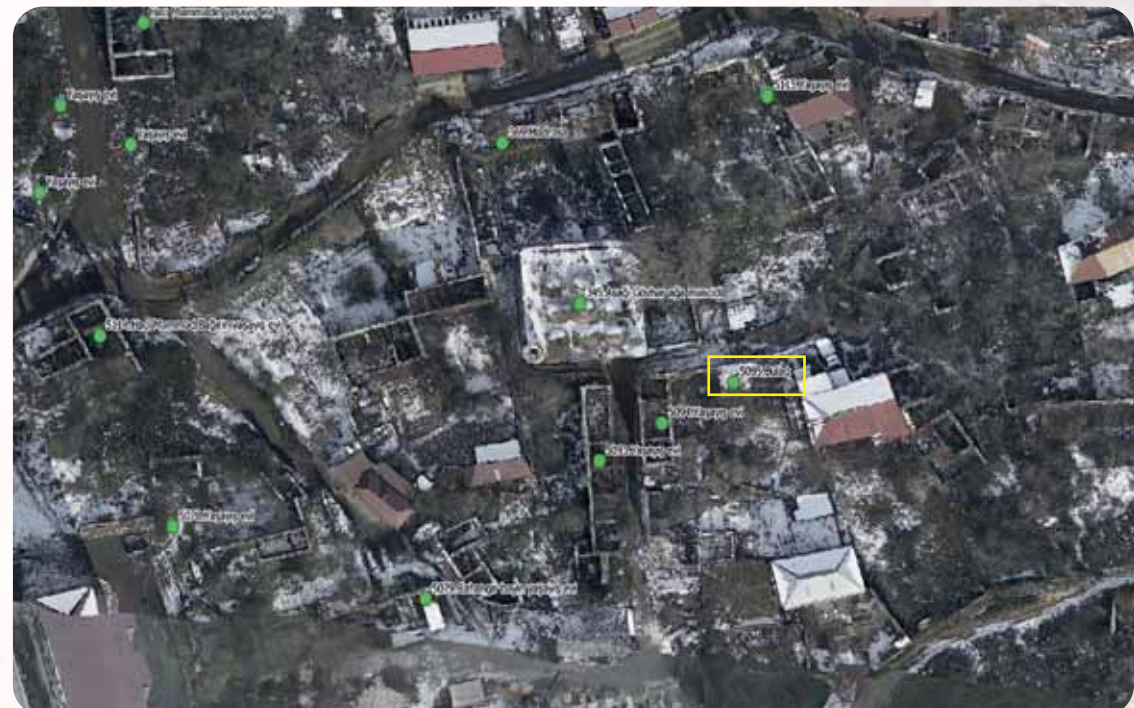

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Hacı Əlibalanın yaşayış evi (inv. 5097)
Haji Alibala's house (inv. 5097)

Hacı Əlibalanın yaşayış evi Kəblə Azadın yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5097, 5098

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

İki hissədən ibarət olan yaşayış evləri Şuşanın tanınmış tacirləri Hacı Əlibalaya və Kəblə Azada məxsusdur. Sərt relyefdə və mərkəzi küçələrdən birində inşa edilən yaşayış evlərinin birinci mərtəbələri açırımların ölçüsünə müvafiq olaraq ticarət üçün nəzərdə tutulmuşdur. İkinci mərtəbələr isə çoxotaqlı olmaqla yaşayış üçün hesablanmışdır. Hər iki hissənin ikinci mərtəbə ilə əlaqəsi daxili taxta pillələrlə təmin olunurdu.

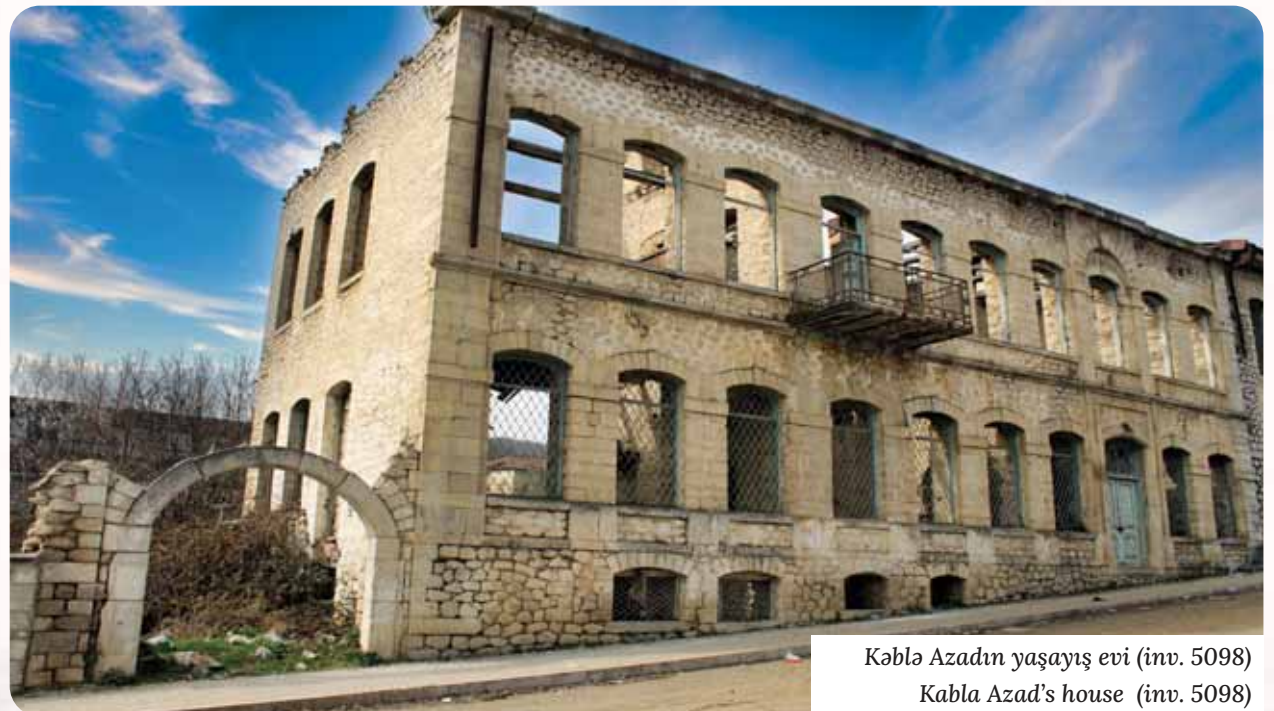
Haji Alibala's house Kabla Azad's house

Inventory No.: 5097 and 5098

Date: 19th century

Importance: Local importance

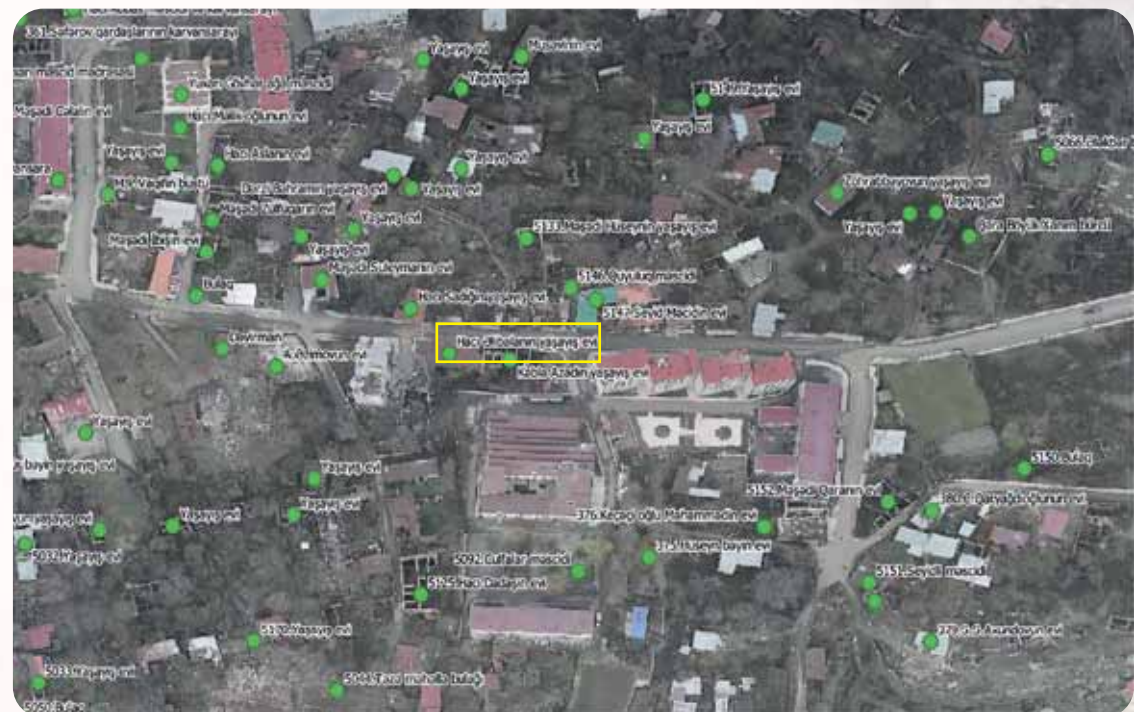
These two-sectional houses belong to the well-known merchants of Shusha, Haji Alibala and Kabla Azad, respectively. The first floors of both houses – one built on hard terrain, while the other -- on one of the central streets -- are designed for trade, since they have large spans. The second floors are multi-roomed and designed as living areas. Internal wooden stairs were used to connect both sections with the second floor.

Kəblə Azadın yaşayış evi (inv. 5098)
Kabla Azad's house (inv. 5098)

Arxiv/Archive

Bulaq

Abidənin inventar №-si: 5099

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

İki küçənin kəsişməsində yerləşən bulağın baş fasadı yonulmuş yerli daşdan inşa edilmişdir. Digər Şuşa bulaqlarına xas olan sadə haşiyəli bölgülər bu bulaqda öz əksini tapmışdır. Üç hissəyə bölünən aşağı səviyyənin hər birində su çıxışları qoyulmuşdur. Dam örtüyü ağac konstruksiya ilə işlənmiş və kirəmitlə örtülmüşdür.

A spring

Inventory No.: 5099

Date: 19th century

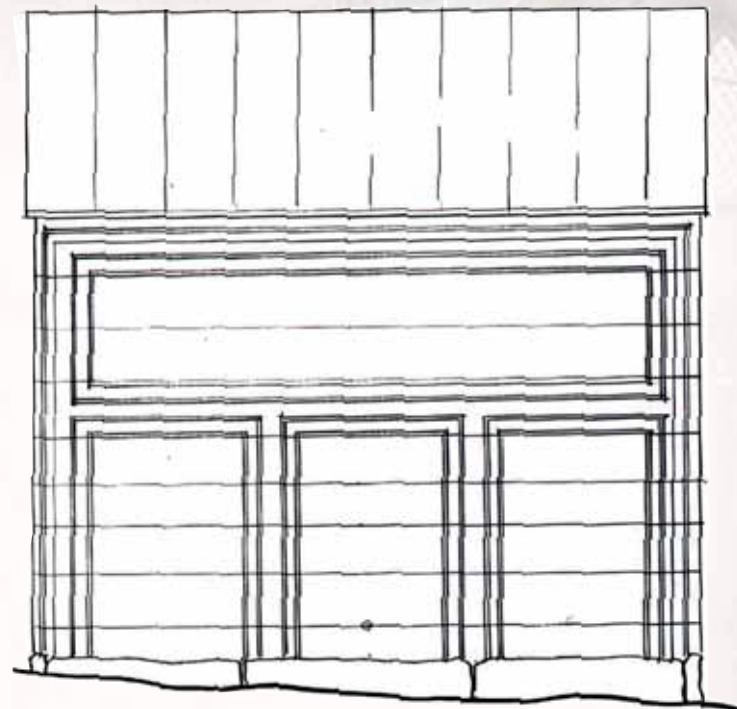
Importance: Local importance

The main facade of the spring, which is located at the intersection of two streets, is made of hewn local stone. It has simple border divisions typical of other Shusha springs. Each of the lower levels, divided into three sections, has a water outlet. The wooden roof of the spring is covered with ceramic tiles.

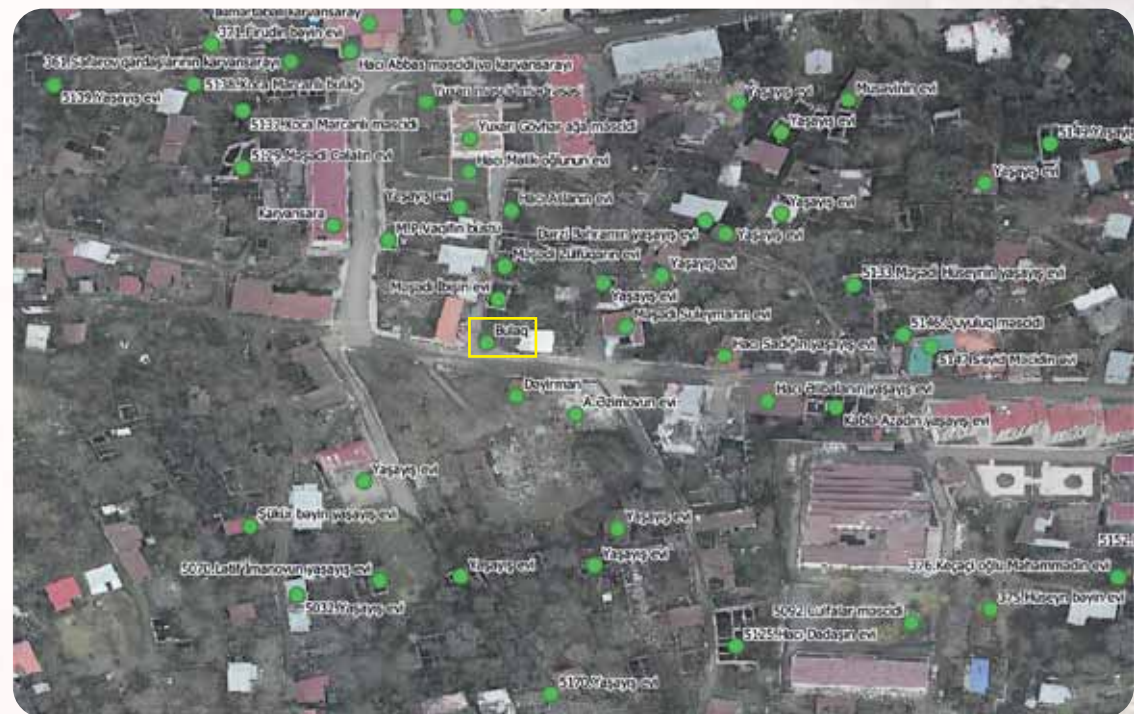

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Hacı Sadıġın yaşıyış evi

Abidənin inventar №-si: 5100

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Hacı Sadıġın yaşıyış evi tikilmə üslubu və memarlıq həllinə görə XIX əsrin ikinci yarısı, XX əsrin əvvəllərində Şuşada inşa olunmuş digər yaşıyış evləri ilə oxşarlıq təşkil edir. İkimərtəbəli yaşıyış evi geniş həyətyanı sahəyə malikdir. Həyətyanı sahəyə baxan ikinci mərtəbədə aynabəndli eyvan quraşdırılmışdır.

Haji Sadygh's house

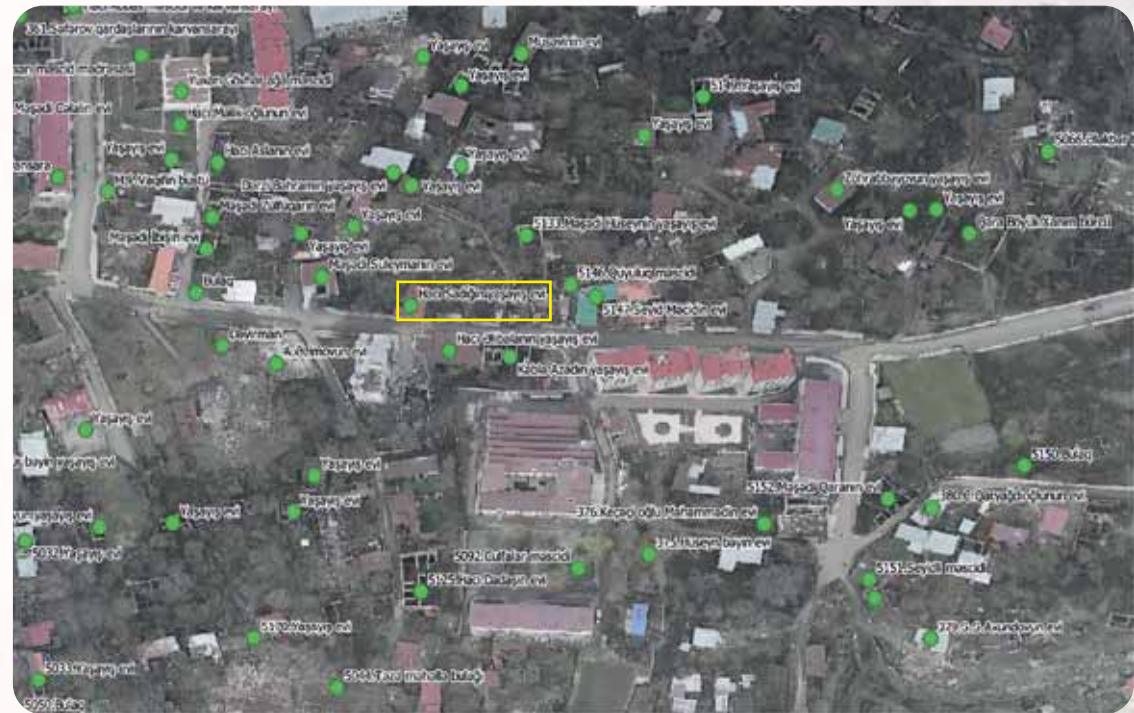
Inventory No.: 5100

Date: 19th century

Importance: Local importance

Haji Sadygh's house is similar to other houses built in Shusha in the second half of the 19th century and the beginning of the 20th century in terms of construction style and architectural design. The two-storey residential house had a large courtyard. There was a glazed balcony on the second floor facing the courtyard.

“Çöl Qala” bulağı

Abidənin inventar №-si: 5101

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

“Çöl Qala” bulağı eyniadlı məhəllədə yerləşir. Çöl qala məhəlləsi Şuşanın XVIII əsrdə salınmış aşağı məhəllələrindən biridir. Qala divarlarına yaxın olduğundan belə adlandırılmışdır. Məlumatlara görə bulaq yerli sakinin sifarişi ilə usta Hacı Nasir Rza oğlu Məhərrəm tərəfindən tikilmişdir. “Çöl Qala” bulağı kiçik ölçülərinə (4.90 x 4.50 x 4.60 m) baxmayaraq, meydanın əsas elementlərindən biridir.

The Chol Gala spring

Inventory No.: 5101

Date: 19th century

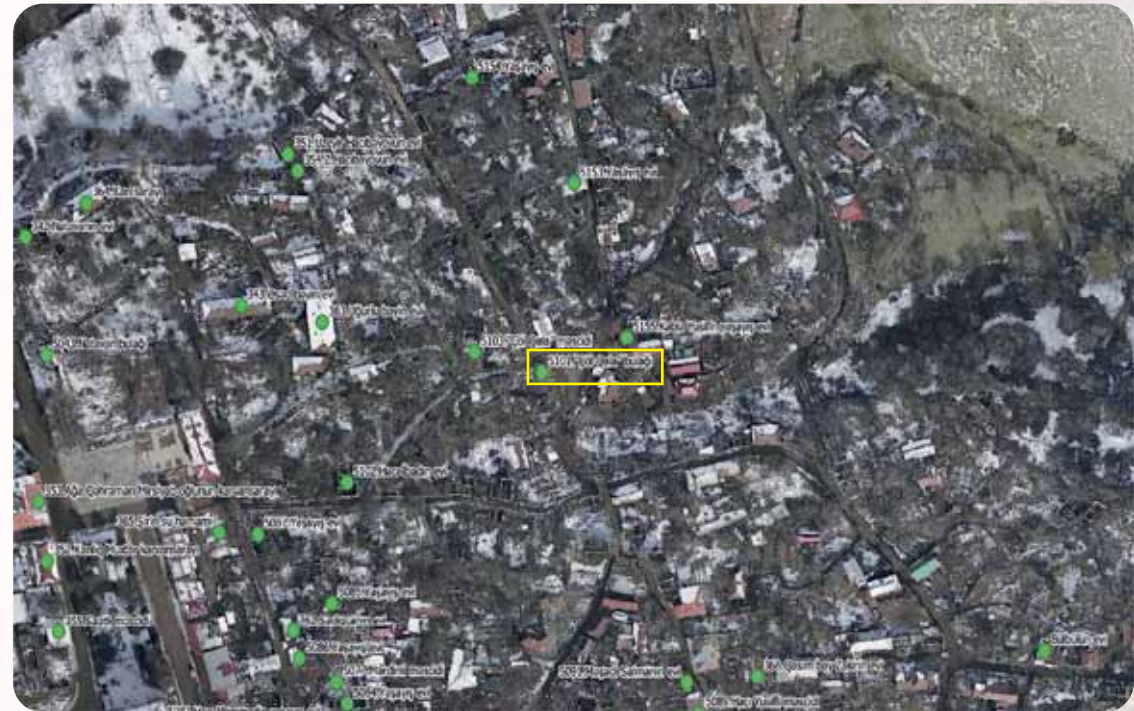
Importance: Local importance

The Chol Gala spring is located in the neighbourhood of the same name; built in the 18th century, it is one of the lower neighbourhoods in Shusha, and due to its close vicinity to the castle walls, it was named the Chol Gala spring. According to the information, the spring was built by master Haji Nasir Rza oghlu Maharram at the request of a local resident. Despite its small size (4.90 x 4.50 x 4.60 m), the Chol Gala spring is one of the main elements of the square (meydan) in Shusha.

Arxiv/Archive

Hacı İbadın evi

Abidənin inventar №-si: 5102

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Şuşanın xarakterik tikililərindən biri olan Hacı İbadın evinin küçə fasadı guşə daşları və pəncərə sivri atmaları ilə işlənmişdir. Sərt relyefdə tikilən bina küçə tərəfdən ikimərtəbəli olsa da, daxili həyətdən üçmərtəbəli kimi nəzərə çarpır. Relyefdən məharətlə istifadə edilərək zirzəmi yaradılmış və zirzəmi hissə bişmiş kərpiclə tağ formasında örtülmüşdür. İç fasadın ikinci mərtəbəsində şüşəbənd quraşdırılmış, birinci mərtəbə isə sütunlarla işlənmişdir. Mərtəbələr arasında əlaqə eksteryerdəki taxta pillələrlə həyata keçirilir.

Haji Ibad's house

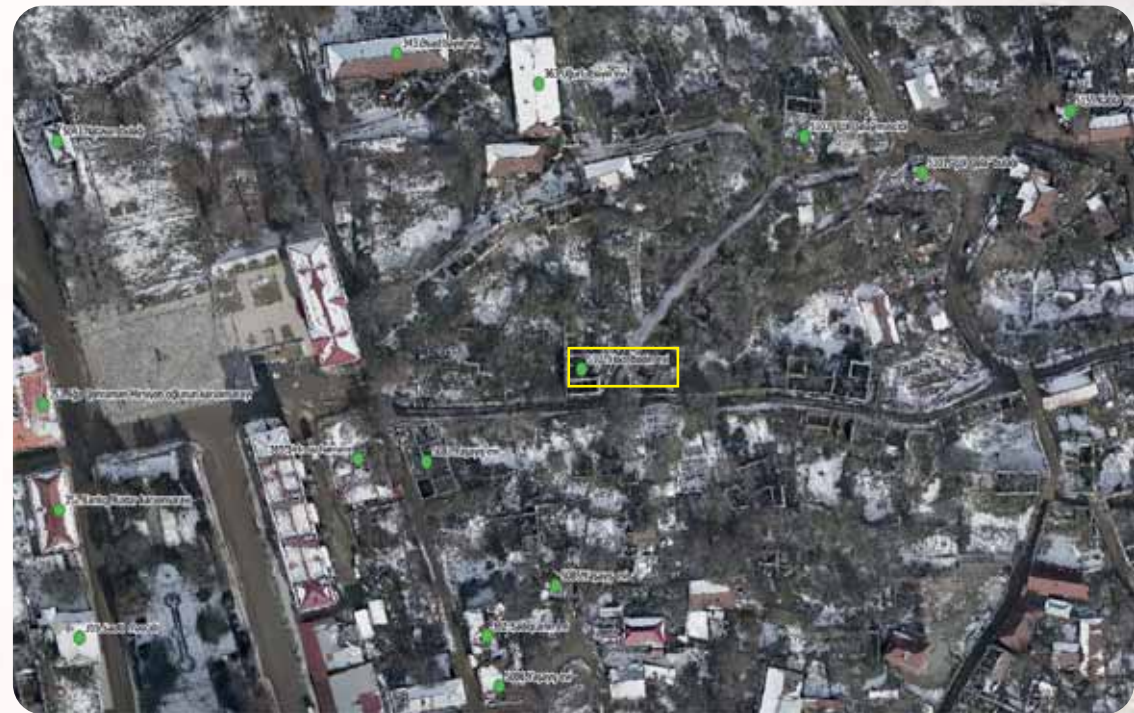
Inventory No.: 5102

Date: 19th century

Importance: Local importance

The street facade of Haji Ibad's house, which is one of the typical buildings in Shusha, was decorated with cornerstones and arch-like window lintels. The house was built on hard terrain and looked like a two-story house from the street side; however, it was a three-storey house, as may be witnessed in the courtyard. The terrain was skillfully used to create a basement, which was covered with baked bricks in the form of an arch. The second floor of the inner facade was glazed, and the first floor was decorated with columns. A wooden staircase outside connected the two floors.

“Çöl Qala” məscidi

Abidənin inventar №-si: 5103

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Şuşanın ilkin məhəllələrindən olan Çöl Qala məhəlləsinin məscidi düzbucaqlı olmaqla üç hissədən ibarətdir: 1. tağlı giriş hissəsi, 2. kişilərin ibadət zalı, 3. qərb divarda girişi olan ikinci mərtəbədə yerləşən qadınların ibadət yeri. Digər məhəllə məscidləri kimi “Çöl Qala” məscidində də azan vermək üçün gül dəstəsi vardır. Məscidin fasadında yonma guşə daşları, sütunlar, sivri sal daş atmalar və iri daş pillələr işlənmişdir.

Chol Gala Mosque

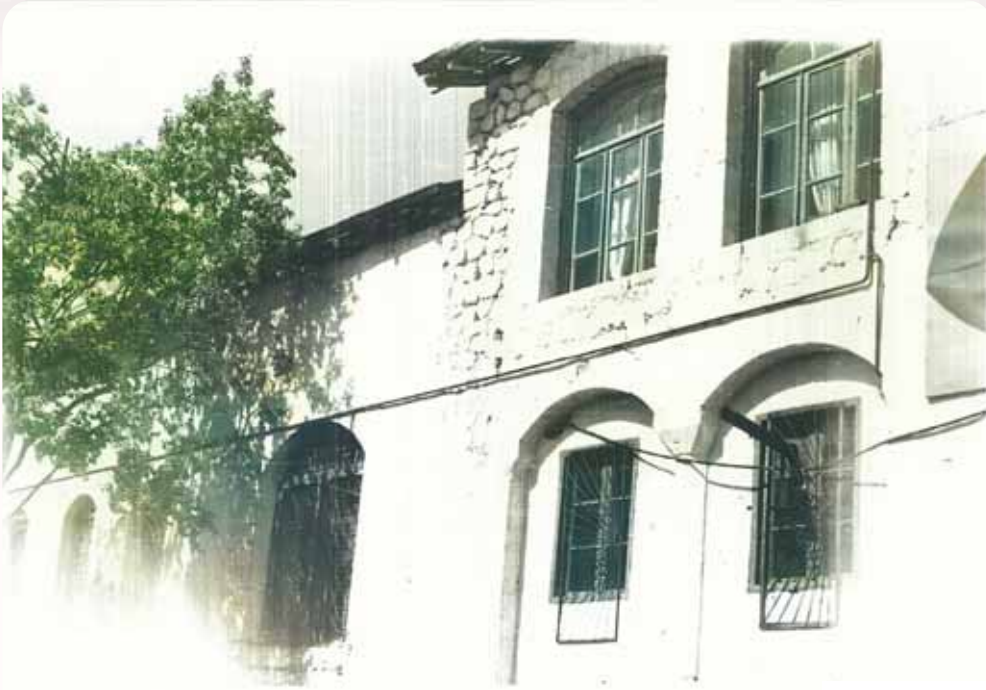
Inventory No.: 5103

Date: 19th century

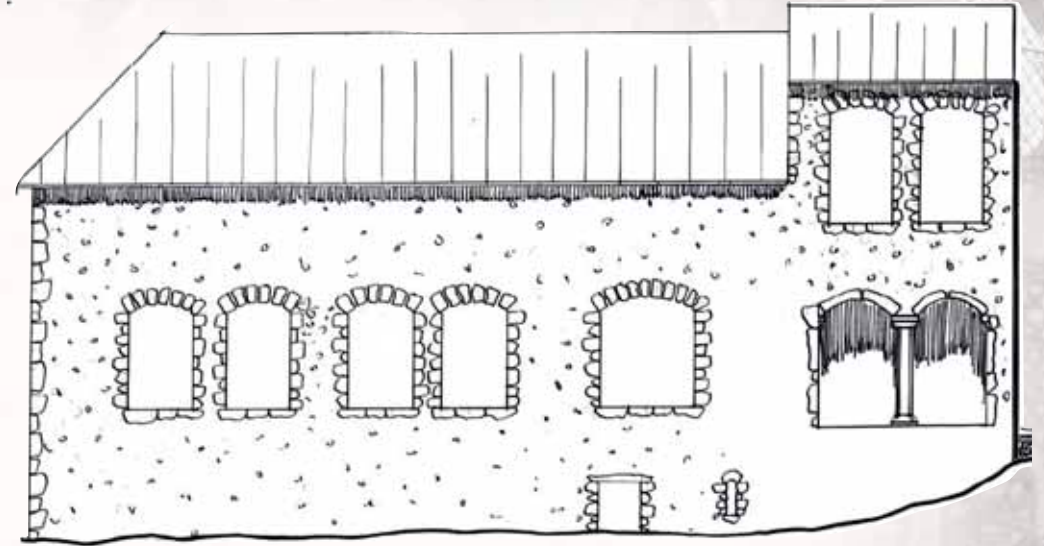
Importance: Local importance

The mosque in Chol Gala neighbourhood, one of the first neighbourhoods of Shusha, has a rectangular layout and consisted of three parts: 1. Arched entrance; 2. Men's prayer hall; 3. Women's prayer hall on the second floor (with an entrance from the west wall). Like other neighbourhood mosques, the Chol Gala mosque had a minaret to call the faithful to prayer (adhaan). The facade of the mosque is decorated with hewn cornerstones, columns, arch-like lintels and large stone steps.

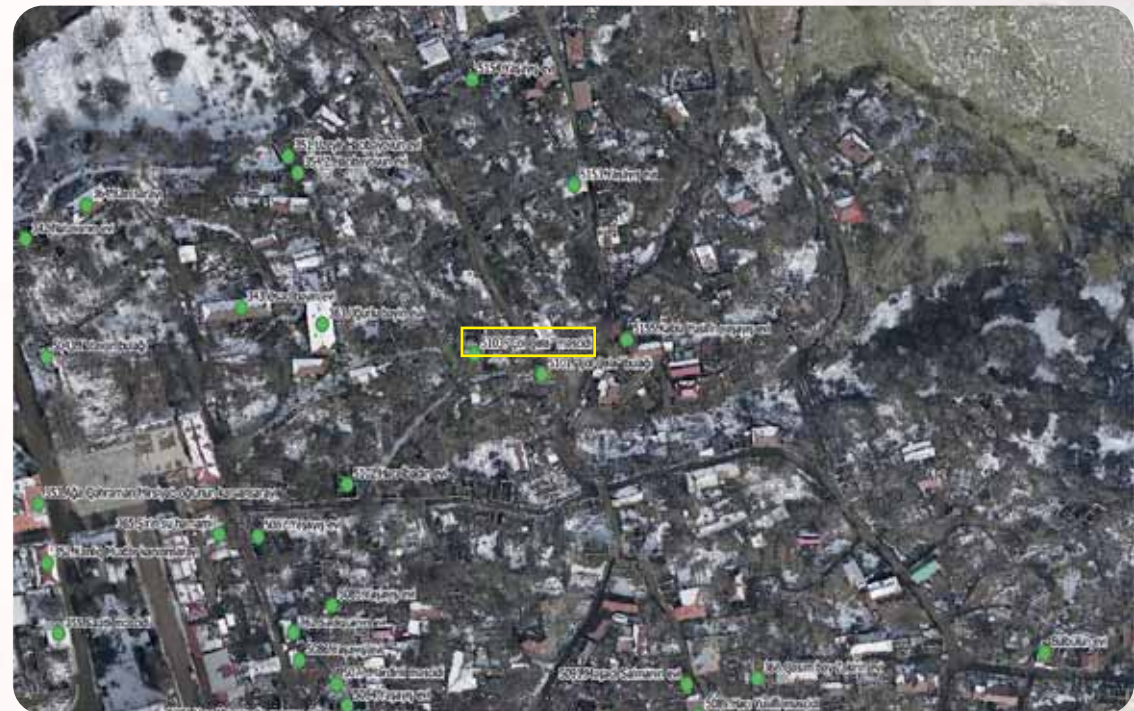

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5104

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Şuşa tacirlərindən birinin Culfalar məhəlləsində inşa edilən yaşayış evi kvadrat plan quruluşu olmaqla ikimərtəbəlidir. Evin memarlıq həlli - qapı və pəncərələr, metal barmaqlıqlar, alaqaçı Şuşanın digər evlərinə xas olan elementlərlə işlənmişdir. Küçə fasadları nə qədər sadə işlənsə də, iç fasadlar şüşəbəndlərlə, mürəkkəb taxta pillələrlə və iri şəbəkəli ağac konstruksiya ilə zənginləşdirilmişdir.

A house

Inventory No.: 5104

Date: 19th century

Importance: Local importance

This two-storey house belonged to one of merchants in Shusha. It was built in Julfalar neighbourhood and has a square layout. The architectural design of its components – doors, windows, metal grating and the main gate - is typical of other houses in Shusha. No matter how simple its street facades are, interior facades are enriched with glazed walls, intricate wooden steps and a large wooden lattice structure.

Məşədi Süleymanın evi

Abidənin inventar №-si: 5105

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Məşədi Süleyman Qarabağda - Şuşada məşhur olan Əsgərovlar soyuna mənsubdur. Bu soy Şuşada Hacıəsgərlilər tayfasına bağlıdır. Məşədi Süleyman Əsgərov "Difai" təşkilatının qolu olan "Qarabağ məclisi"nin üzvü idi. Onun yaşayış evi Şuşa şəhərinin Culfalar məhəlləsində yerləşir. İkimərtəbəli evin birinci mərtəbəsi sadə həll olunsa da, ikinci mərtəbəsi daha dəbdəbəli işlənmişdir. Burada buxarilər quraşdırılmış, divarlarda naqqaşlıq işləri icra edilmişdir.

Mashadi Suleyman's house

Inventory No.: 5105

Date: 19th century

Importance: Local importance

Mashadi Suleyman belongs to the Asgarov clan, which was once famous in Shusha and Karabakh. This clan is related to the Hajiasgarlılar tribe in Shusha. Mashadi Suleyman Asgarov was a member of the Karabakh Majlis (Assembly), a branch of the Difai organisation. His house is located in the Julfalar neighbourhood of Shusha. Unlike the first floor of this two-storey house, the second floor was more luxurious with chimneys and wall paintings.

Arxiv/Archive

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5106

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Yaşayış evi Şuşa şəhərinin Culfalar məhəlləsində yerləşir. Yaşayış evi ikimərtəbəlidir və mərtəbələrarası əlaqə xarici pilləkənlər vasitəsilə qurulmuşdur. İkinci mərtəbədə şüşə aynabəndli eyvan quraşdırılmışdır.

A house

Inventory No.: 5106

Date: 19th century

Importance: Local importance

The house is located in Julfalar, a neighbourhood in the city of Shusha. The house has two floors, which are interconnected by outdoor stairs. There is a glazed porch on the second floor.

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5107

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Culfalar məhəlləsində iki küçənin kəsişdiyi nöqtədə inşa edilən bina kvadrat plan quruluşuna malik olmaqla ikimərtəbəlidir. Binanın küçəyə açılan fasadının birinci mərtəbəsində iriölçülü yarım dairə tağlı, ticarət məqsədli açıq rəzlər qoyulmuşdur. İkinci mərtəbədə açıq eyvan, iç fasadda isə şüşəbəndli aynabənd quraşdırılmışdır.

A house

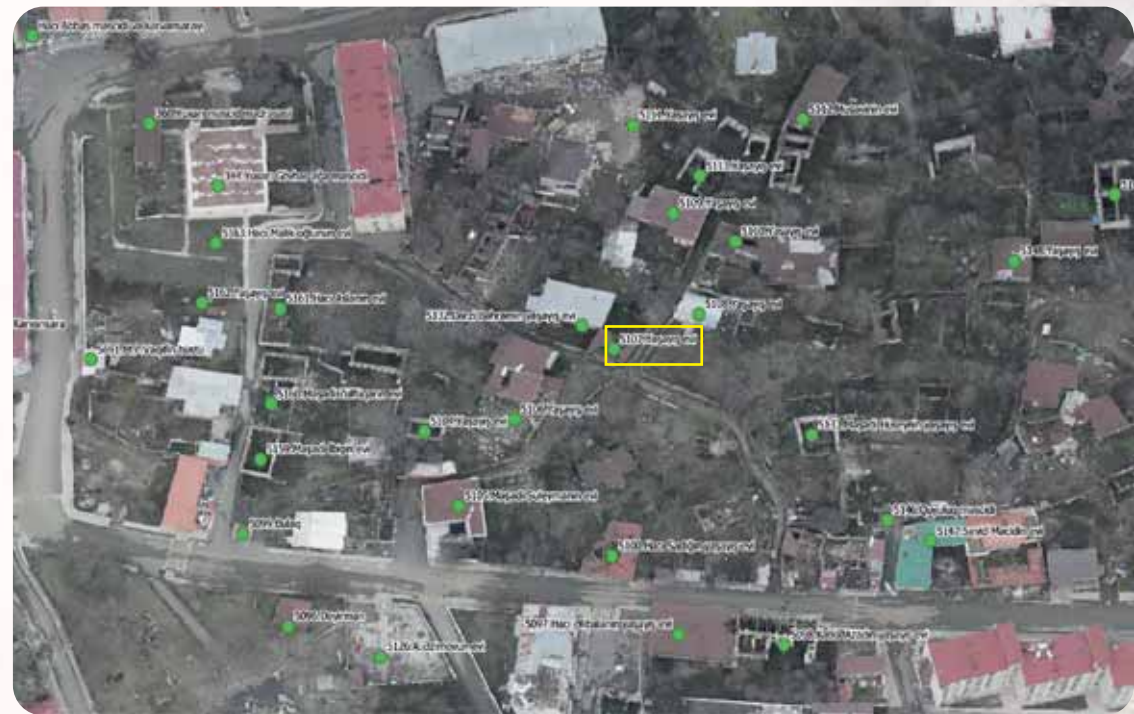
Inventory No.: 5107

Date: 19th century

Importance: Local importance

The house is a two-storey building with a square layout and was built at the intersection of two streets in Julfalar neighbourhood. On the first floor of the facade, which opens to the street, there are large semi-circular arched spans for trading purposes. There is an open balcony on the second floor, with a glazed veranda inside.

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5108

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Şəhərin Culafalar məhəlləsində nisbətən əl-verişli relyefdə inşa edilən ikimərtəbəli binanın memarlıq həlli Şuşanın oxşar tikililərinə xasdır. Küçəyə açılan fasadların pəncərələri nisbətən kiçik həll olunmuş və yarımdairə formalı daş atmalarla tamamlanmışdır. Baş fasadın pəncərələrinin ölçüləri iri qəbul olunmuş və iki tərəfi hamar yonulmuş guşə daşları ilə haşiyələnmişdir.

A house

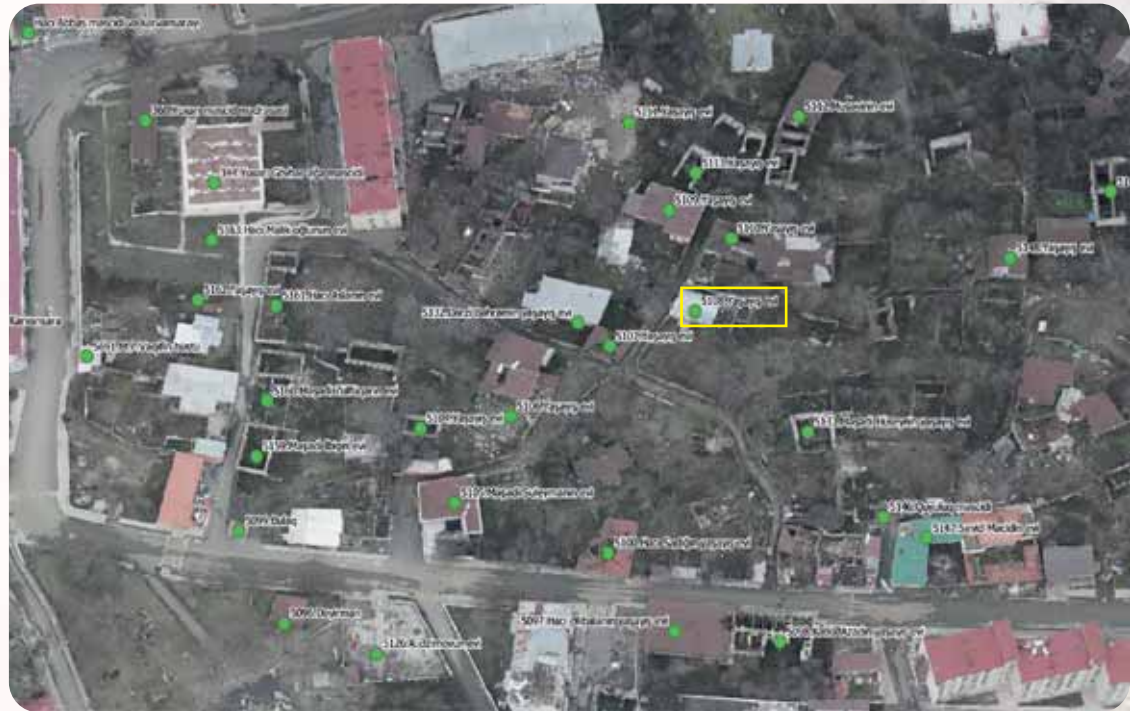
Inventory No.: 5108

Date: 19th century

Importance: Local importance

The architectural design of the two-storey house, which was built on a relatively flat relief in Julfalar neighbourhood, is typical of similar houses in Shusha. The facade windows that look onto the street are relatively small with semi-circular stone lintels. Framed on both sides with hewn cornerstones, the main facade windows are large in size.

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5109

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Sərt relyefdə inşa edilən binanın sağ tərəfi relyefə görə nisbətən aşağı səviyyədə inşa edilmişdir. Pəncərələrin səviyyələri hər iki mərtəbədə fərqlənir. Sal daşlarla haşiyələnmiş giriş qapısından ikinci mərtəbəyə çıxmaq üçün taxta pillə quraşdırılmışdır. Şuşa evlərinə xas olan iç fasadın şüşəbəndlə işlənməsi burada da öz əksini tapmışdır.

A house

Inventory No.: 5109

Date: 19th century

Importance: Local importance

The house was built on a hard terrain. As can be seen from the main facade of the property, the right side of the house was built at a relatively low level due to the relief. The levels of the windows are different on both floors. There is a wooden staircase leading to the second floor from the main entrance door, which is framed by flagstones. As is usual for houses in Shusha, the interior facade of this house also has a glazed balcony.

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5110

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Mürəkkəb plan quruluşu olan yaşayış evi iki perpendikulyar həcmdən ibarətdir. Yerli daşdan inşa edilən yaşayış evi zirzəmisini olmaqla ikimərtəbəlidir. Pəncərələr kiçik həcmli iki tərəfi yonulmuş daşla haşiyələnmiş, atmalar isə iki səviyyəli olmaqla sıralama daşla sivri formada tamamlanmışdır. Bəzi evlərdən fərqli olaraq, baş fasadda ikinci mərtəbədə açıq eyvan quraşdırılmışdır. Daxili həyətdə isə ikinci mərtəbə şüşəbəndlə tamamlanmış və taxta pilləkən quraşdırılmışdır.

A house

Inventory No.: 5110

Date: 19th century

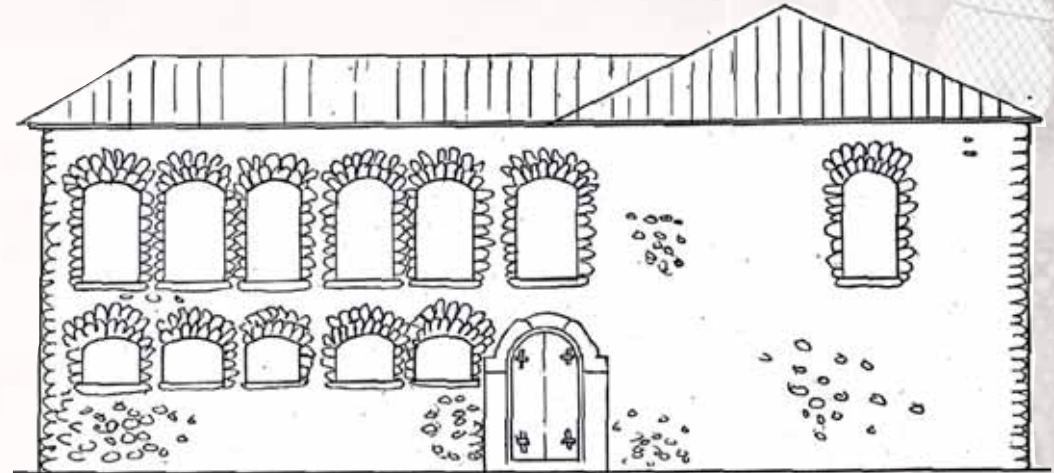
Importance: Local importance

This two-story house has a complex layout and consists of two perpendicular sections. It was built using local stones and has a basement. The windows were framed with small stones hewn at both sides, and the arch-like window lintels are double-rowed. Unlike some houses, the main facade has an open balcony on the second floor. In the courtyard, the second floor had a glazed balcony and a wooden staircase.

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5111

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Sərt relyefdə inşa edilən yaşayış evinin həyat fasadı zirzəmi ilə birlikdə üçmərtəbəli görünsə də, küçə fasadları ikimərtəbəlidir. İç tərəfdə zirzəmi səviyyəsində daş pillələr quraşdırılmışdır. Birinci və ikinci mərtəbə arasında taxta pillə qoyulmuşdur. Fasadlardakı pəncərə və qapı boşluqları iki tərəfi yönəlmiş guşə daşları ilə haşiyələnmişdir. Fasadlar Şuşaya xas olan “tikişdoldurma” üslubu ilə işlənmişdir.

A house

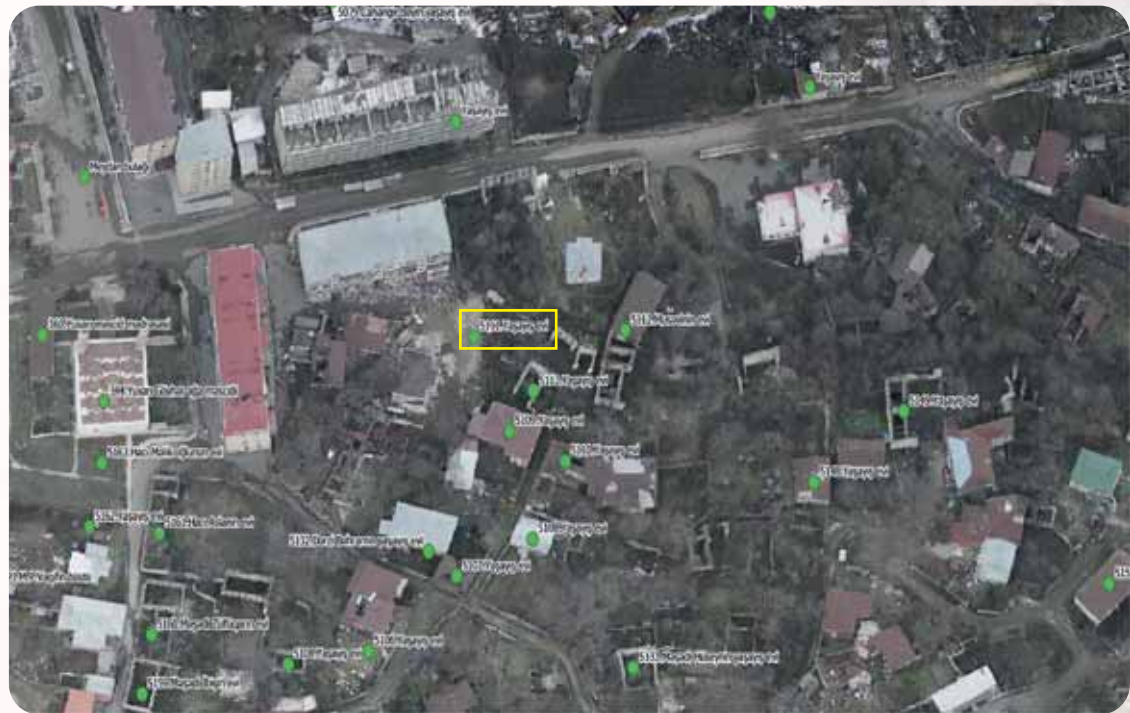
Inventory No.: 5111

Date: 19th century

Importance: Local importance

Although the courtyard facade of the house, which was built in a hard terrain, looks like a three-story house with a basement, its street facades are two-story. At the basement level, stone steps were installed in the courtyard. There is a wooden staircase between the first and second floors. The window and door openings on the facades were framed with cornerstones, which were hewn on both sides. The facades of the house were built in a style that is peculiar to Shusha by using filled joints methodology.

Musəvinin evi

Abidənin inventar №-si: 5112

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Culfalar məhəlləsinin nisbətən yumşaq relyefində tikilən Musəvinin yaşayış evi Şuşaya xas olan ənənəvi plan quruluşuna malikdir. İki hissədən ibarət olan binanın şimal tərəfindəki hissə ilə şərq tərəfindəki hissə arasında şüşəbənd işlənmiş və taxta pillə quraşdırılmışdır. Pəncərələr iki tərəfi yonulmuş sal daşlarla haşiyələnmiş və sivri atmalarla tamamlanmış, eləcə də döymə metal barmaqlıqlarla örtülmüşdür.

Musavi's house

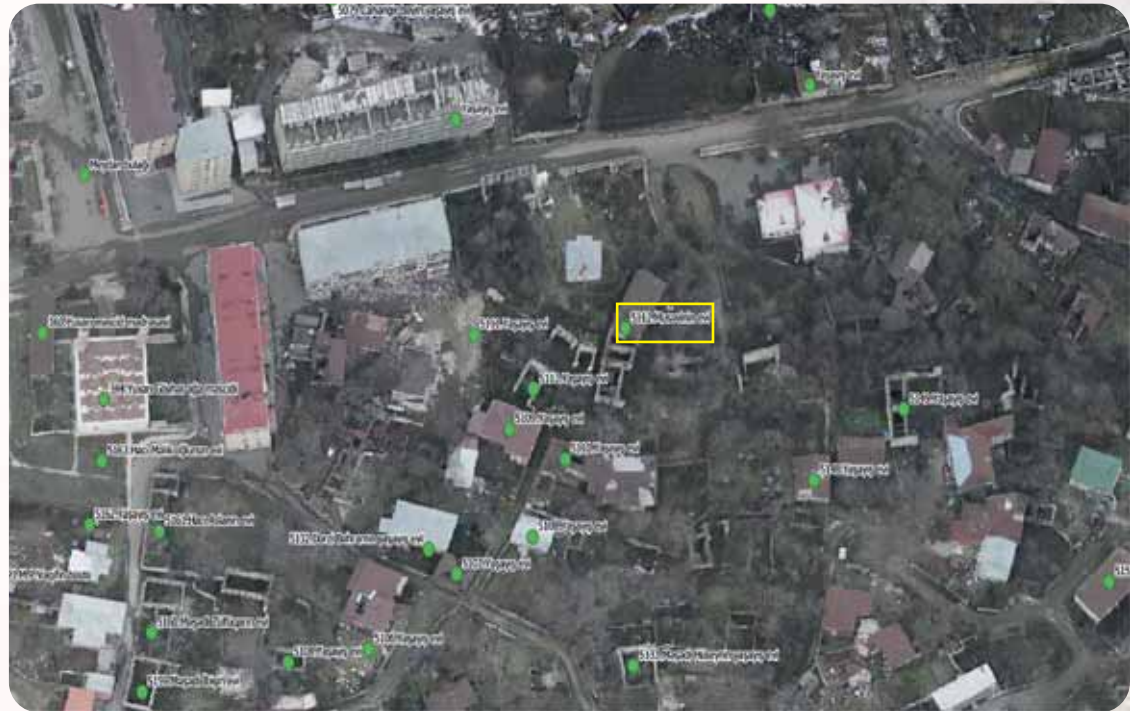
Inventory No.: 5112

Date: 19th century

Importance: Local importance

Musavi's house, built in the relatively flat relief of Julfalar neighborhood, has a traditional Shusha-style layout. There is a glazed balcony and a wooden staircase between the sections of the north and east parts of the two-sectional house. The windows with arch-like lintels were framed using flagstones cut on both sides and were secured with forged metal gratings.

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5113

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Şuşanın Culfalar məhəlləsində yumşaq relyefdə inşa edilən yaşayış evi ikimərtəbəlidir. Birinci mərtəbəsi relyefə görə yarım zirzəmi halda olsa da, həyat tərəfdən ikimərtəbəlidir. İriölçülü pəncərələr yonulmuş guşə daşları ilə haşiyələnmiş və bütöv sivri formalı daş atmalar ilə tamamlanmış, eləcə də döymə metal barmaqlıqlarla qapanmışdır.

A house

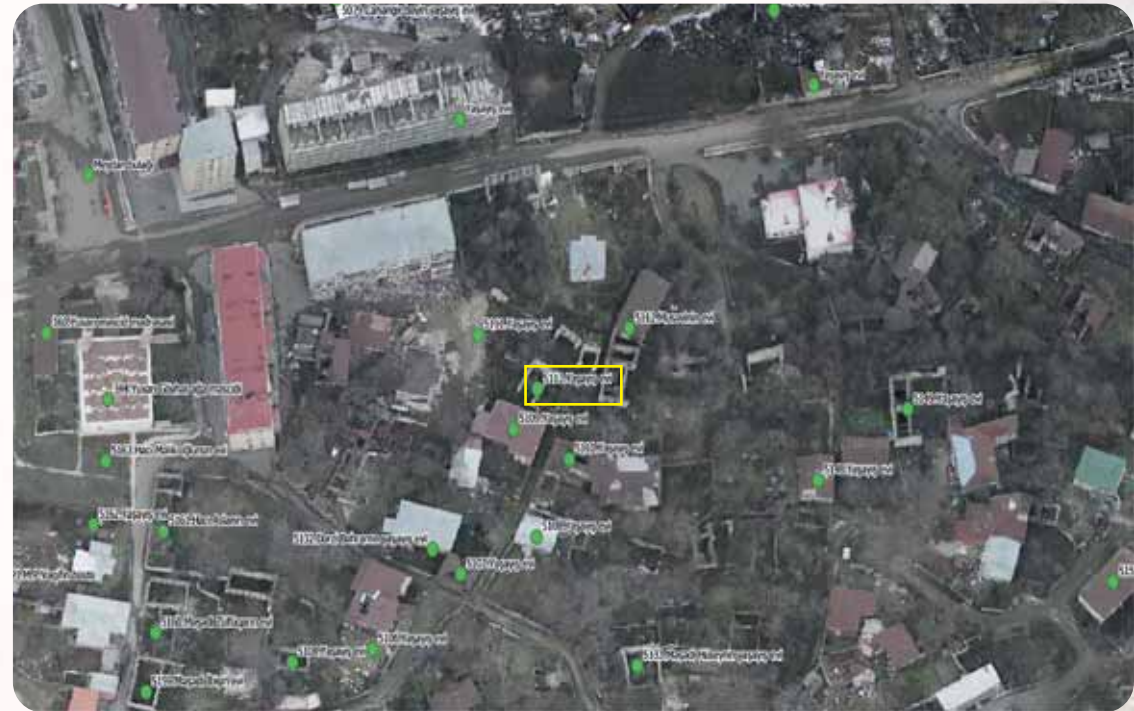
Inventory No.: 5113

Date: 19th century

Importance: Local importance

A two-storey residential house was built on a flat relief in Julfalar neighbourhood of Shusha. Although the first floor looked like a semi-basement due to the terrain, it had two floors on the courtyard side. The large windows were framed with hewn cornerstones, had arch-like lintels and were secured with forged metal gratings.

Hacı Məmməd Bağırın yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5114

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Mərdinli məhəlləsinin kənarında yerləşən Hacı Məmməd Bağırın yaşayış evi ikimərtəbəli, zirzəmi binadır. Rasta Bazara paralel küçədə inşa edilən binanın qapı, pəncərə və eyvanlarının həlli xüsusi zövqlə işlənmişdir. Birinci mərtəbədəki iriölçülü açırmalar buranın ticarət məqsədilə tikildiyini göstərir. Keçidə maneə yaranmaması üçün döngədə tikilən binanın birinci mərtəbəsinin tini 45 dərəcə kəsimlə tikilmişdir.

Haji Mammad Baghir's house

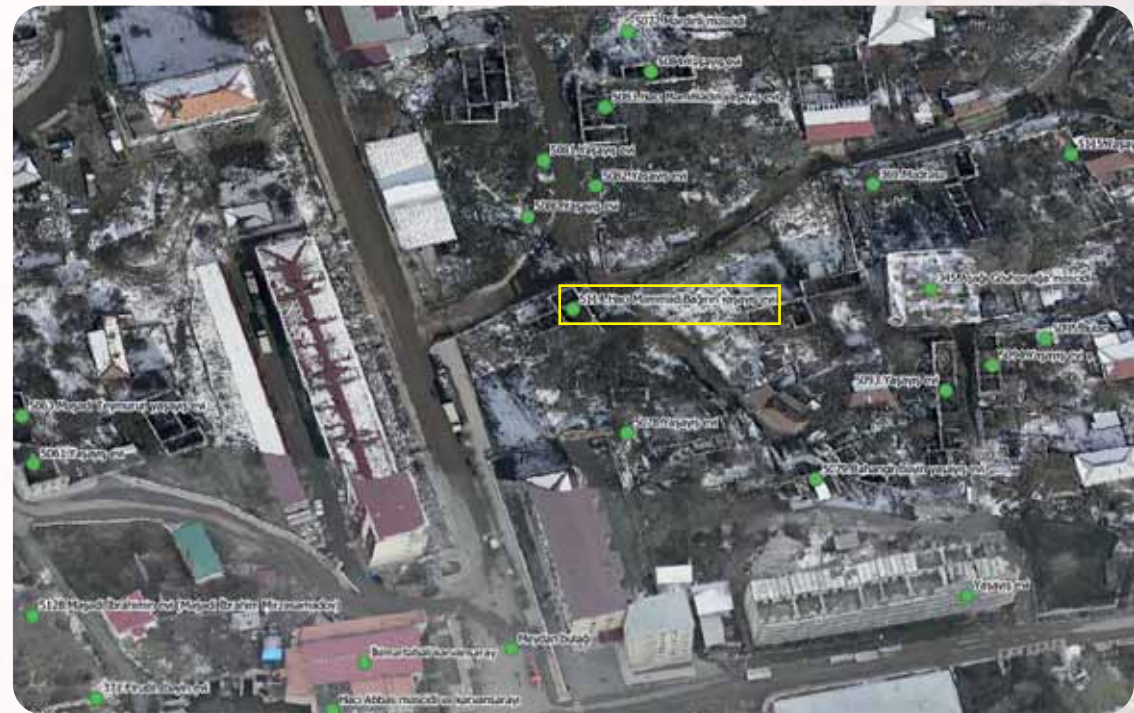
Inventory No.: 5114

Date: 19th century

Importance: Local importance

Haji Mammad Baghir's house is located on the outskirts of Mardinli neighbourhood; it is a two-story building with a basement. The balconies, doors and windows of the house, which is located on the street parallel to Rasta Bazaar, were uniquely decorated with a special touch. The large spans or openings on the first floor indicate that it was built for commercial purposes. The corner of the first floor of the house, which was deliberately built on the corner of the street, so as not to hinder the street crossing, has a 45-degree angle.

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5115

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Hacı Yusifli məhəlləsinin şimal tərəfində tacir Hacıyevin sifarişi ilə inşa edilən bina ikimərtəbəlidir. Bəzi Şuşa evlərində olduğu kimi evə giriş xüsusi zövq və naxışlarla bəzədilmiş alaqaqıdandır. Binanın fasadlarının bəsit işlənməsinə baxmayaraq, iç fasad daha dəbdəbəli və zəngin həll edilmişdir. İkinci mərtəbədəki şüşəbənd və taxta pillələr, metal döymə məhaccərlər fasada xüsusi gözəllik verirdi.

A house

Inventory No.: 5115

Date: 19th century

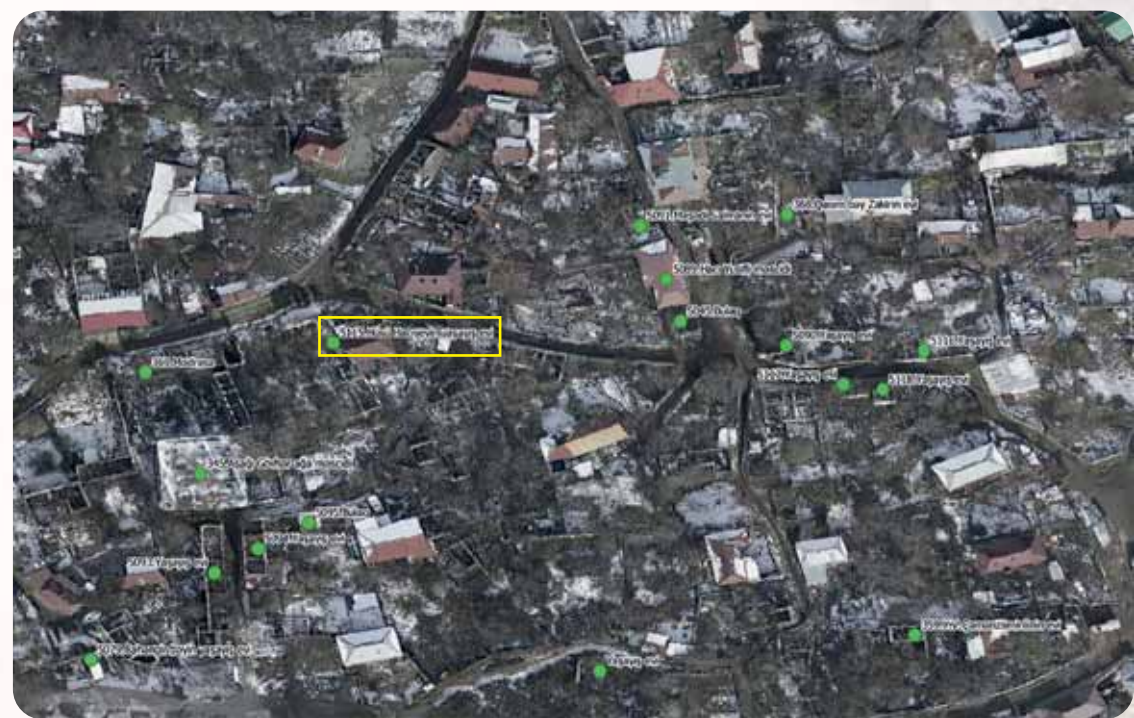
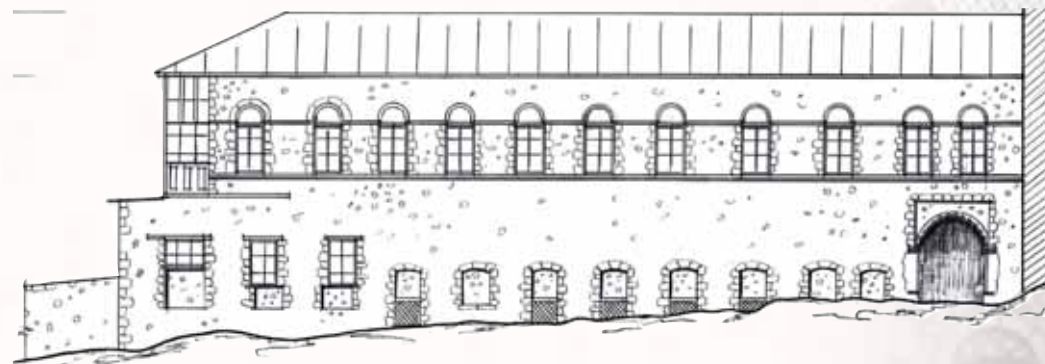
Importance: Local importance

The house is a two-story building and was built by the order of merchant Hacıyev on the northern part of Haji Yusifli neighbourhood. As in some Shusha houses, the entrance is through a main access door, which was uniquely decorated with a special touch and designs. Despite the simplicity of its external facade, the house has a luxurious and rich interior. A glazed balcony and wooden stairs with forged metal railings on the second floor gave a special beauty to the facade.

Arxiv/Archive

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5117

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Hacı Yusifli məscidinin yaxınlığında inşa edilən birmərtəbəli binanın özünəməxsus plan quruluşu vardır. Yaşayış evi iç-içə iki otaq və baş otaqdan ibarətdir. İç tərəfdə iki hissənin arasında yaradılmış boşluq isə açıq eyvan kimi həll olunmuşdur. Pəncərələr kobud yonulmuş guşə daşları ilə haşiyələnmiş və sivri daş örtüyü ilə tamamlanmışdır.

A house

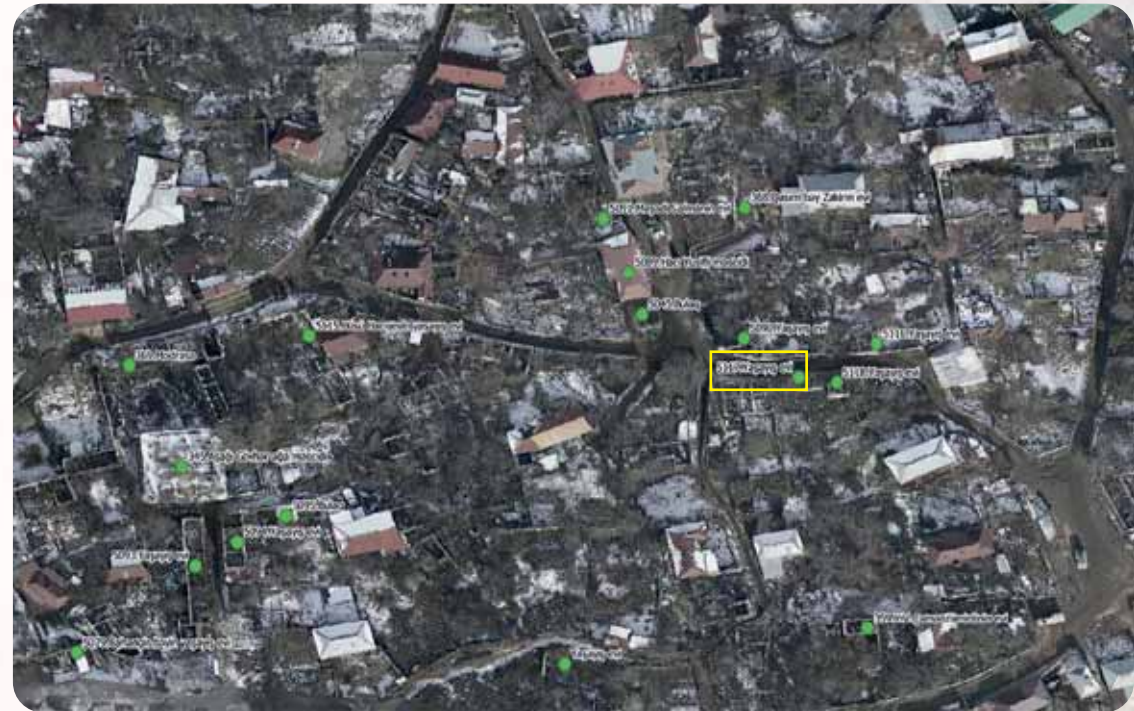
Inventory No.: 5117

Date: 19th century

Importance: Local importance

This one-story house was near the Haji Yusifli mosque and has a unique layout. The house consists of two walk-through and one main rooms. The empty space between the two interior sections turned into an open balcony. The windows were framed with roughly hewn cornerstones and finished with an arc-like stone cover.

Məşədi Zeynal Hətəmovun evi

Abidənin inventar №-si: 5119

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Şuşa tacirlərindən olan Məşədi Zeynal Hətəmovun sifarişi ilə tikilən bina sərt relyefdə olduğundan baş fasad ikimərtəbəli kimi görsənir, iç fasad isə zirzəmi də nəzərə alınmaqla üçmərtəbəlidir. Fasadlar təmiz yonulmuş guşə daşları ilə haşiyələnmişdir. Düzbucaqlı plan quruluşu olan binanın pəncərə və qapı açırmaları təmiz yonulmuş guşə daşları ilə həll edilmiş və döymə metal barmaqlıqlarla tamamlanmışdır.

Mashadi Zeynal Hatamov's house

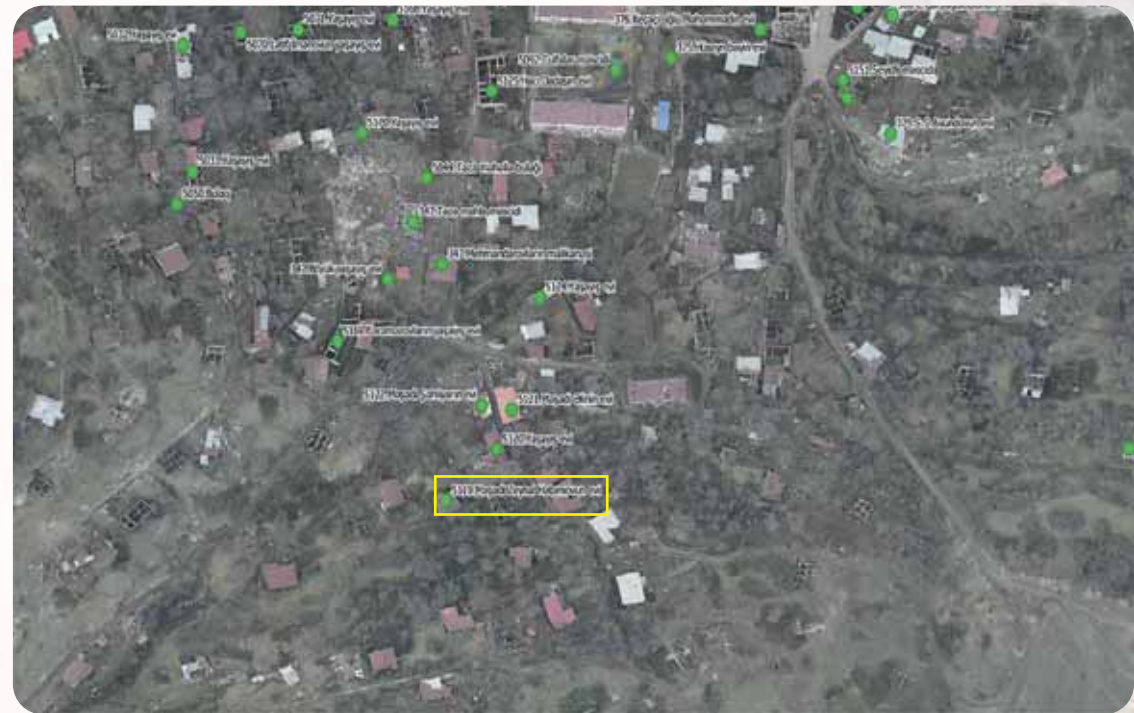
Inventory No.: 5119

Date: 19th century

Importance: Local importance

The house was built by the order of Mashadi Zeynal Hatamov, a merchant from Shusha. Although the property looks like a two-story building due to the rough terrain from the street side, the house is a three-story, including its basement, as may be witnessed inside. The facades are framed with hewn cornerstones. The house has a rectangular layout and its window and door spans are decorated with hewn cornerstones and secured with forged metal grating.

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5120

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Nisbətən hamar relyefdə inşa edilən bina yarım zirzəmisini ilə birlikdə üçmərtəbəli kimi həll edilmişdir. Zirzəminin hündürlüyü yüksək götürüldüyündən buranın mərtəbə kimi istifadə olunduğunu görürük. Ənənəvi olaraq pəncərə ətrafı və binanın tirləri yonma guşa daşları ilə həll edilmişdir. İç həyətdə ikinci mərtəbədəki şüşəbənd və taxta pilləkən fasadda xüsusi kontrast yaradır.

A house

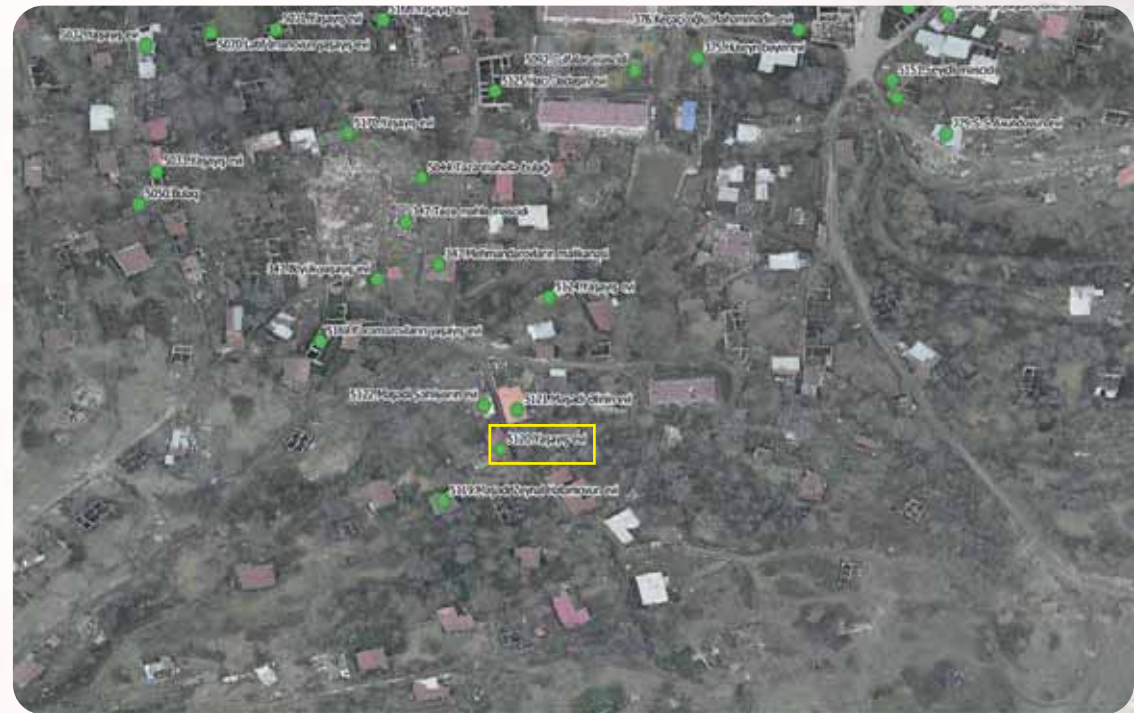
Inventory No.: 5120

Date: 19th century

Importance: Local importance

The house was built on favorable terrain as a three-story building with a semi-basement; due to the high height of the basement, it was used as a living space. As tradition dictates, the window frames and corners of the house were decorated with hewn cornerstones. In the courtyard, a glazed balcony and wooden stairs on the second floor create a striking contrast with the facade.

Məşədi Əlinin evi

Abidənin inventar №-si: 5121

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Məşədi Əlinin evi Şuşanın tarixi Köçərli məhəlləsində yerləşir. Üçmərtəbəli inşa olunan yaşayış evinin birinci mərtəbəsi-zirzəmi hissəsi anbar kimi istifadə olunmuşdur. Birinci və ikinci mərtəbələr şüşə aynabəndlə əhatə olunmuşdur. İkinci mərtəbənin yan hissəsində Şuşanın yaşayış evləri üçün ənənəvi olan taxtadan eyvan yerləşdirilmişdir.

Mashadi Ali's house

Inventory No.: 5121

Date: 19th century

Importance: Local importance

The house of Mashadi Ali is located in Kocharli, a historical neighborhood of Shusha. The ground floor, a basement, of the three-story house was used as a warehouse. The first and second floors have glazed balconies. On the outside of the second floor there is a wooden balcony, which is common on Shusha houses.

Hacı Dadaşın evi

Abidənin inventar №-si: 5125

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Təzə məhəllənin şərq tərəfində, Köçərlilər küçəsində inşa edilən tacir Hacı Dadaşın evi ikimərtəbəlidir. Birinci mərtəbədəki küçəyə açılan pəncərələrin iriölçülü olması bu yerləşmələrin ticarət üçün nəzərdə tutulduğunu göstərir. Küçəyə açılan irihəcmli daşlarla haşiyələnən giriş qapısından taxta pillələrlə ikinci mərtəbəyə qalxmaq mümkündür. İç həyətdə birinci mərtəbə taxta sütunlarla eyvan kimi həll olunsa da, ikinci mərtəbə şüşəbəndlə tamamlanmışdır.

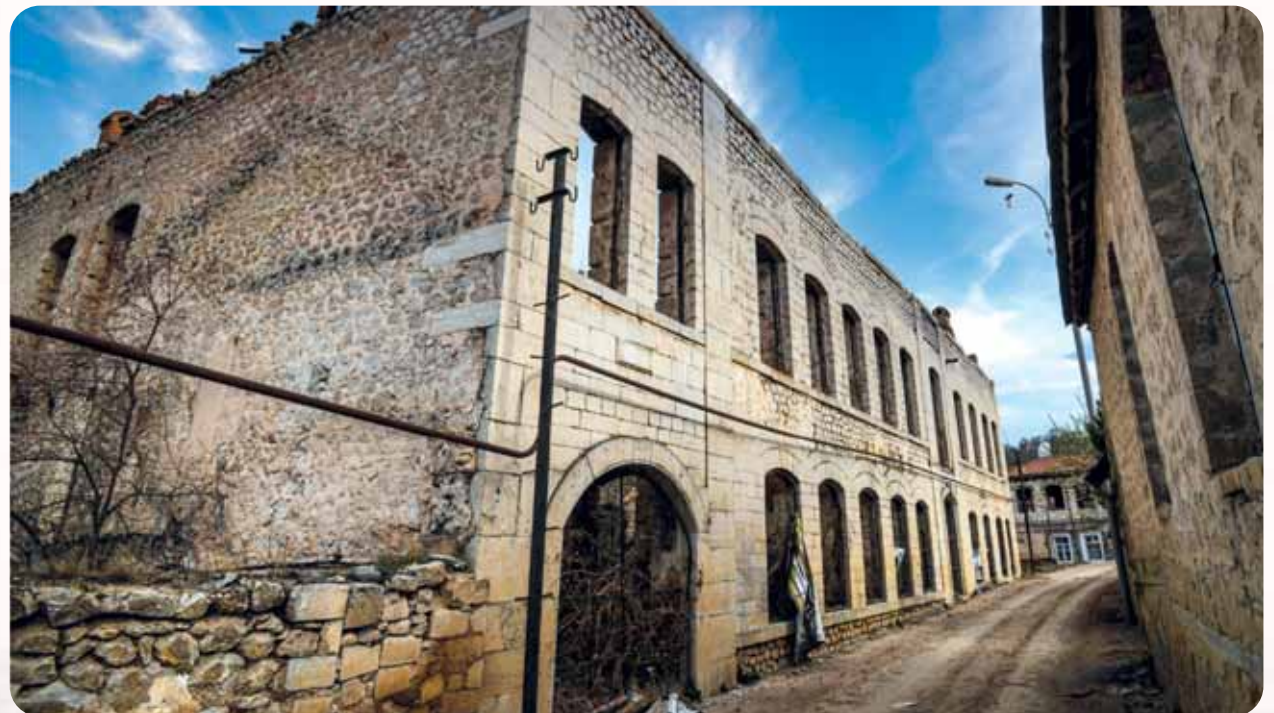
Haji Dadash's house

Inventory No.: 5125

Date: 19th century

Importance: Local importance

The two-story house of merchant Haji Dadash was built on Kocharlilar Street, which is located on the east side of Taza neighbourhood. The large size of the windows on the first floor that look onto the street indicate that these rooms were designed for trade. It is possible to climb to the second floor by wooden stairs from the entrance door opening, which is bordered by large stones and looks onto the street. In the courtyard, the first floor has a balcony with wooden columns, while the second floor is completed with a glazed balcony.

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Məşədi Hüsünün yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5133

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Şuşa tacirlərindən olan Məşədi Hüsünün yaşayış evi XIX əsrin sonlarında tikilmişdir. Relyefə nəzərən küçə tərəfdən bir mərtəbə yarım kimi görsənməsinə baxmayaraq, iç tərəfdən bina ikimərtəbəlidir. Mürəkkəb plan quruluşu olan binanın bir hissəsində bişmiş kərpiclə qurulmuş tağlı zirzəmi vardır. Yonma guşə daşlarının və mürəkkəb şüşəbəndin işlənməsi ilə ənənəvi tikinti forması saxlanılmışdır.

Mashadi Husu's house

Inventory No.: 5133

Date: 19th century

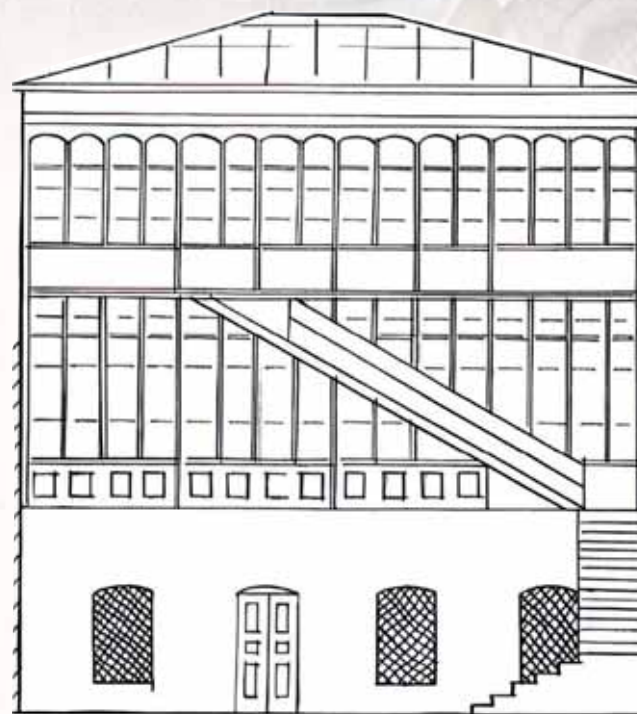
Importance: Local importance

The house of Mashadi Husu, a merchant from Shusha, was built in the late 19th century. Although the house looks like a one-and-a-half-story building due to the terrain from the street side, the house is a two-story one, as may be witnessed inside. In one part of the building, which has a complex layout, there is an arched basement built of baked bricks. The traditional form of construction has been preserved thanks to hewn cornerstones and intricate glazed balcony.

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Bəhmən Mirzənin yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5141

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Qacar nəslindən olan Bəhmən Mirzənin yaşayış evi Köçərlilər məhəlləsinin aşağısında "əringəldi" yolunun üstündə inşa edilmişdir. Düzbucaqlı plan quruluşu olan bina ikimərtəbəli tikilmişdir. Binanın cənub tərəfindən divar boyu taxta pilləkən quraşdırılmış və pillələrin üstü xüsusi damla örtülmüşdür. Pəncərə və qapuların ətrafı, binanın tinləri yonma guşə daşları ilə işlənmişdir.

Bahman Mirza's house

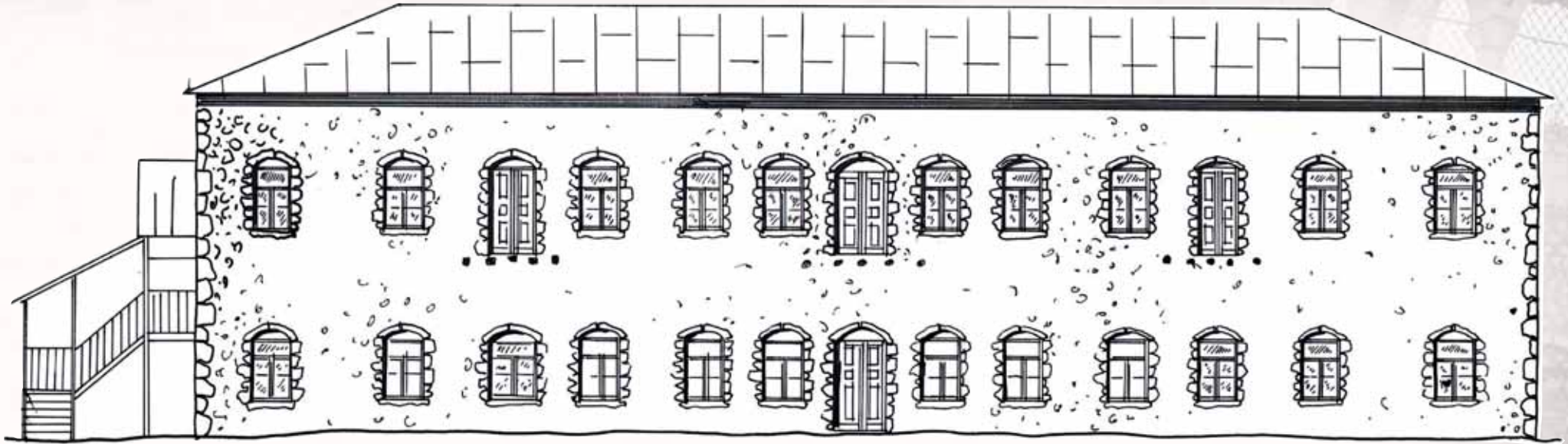
Inventory No.: 5141

Date: 19th century

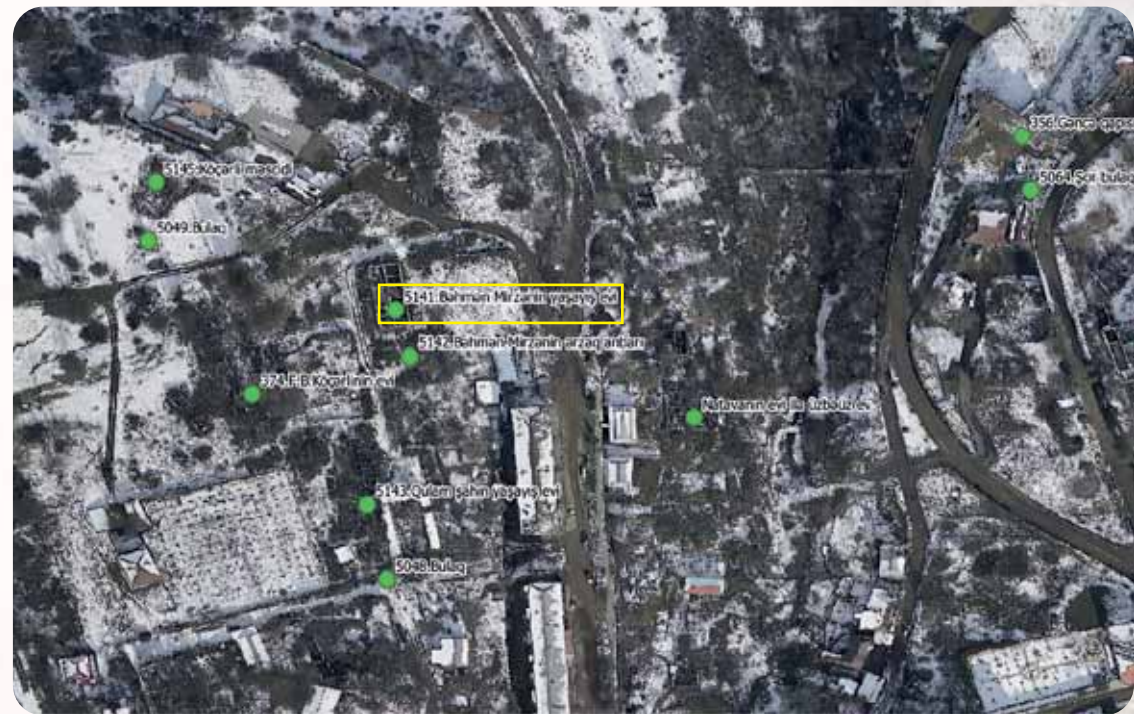
Importance: Local importance

The house of Bahman Mirza, a descendant of Gajar, was built on the "eringeldi" road below Kocharliler neighbourhood. The two-story building has a rectangular layout. On the south side of the building, a wooden staircase covered with a special roof, was installed along the wall. The frames of the windows and doors, as well as the corners of the building were decorated with hewn cornerstones.

Arxiv/Archive

Köçərli məscidi

Abidənin inventar №-si: 5145

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Köçərli məscidi eyni adda olan məhəllənin ərazisində inşa edilmişdir. Digər məhəllə məscidlərindən fərqli olaraq, Köçərli məscidinin baş fasadı çoxsaylı dairəvi daş sütunlar və sivri daş atmalarla həll olunmuşdur. Üç hissədən ibarət olan məscidin orta ən iri hissəsi kişilərin ibadət yeri, şimal tərəfdəki hissə qadınların ibadət yeri, cənub tərəfdəki hissə isə idarə binası kimi istifadə olunmuşdur.

Kocharli mosque

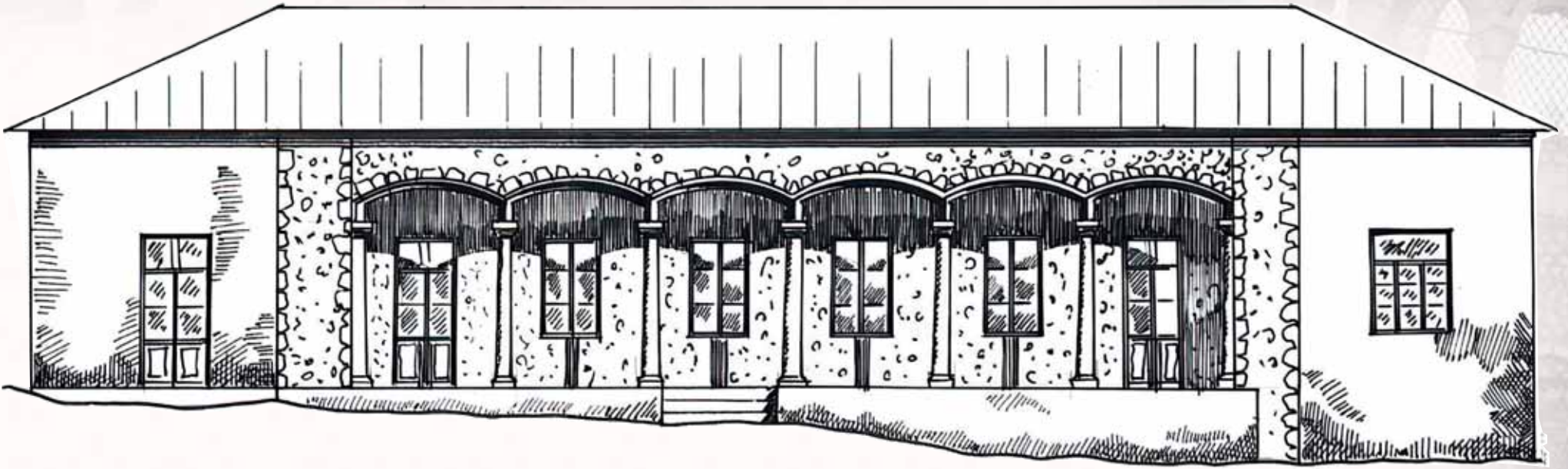
Inventory No.: 5145

Date: 19th century

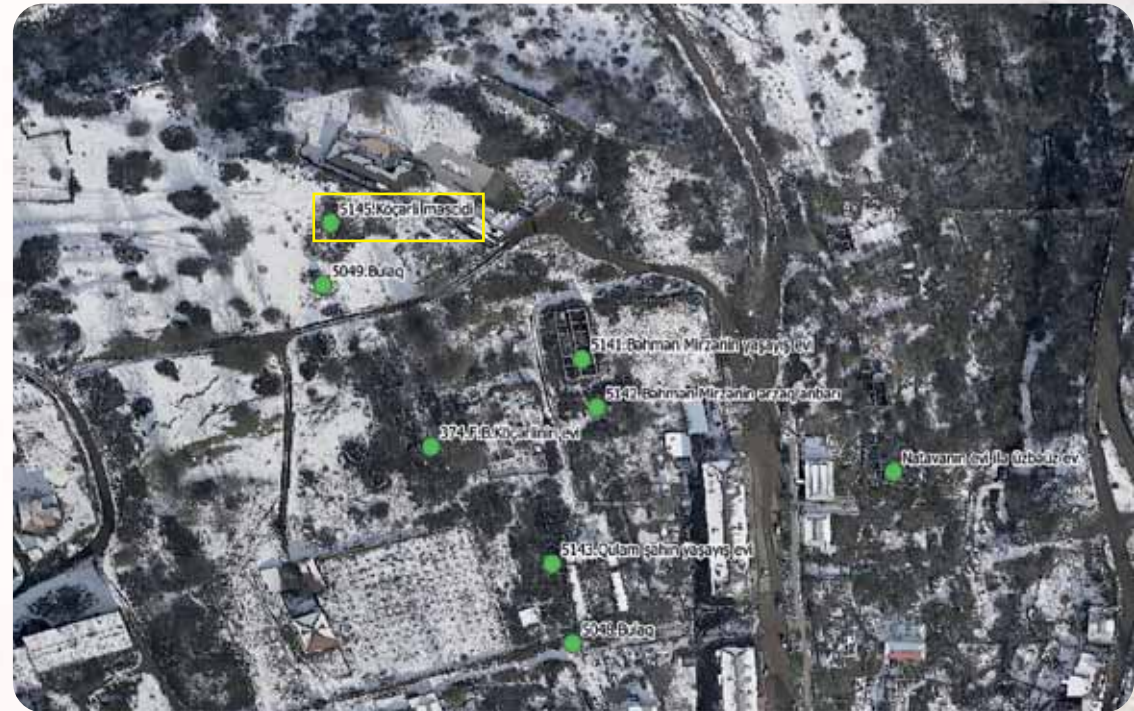
Importance: Local importance

Kocharli mosque was built in the neighborhood of the same name. Unlike other neighborhood mosques, the main facade of the Kocharli mosque had numerous round stone columns and stone arcs. The middle section of the three-section mosque was used as a place of worship for men, the section on the north as a place of worship for women, and the section on the south as an administrative building.

Arxiv/Archive

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5148

Tarixi: XVIII-XIX əsrlər

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

XVIII əsrin sonu-XIX əsrin əvvəllərində inşa edilən ənənəvi yaşayış evlərindən olan bina iç-içə iki otaqdan və bir baş otaqdan ibarətdir. Sadə fasad həlli olan binanın pəncərə ətrafı və tirləri kobud yonulmuş guşə daşları ilə həll olunmuş, pəncərələr döymə metal barmaqlıqlarla bağlanmışdır. Dam örtüyü ağac konstruksiya ilə həll edilmiş və kirəmitlə örtülmüşdür.

A house

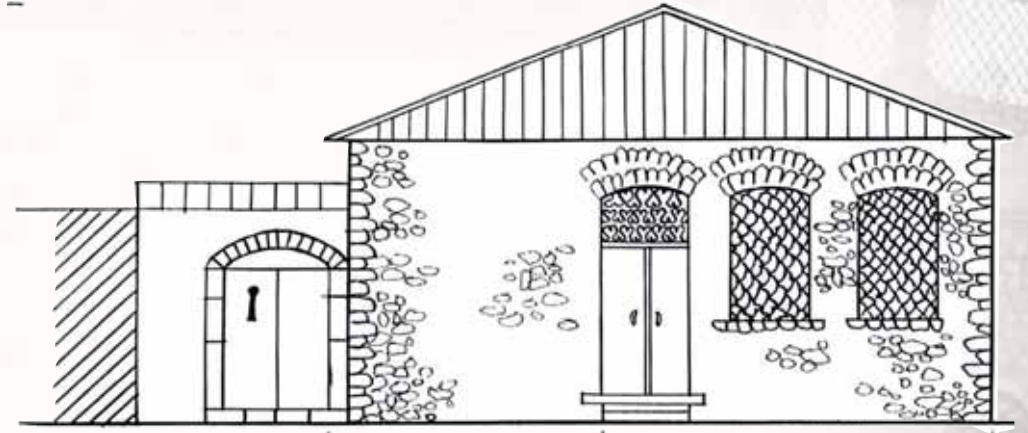
Inventory No.: 5148

Date: 18th and 19th centuries

Importance: Local importance

The house was built in the late 18th and early 19th centuries; a traditional residential house, it consists of two walk-through rooms and a main room. The house has a simple facade and its corners and the frames of the windows are covered with rough-hewn cornerstones, and the windows are secured with forged metal gratings. The wooden roof of the house is covered with ceramic tiles.

Seyidli məscidi

Abidənin inventar №-si: 5151

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Şuşanın aşağı hissəsində, Cıdır yolunun şərq tərəfində sərt relyefdə inşa edilən Seyidli məhəllə məscidi bir ibadət zalından ibarətdir. Şuşa tikinti üslubu qorunub saxlanaraq, baş fasad-qərb fasad iri pəncərələrlə həll edilmişdir. Şimal tərəfdən qadınlar üçün ibadət yeri düzəldilmiş və oradan güldəstəyə taxta pilləkən qoyulmuşdur. Digər məhəllə məscidləri kimi Seyidli məscidinin də azan verilən yeri damdakı güldəstədən həyata keçirilirdi.

The Seyidli mosque

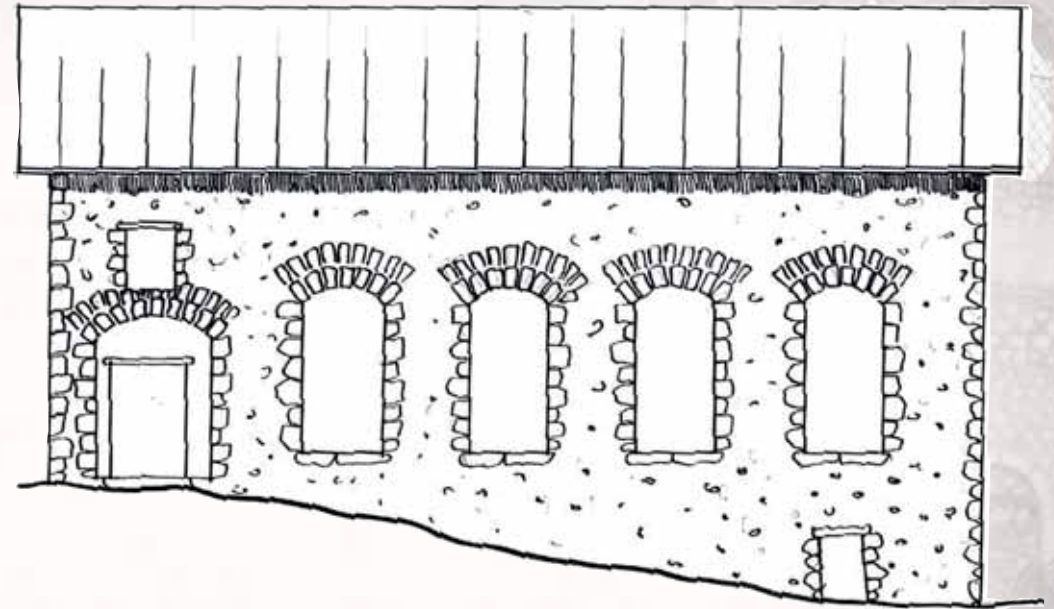
Inventory No.: 5151

Date: 19th century

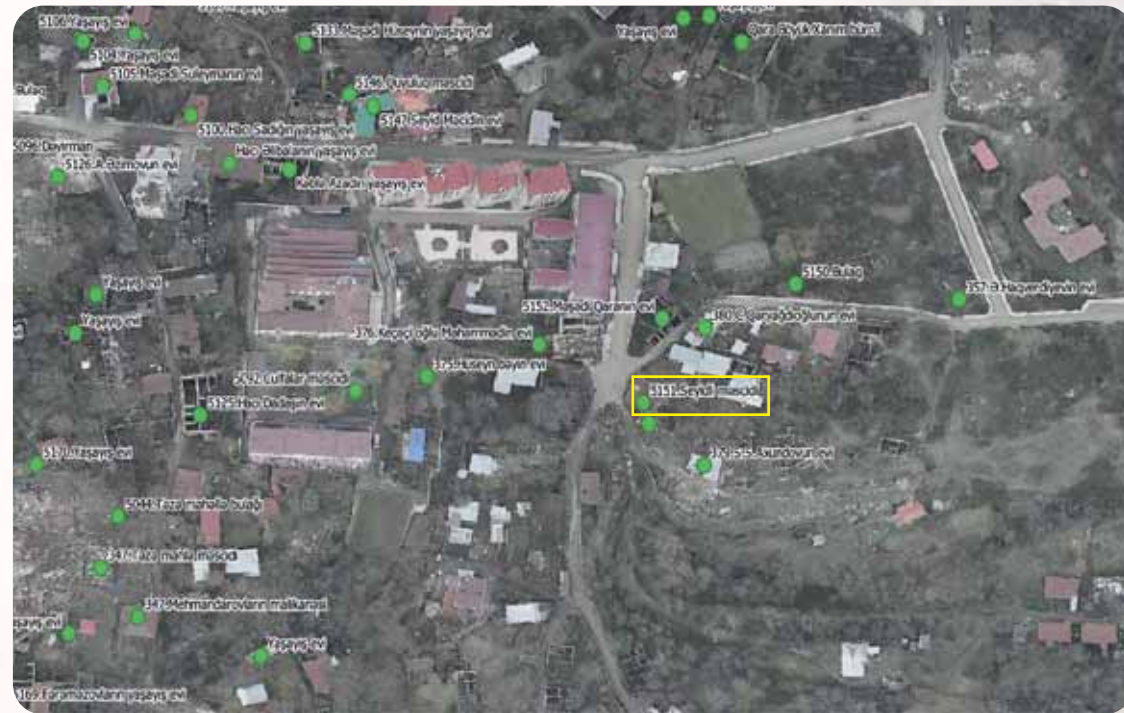
Importance: Local importance

The mosque was built on a hard terrain in Seyidli neighbourhood in the lower part of Shusha, which is on the eastern side of the famous Jydyr road. It has only one prayer hall. The mosque was constructed by preserving design features common to Shusha; the main west facade has large windows. A prayer room for women was built on the north side, from where a wooden staircase leads you to the tower (minaret). Similar to other neighbourhood mosques, the roof of Seyidli Mosque also has a tower (minaret) to call the faithful to prayer (adhaan).

Arxiv/Archive

Məşədi Qaranın evi

Abidənin inventar №-si: 5152

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Seyidli məhəlləsinin ən böyük yaşayış evlərindən biri olan Şuşalı tacir Məşədi Qaranın sifarişi ilə tikilən yaşayış evi ikimərtəbəli zirzəmi ilə mürəkkəb plan quruluşuna malikdir. Binanın baş fasadı daxili həyətdə, iç fasadı isə çöl həyətdə açılır. Baş fasadda ikinci mərtəbədə eyvan quraşdırılmışdır. İç fasadda isə perimetr boyu birinci mərtəbədə sütunlu eyvan, ikinci mərtəbədə isə şüşəbənd quraşdırılmışdır. Pəncərələrin və qapıların ətrafları, binanın tirləri ənənəvi olaraq yonma guşə daşları ilə həll olunmuşdur.

Mashadi Gara's house

Inventory No.: 5152

Date: 19th century

Importance: Local importance

It is one of the largest residential buildings in Seyidli neighbourhood. This two-story house with a basement was built by the order of Mashadi Gara, a Shusha merchant. It has a complex layout ; the main façade of the building opens to the inner courtyard, while the inner façade opens to the outer courtyard. The main façade had a balcony on the second floor. On the inner facade, there is a balcony with columns on the first floor along the perimeter, and there is a glazed balcony on the second floor. The window and door frames, as well as the corners of the building are traditionally decorated with hewn cornerstones.

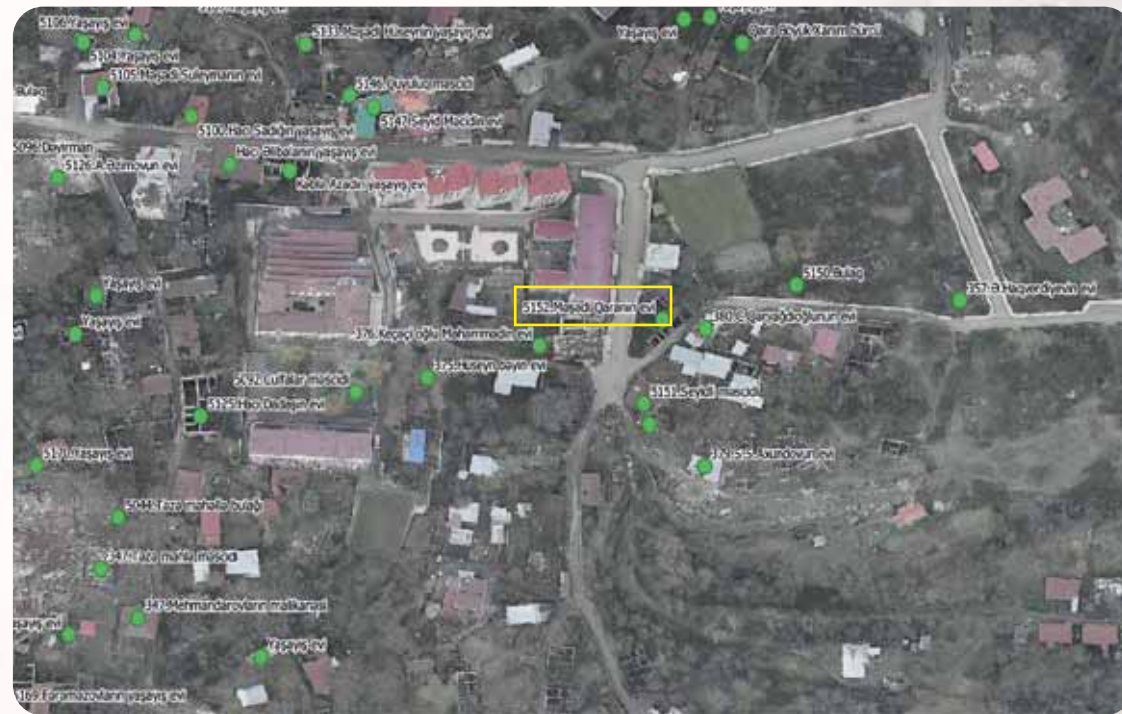

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Zöhrabbəyovun yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5156

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Şuşanın tanınmış varlı bəylərindən olan Zöhrabbəyovların sifarişi ilə inşa edilən bu bina üçmərtəbəli olmaqla şəhərin ən görünlü yerlərindən birində yerləşir. Xüsusi zövqlə tikilmiş binanın çöl fasadının bəsit olmasına baxmayaraq, iç fasadı bir o qədər gözəl və zəngin həll olunmuşdur. İkinci mərtəbədə iriölçülü şəbəkəli pəncərə qoyulmuş, şüşəbənd quraşdırılmış və binanın şimal tərəfində sanitariya qovşaqları inşa edilmişdir. Ənənəyə sadıq qalaraq tirlər yonulmuş quş daşları ilə işlənmişdir.

Zohrabbeyov's house

Inventory No.: 5156

Date: 19th century

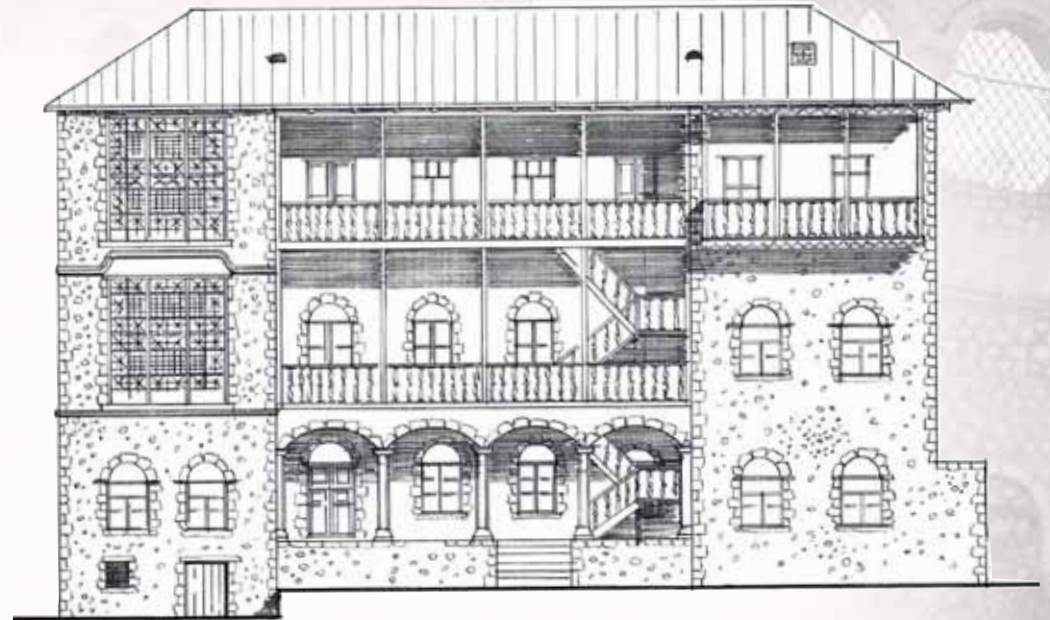
Importance: Local importance

Built by the order of the Zohrabbeyovs, one of the famous and rich beys of Shusha, this three-story house is located in one of the most picturesque places of the city. Despite the simplicity of its external facade, the house has a splendid and rich interior; there is a large shebeke window and a glazed balcony on the second floor. Sanitary conveniences are located in the north part of the house. As tradition dictates, all corners of the house were decorated with hewn cornerstones.

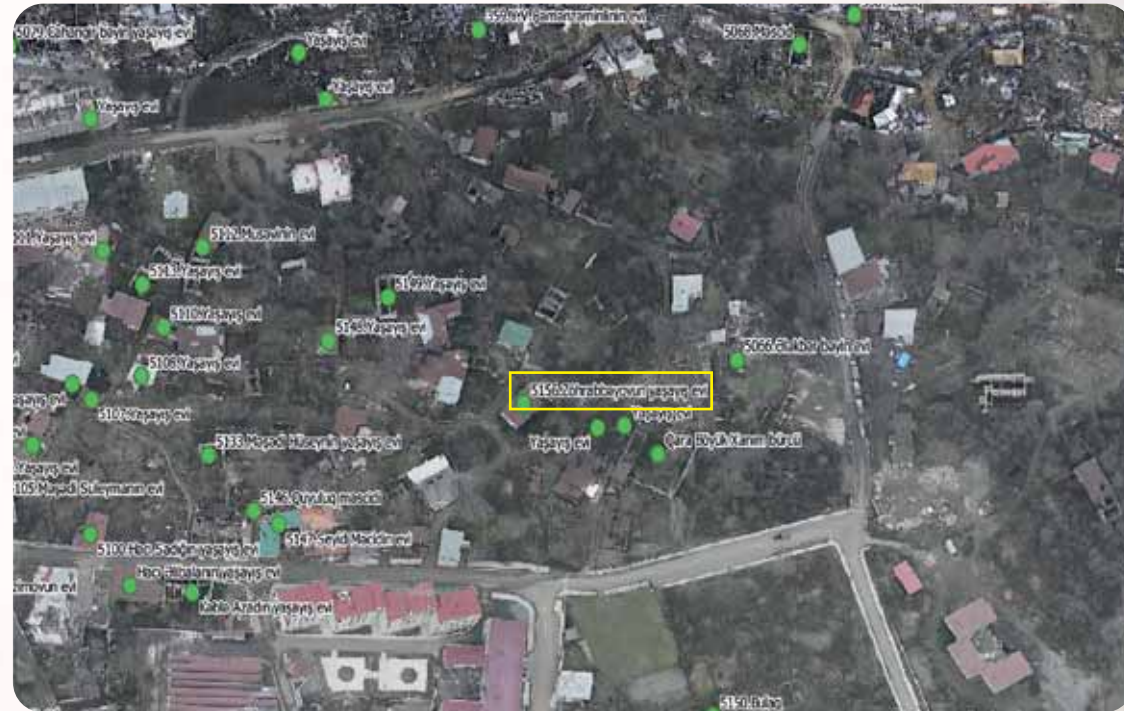

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Məşədi İbişin evi

Abidənin inventar №-si: 5159

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Şuşanın mərkəzində inşa edilən Şuşa taciri Məşədi İbişin evi küçə tərəfdən kürsülü birmərtəbəli görünsə də, həyat tərəfdən iki mərtəbəlidir. Şuşaya xas olan ənənəvi memarlıq üslubunda tikilən binanın baş fasadındakı pəncərələr iki tərəfi yonulmuş guşə daşları ilə işlənmiş, giriş qapısı isə sadə en kəsiyi olan haşiyə ilə tamamlanmışdır. Birinci mərtəbə çöl həyətdən görünən şüşəbəndli eyvanla tamamlanmışdır.

Mashadi Ibish's house

Inventory No.: 5159

Date: 19th century

Importance: Local importance

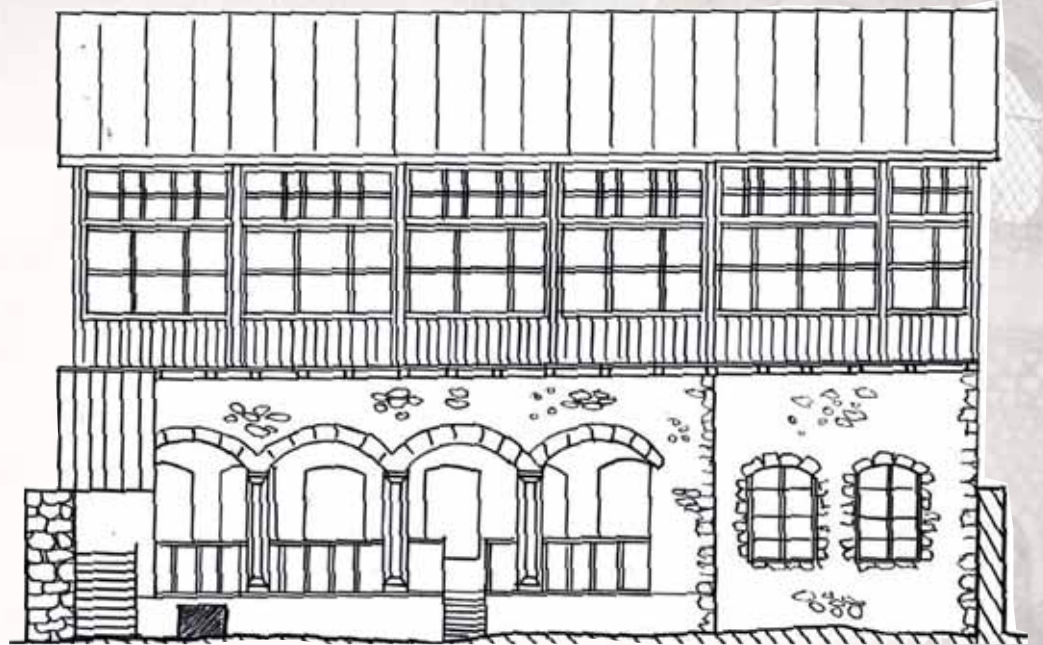
The house of Mashadi Ibish, a merchant from Shusha, was built in the centre of Shusha. Although the house looks like a one-and-a-half-story building due to its terrain from the street side, the house is a two-story one, as may be witnessed inside. The windows on the main facade of the house, built in the traditional architectural style typical of Shusha, are decorated with cornerstones hewn on both sides. The entrance door's frame has a simple cross-section. The first floor has a glazed balcony, which could see from the courtyard.

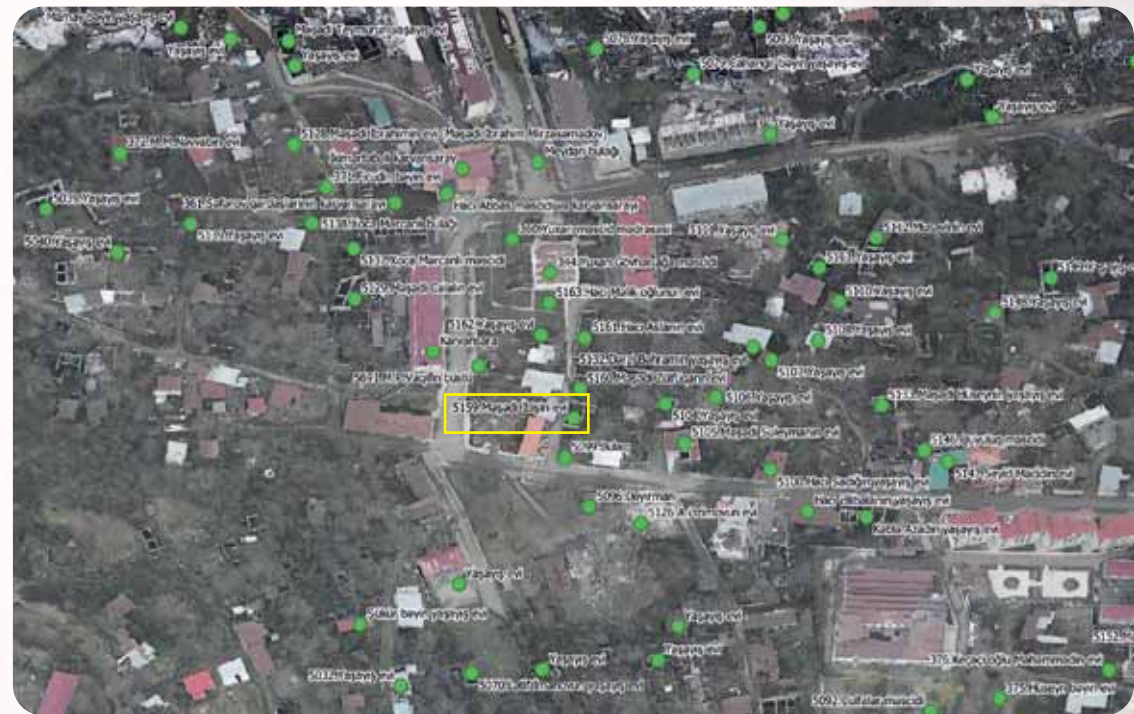

Arxiv/Archive

شوشا

Arxiv/Archive

Məşədi Zülfüqarın evi

Abidənin inventar №-si: 5160

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Düzbucaqlı plan quruluşu olan tacir Məşədi Zülfüqarın evi digər Şuşa evlərinə xas olmaqla küçə tərəfdən birmərtəbəli, həyat tərəfdən ikimərtəbəli görsənir. Fasad tirləri və pəncərə ətrafı yonma guşə daşları ilə işlənmiş, atmalar isə sivri formada həll olunmuşdur. Həyat fasadı ikinci mərtəbədə şüşəbəndlə işlənmiş və taxta pilləkən quraşdırılmışdır.

Mashadi Zulfugar's house

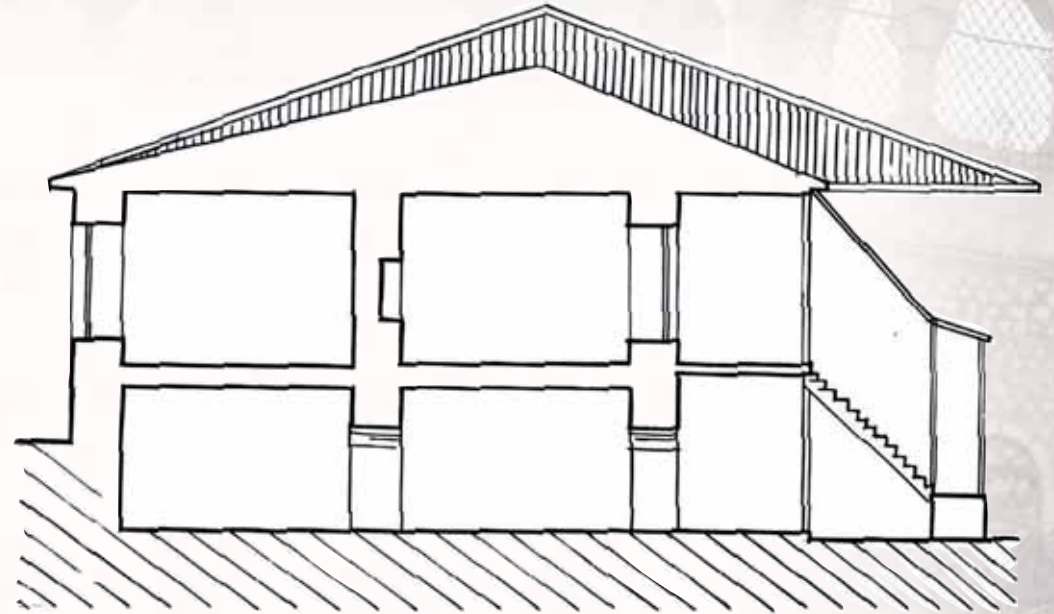
Inventory No.: 5160

Date: 19th century

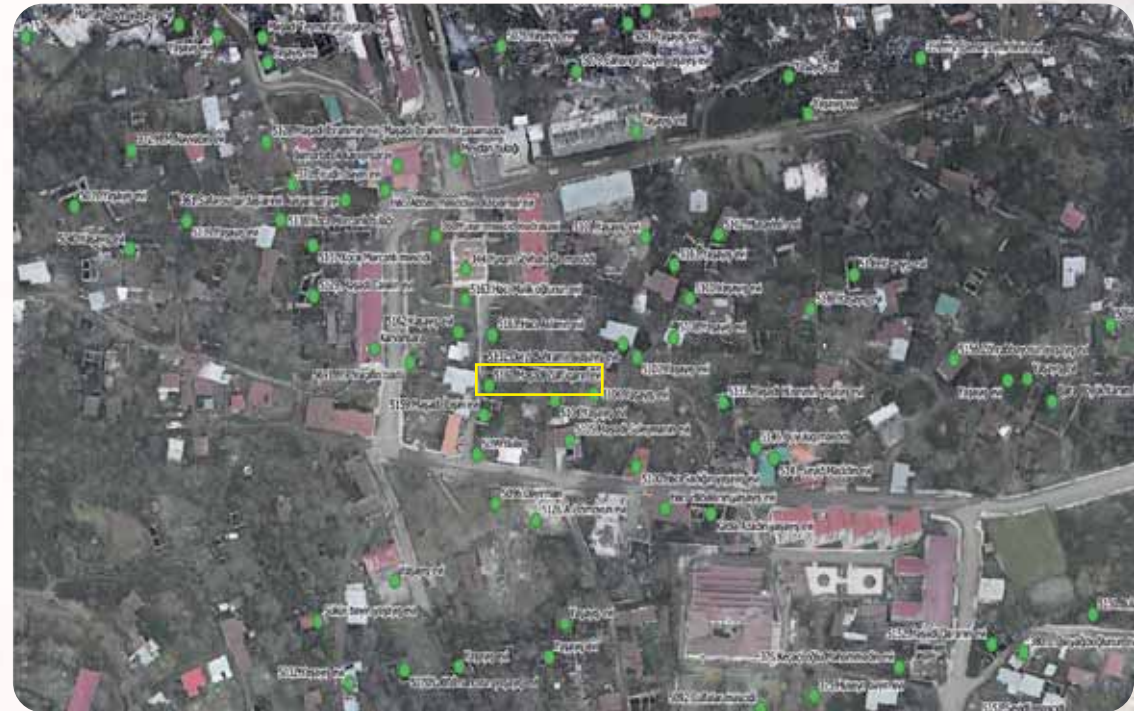
Importance: Local importance

The house of the merchant Mashadi Zulfugar, which has a rectangular layout, is typical of other Shusha houses. Although it looks like a one-story building from the street side, the house was a two-story one, as may be witnessed inside. The facades and arc-like window lintels were double-row and are decorated with hewn cornerstones. The courtyard facade was glazed on the second floor, where a wooden staircase was installed.

Arxiv/Archive

Bulaq

Abidənin inventar №-si: 5165

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Yerli tacir Səməd ağa Cavanşir içməli su problemini həll etmək üçün Mamayı məhəlləsinə su xətti çəkirmiş və hicri təqvim ilə 1318-ci, miladi təqvim ilə 1899-1900-cü illərdə bu bulağı tikdirmişdir. Mamayı Şuşada yerləşən yuxarı məhəllələrdən birinin adıdır. Bulaq da bu adla bağlıdır. Tikili kifayət qədər yığcam (4,95 x 5,70 ölçüsündədir) və düzbucaqlı formadadır. Baş fasad təmiz yonulmuş daşla işlənərək haşiyələrlə dörd yerə bölünmüşdür.

A spring

Inventory No.: 5165

Date: 19th century

Importance: Local importance

To solve the problem of drinking water, Samad agha Javanshir, a local merchant, installed a water line in Mamayi neighbourhood and ordered to build this spring in 1318 AH (1899-1900). Mamayi is the name of one of the upper neighbourhoods in Shusha; the spring takes its name from this neighbourhood. The spring's structure is quite compact (measuring 4.95 x 5.70) and rectangular in shape. The main facade is finished with hewn stone and divided into four parts by borders.

Mamayı məscidi

Abidənin inventar №-si: 5166

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Şəhərin mərkəzi hissəsində yerləşən Mamayı məhəlləsinin məscidi XIX əsrin sonlarında tikilmişdir. Düzbucaqlı plan quruluşu olan məscidin sütunlu interyeri vardır. Əsas səviyyə kişilər üçün ibadət yeri kimi nəzərdə tutulmuşdur. Şərq tərəfdən ikinci səviyyədə isə qadınların namaz yerləşkəsi tikilmişdir. Məhəllə məscidləri kimi Mamayı məscidinin də damında azan vermək üçün taxtadan güldəstə quraşdırılmışdır.

Mamayi mosque

Inventory No.: 5166

Date: 19th century

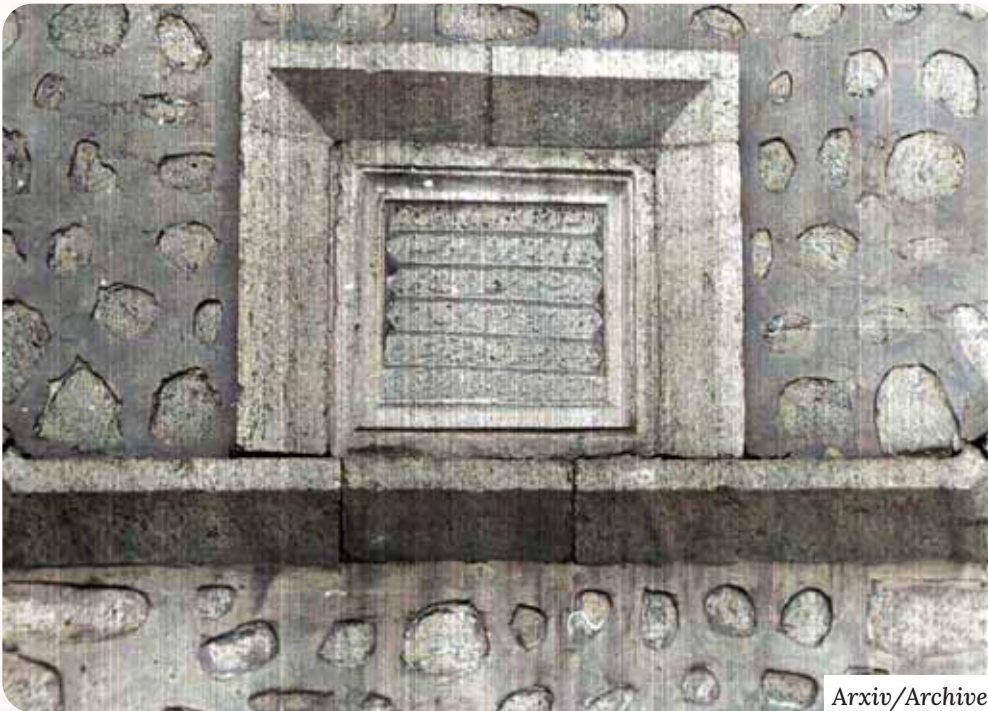
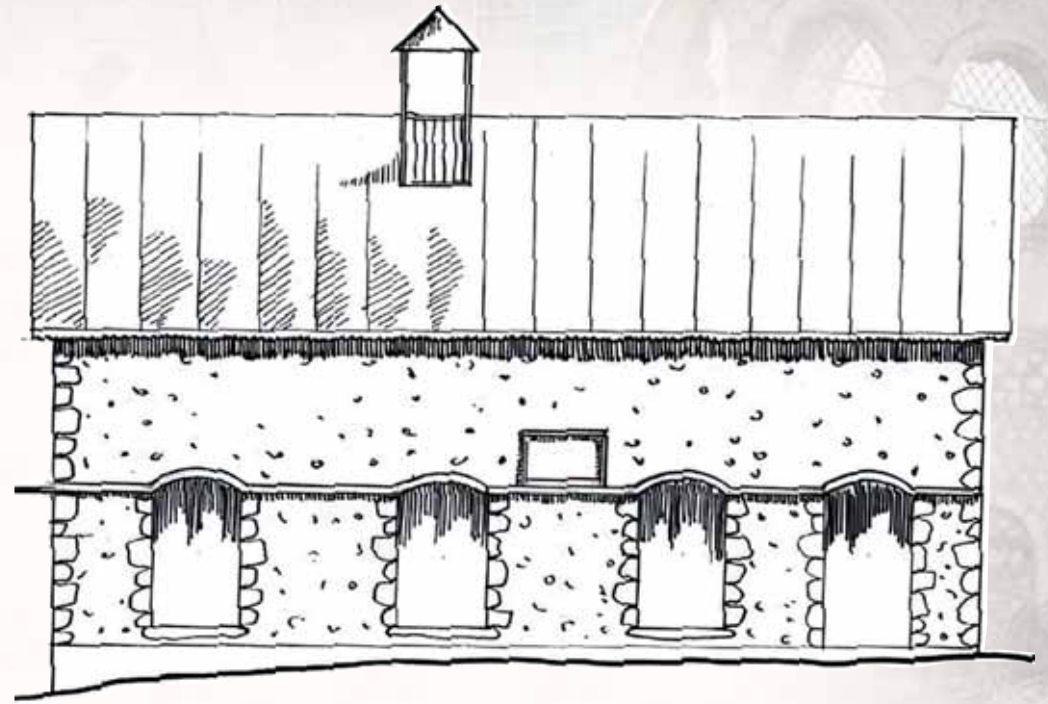
Importance: Local importance

The mosque in Mamayi neighbourhood, which is in the central part of Shusha, was built in the late 19th century; it has a rectangular layout and a columned interior. The first floor or the main tier is a place of worship for men. On the second tier in the east side, there is a prayer room for women. As in the other neighbourhood mosques, the roof of Mamayi mosque also has a wooden tower to call the faithful to prayer (adhaan).

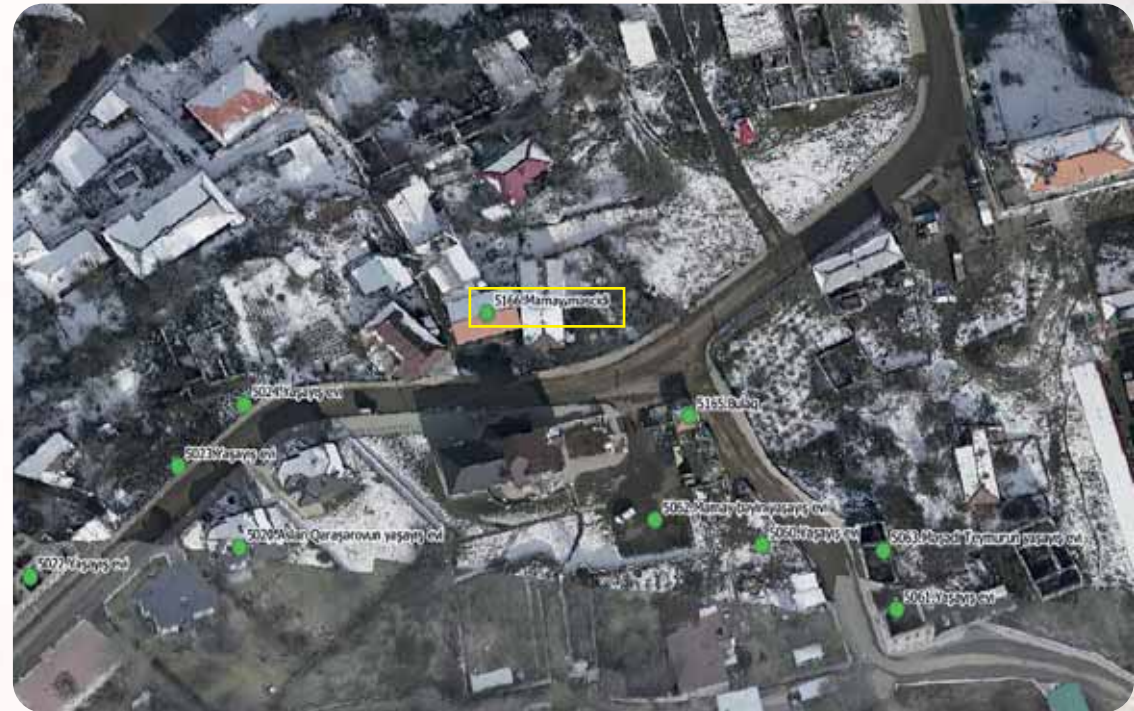

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5168

Tarixi: XIX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Təzə məhəllənin mərkəzi hissəsində, iki küçənin kəsişməsində inşa edilən bina üç həcmdən ibarət olmaqla mürəkkəb plan quruluşuna malikdir. Nisbətən hamar relyefdə inşa edilən binanın pəncərələri yonulmuş guşə daşları ilə haşiyələnmiş, atmaları isə yarımdairə şəklində həll edilmişdir. Həyat tərəfdəki pəncərələrin yanları girintili düzbucaqlı sadə formada həll edilmişdir. Yanlardakı hissələrin arası ikinci mərtəbədə şüşəbəndlə işlənmiş, birinci mərtəbə isə sütunlu olaraq metal məhəccərlə həll olunmuşdur.

A house

Inventory No.: 5168

Date: 19th century

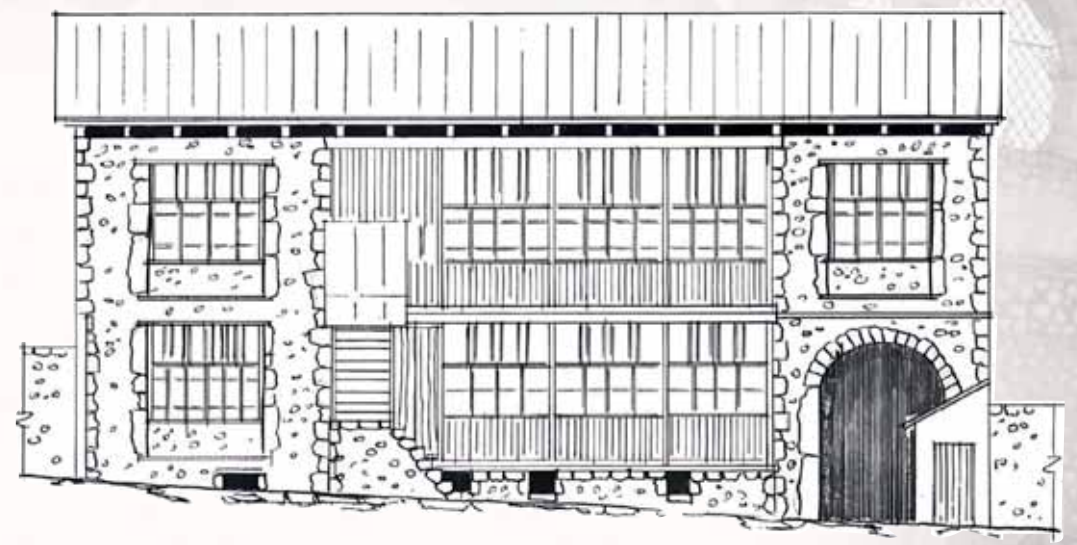
Importance: Local importance

Built at the intersection of two streets in the central part of Taza neighbourhood, the three-sectional building has a complex layout. The windows of the house, which was built in a relatively favorable relief, are framed with hewn cornerstones, and the window lintels are semicircle in shape. The side frames of the windows that look onto the yard have a simple rectangular shape. The space between the sections is covered with a glazed balcony on the second floor, and with columned metal cross railings on the first floor.

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

Yaşayış evi

Abidənin inventar №-si: 5170

Tarixi: XX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

Yaşayış evi birmərtəbəli, kürsülü olmaqla düzbucaqlı plan quruluşuna malikdir. Binanın fasadında tinlər, pəncərələr və qapuların ətrafı kiçikölçülü iki tərəfi yonulmuş guşə daşları ilə həll edilmişdir. Sivri formada olan pəncərə atmaları iki sıralı, boşluqlar isə döymə metal barmaqlıqla həll olunmuşdur. Həyət tərəfdən mərtəbə şüşəbəndlə qapanmış, kürsülük səviyyəsində daş pillə quraşdırılmış və mərtəbəyə qədər taxta pillə ilə tamamlanmışdır.

A house

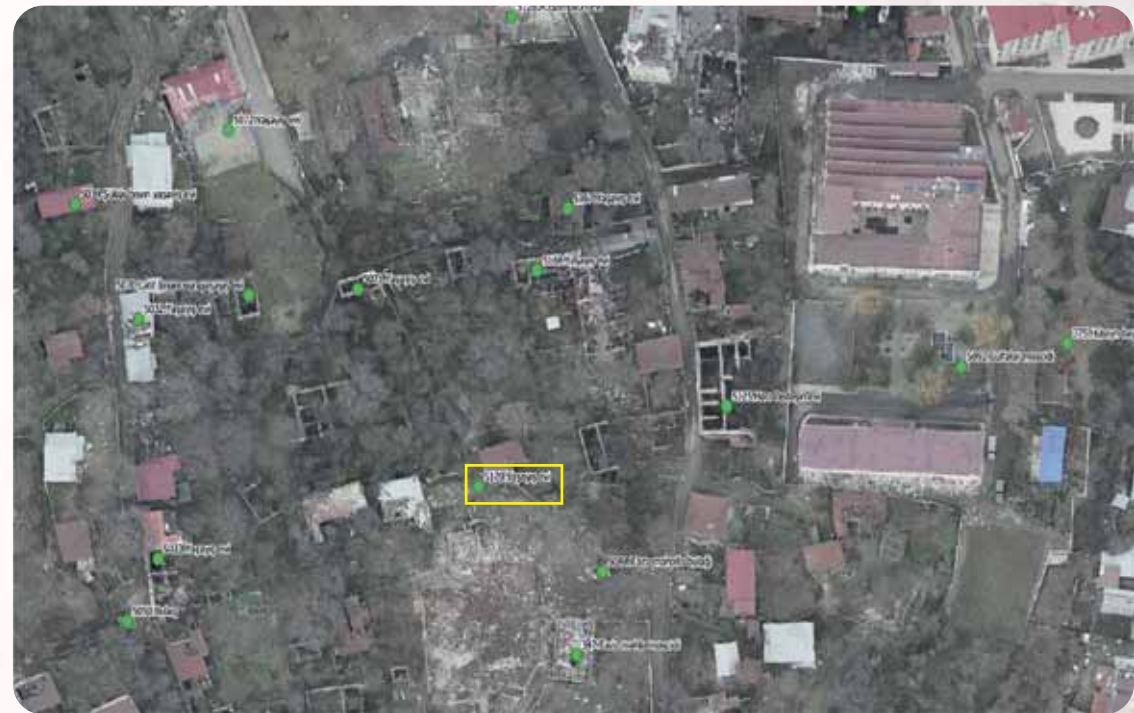
Inventory No.: 5170

Date: 20th century

Importance: Local importance

The house is a one-storey building with a rectangular layout and a basement. The corners and the frames of windows and doors on the facade of the building are covered with small cornerstones cut on both sides. The arc-like window lintels are double-row, while the hollow areas are secured with forged metal gratings. The only floor has a glazed balcony on the side of the yard, a stone step is installed at the level of the basement, which is then completed with wooden steps up to the level of the floor.

Molla Pənah Vaqifin büstü

Abidənin inventar №-si: 5691

Tarixi: XX əsr

Əhəmiyyət dərəcəsi: Yerli əhəmiyyətli

M.P.Vaqifin 1967-ci ildə hazırlanan büstünün müəllifləri heykəltaraş C.Qaryağdı və memar Zərbəliyevdir. Büstün arxasında 5 m hündürlüyü olan tağşəkili divar mövcuddur. Büst M.P.Vaqifin sökülüb-dağılmış evinin yerində ucaldılmışdır. Şəhərin tarixi küçəsi - Şeytan Bazarda inşa edilmiş yaşayış evinin əlaqəpisi Vaqifin büstünün yerində olmuşdur.

A bust of Molla Panah Vagif

Inventory No.: 5691

Date: 20th century

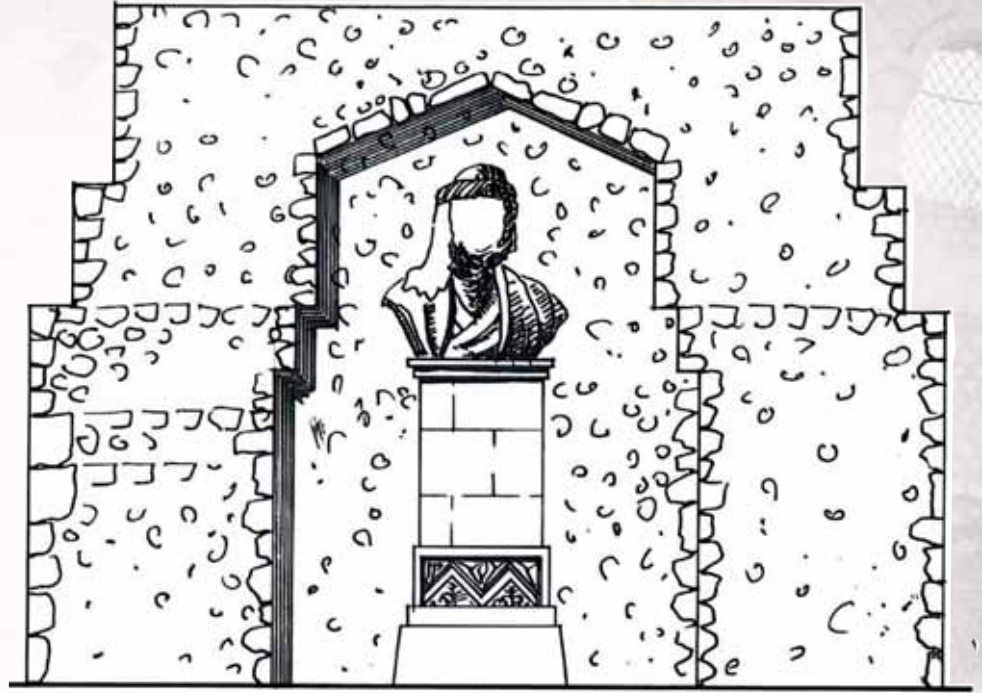
Importance: Local importance

The bust of Molla Panah Vagif was made by the sculptor J.Garyaghdy and architect Zərbəliyev in 1967. There is a 5 m high arched wall behind the bust. The bust was erected on the site of Molla Panah Vagif's demolished house. Vagif's bust is now located on Sheytan Bazaar, one of the city's historic streets, on the place where the main gate of the house was previously built.

Arxiv/Archive

Arxiv/Archive

ŞUŞA

Azərbaycanın Mədəniyyət Paytaxtı
Bakı - 2022

“Aspoliqraf LTD” MMC-nin
mətbəəsində hazır diapozitivlərdən çap olunmuşdur.

Bakı AZ1052, F.Xoyski küç., 151
e-mail: aspoligraf.ltd@gmail.com
Tel.: (012) 567-81-28/29